

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭМХЭТГЭЛ - 2019

STATISTICAL YEARBOOK OF SELENGE PROVINCE

2020 он

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

**СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ
ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ**

2019

Сүхбаатар сум

ГАРЧИГ

ЕРӨНХИЙ ТЭМДЭГЛЭЛ	3
АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР	4
ТОВЧ АГУУЛГА.....	6
1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР	20
2. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	21
2.1 ХҮН АМ	21
2.2 ЭРҮҮЛ МЭНД.....	44
2.3 БОЛОВСРОЛ.....	53
2.4 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ	78
2.5 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ.....	83
2.6 ГЭМТ ХЭРЭГ	84
2.7 ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД.....	87
3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ.....	89
3.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН.....	89
3.2 МӨНГӨ,БАНК.....	90
3.3 АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ТАТВАР	92
3.4 ГАДААД ХУДАЛДАА.....	94
3.5 ҮНЭ.....	95
4. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ.....	98
4.1 БИЗНЕС РЕГИСТР	98
4.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ.....	99
4.3 АЖ ҮЙЛДВЭР.....	117
4.4 БАРИЛГА.....	121
4.5 АВТО ТЭЭВЭР.....	121
5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТ.....	123
6. БУСАД.....	125

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Товчилсон тэмдэглэлгээ:

ГХ- Гэмт хэрэг

ХАА- Хөдөө аж ахуй

АҮ - Аж үйлдвэр

ЖДҮ- Жижиг дунд үйлдвэрлэл

СЭ - Сэлэнгэ

Ab – Алтанбулаг

Bb – Баруунбүрэн

Bg – Баянгол

Үер – Ерөө

Ja – Жавхлант

Zb – Зүүнбүрэн

Ma – Мандал

Or – Орхон

Ot – Орхонтуул

Sn – Сайхан

Sa – Сант

Sb – Сүхбаатар

Tu – Түшиг

Khu – Хушаат

Khr – Хүдэр

Tsn – Цагааннуур

Shr – Шаамар

II. Саруудыг ромбо тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI ...г.м)

III. Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-XI зэргээр илэрхийлэв

IV. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

... Мэдээлэл байхгүй

X Бүтцийн өөрчлөлт

0.0 Маш бага тоо

+, - Зөрүү

- Гүйцэтгэл байхгүй

* Урьдчилсан

Догол мөр үүнээс гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.

V. "Төл" нь төлөвлөгөө, "Гүйц" нь гүйцэтгэл

VI. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100.0 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

Хүн амын тоо. Тодорхой хугацаанд, тухайн нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн амын тоог илэрхийлнэ. Хүн амын тоог бэлэн болон суурин хүн амаар тооцдог.

Суурин хүн ам. Тухайн баг, хорооны нутаг дэвсгэрт 6 сараас дээш хугацаагаар оршин суугаа бүх хүнийг суурин хүн ам гэнэ. Мөн 6 сараас доош хугацаагаар түр эзгүй байгаа байнга оршин суудаг хүмүүсийг суурин хүн амын бүртгэлд оруулна.

Өрх. Ураг төрлийн болон гэр бүлийн холбоотой нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын бусад хэрэгцээгээ хамтран хангадаг нэг буюу хэсэг бүлэг хүмүүсийг өрх гэж үзнэ.

Хүйсийн харьцаа. Хүйсийн харьцаа гэсэн үзүүлэлт нь 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоог илэрхийлдэг.

Хүн ам зүйн ачаалал. Хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох тэжээлгэгчийн тоог харуулдаг.

Хүн амын нас-хүйсийн суварга. Судалгаанд хүн амын нас, хүйсийн суваргаар нас, хүйсийн бүтцийг зураглан харуулдаг. Энэ нь зэрэгцүүлэхэд хялбар, хүйсний ялгавраар төв абцисс тэнхлэгээс хамгийн залуугаас эхлэн насны өсөх дарааллаар, доороос дээш суварган хэлбэртэй байна. Нас, хүйсний бүлэг бүр 100 хувьтай тэнцүү байна.

Орон сууцны байшин. Бүхэлдээ буюу ихэнх хэсэг нь сууцны зориулалтай, тоолох үед бүхлээрээ хүн амьдрахаас өөр зорилгоор ашиглагдаагүй байгаа суурин барилгын доторх сууцыг хэлнэ.

Бие даасан тохилог сууц. Бие даасан сууц (хаус) нь нэг өрх амьдрах зориулалтай, төвлөрсөн инженерийн шугам сүлжээний системд холбогдсон эсвэл инженерийн шугам сүлжээний системийн холболт болон оролт нь бие даасан, дулаан агааржуулалтын систем, усан хангамж, бохирын шугам, цахилгаан хангамж болон холбооны шугам сүлжээтэй, дотроо боловсон бие засах газартай байна.

Төсөв: Аймгийн төсвийн орлого зарлага нь төвлөрсөн төсвийн болон орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагаас бүрдэнэ.

Зээл: Гэрээний дагуу олгосон мөнгөн хөрөнгийн төлбөрийг үүрэг гүйцэтгэгчээс шаардах эрх үүсгэж байгаа санхүүгийн хөрөнгийг

Ажилгүйчүүд: Ажилгүйчүүдийн тоонд олон улсын стандарт ангиллын дагуу Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй эрж, хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгүүлсэн хүмүүс орно.

Үнэ: Аймгийн төвийн захад борлогдож байгаа болон хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулна.

Хэрэглээний үнийн индекс: Өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

Гэмт хэрэг: Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүй

алах хэргийг, хүүхэд гэр бүл нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулав.

Малтай өрх. Малчин өрхөөс гадна малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэй өсгөн үржүүлдэг өрх.

Малчин өрх. Жилийн 4 улирлын туршид малаа маллаж, малын ашиг шим нь тэдний амжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрх.

Малчид. Жилийн 4 улирлын туршид мал аж ахуйг эрхэлж, малын ашиг шим нь тэдний амжиргааны эх үүсвэр болдог 16 ба түүнээс дээш насны хүмүүсийг хэлнэ.

Төл мал. Тухайн жилийн төлийг хэлнэ.

Бэлэн хээлтэгч. Малын төрөл бүр дээр сүүлийн 2 насны эм малыг хамруулна.

100 эхээс бойжуулсан төл. Бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулж гаргах ба энэ нь 100 төл тутамд бойжсон төлийн тоог хэлнэ.

Тариалангийн талбай талбай. Хөдөө аж ахуйн таримал ургамлыг тариалсан талбайг хэлнэ.Тариалангийн талбайг тариалсан талбай, хураасан талбай, өнжсөн талбай, уринш боловсруулсан талбай гэж ангилна.

Тариалсан талбай. Тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Хураасан талбай. Тухайн жилд ургацыг хурааж авсан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Аж үйлдвэр: Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний хэмжээ юм.

ТОВЧ АГУУЛГА

Сэлэнгэ аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал (2019 оны жилийн эцсийн байдлаар)

1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР

1.1 Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж

Сэлэнгэ аймаг нь 17 сум, 57 багтай. Үүнээс Тосгоны статустай Дулаанхаан, Бугант, Номгон, Рашаант, Тунхэл, Хэрх гэсэн 6 багтай. Хамгийн олон хүн амтай сум нь Мандал 26 547, аймгийн төв Сүхбаатар сум 22 505, Сайхан сум 9 170 байна. Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ 41152.6 км², нэг хавтгай дөрвөлжин км квадрат талбайд 2.6 хүн ногддог. Хүн амын нягтрал хамгийн их нь Сүхбаатар сум 1 км²-д 502.8 хүн ногдож байна.

2. НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

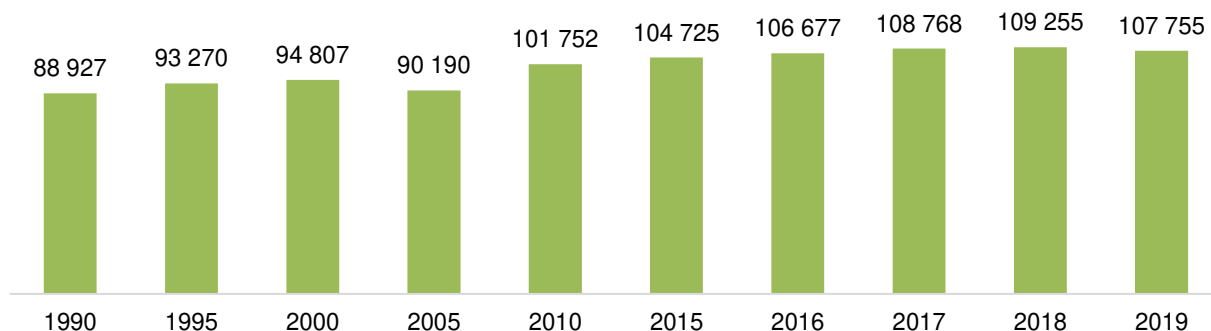

2.1 Хүн ам

2019 оны жилийн эцэст суурин хүн амын тоо 107 755 -д хүрсэн нь өмнөх оноос 1.4 хувиар буурч, 1990 оноос 21.2 хувиар, 2000 оноос 13.6 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Хүн амын нас хүйсийн бүтцээр авч үзвэл нийт хүн амд эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 50.8, эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 49.2 байгаа бол 0-14 насны хүүхэд 29.8, 15-59 насны хүн 62.9, 60-аас дээш насны хүмүүс 7.4 хувийг эзэлж байна.

2019 оны жилийн эцсийн байдлаар манай аймагт бусад аймаг хотоос бүгд 2 777 хүн шилжин ирсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 158 (1.1%) хүнээр өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт шилжин ирэгсдийн 1 357 (48.9%) нь эрэгтэйчүүд, 1 420 (51.1%) нь эмэгтэйчүүд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэйчүүдийн тоо 61 (4.7%) хүнээр, эмэгтэйчүүдийн тоо 97 (7.3%) хүнээр тус тус өссөн байна.

Сэлэнгэ аймагт оршин суугаа хүн амын тоо

2.2 Эрүүл мэнд

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд эрүүл мэндийн байгууллагад их эмч 247, эм зүйч 32, тусгай мэргэжлийн 607 мэргэжилтэн ажиллаж байна. Аймгийн хэмжээнд 2019 онд 1 772 эх амаржиж, 1 780 хүүхэд төрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс амаржсан эх 67 (3.9%) -оор, амьд төрсөн хүүхэд 74 (4.3%) -оор, 2010 оноос амаржсан эх 124 (6.6%) -оор, амьд төрсөн хүүхэд 129 (6.8%) -оор, 2015 оноос амаржсан эх 173 (8.9%) -аар, амьд төрсөн хүүхэд 176 (9.0%) -аар тус тус буурчээ.

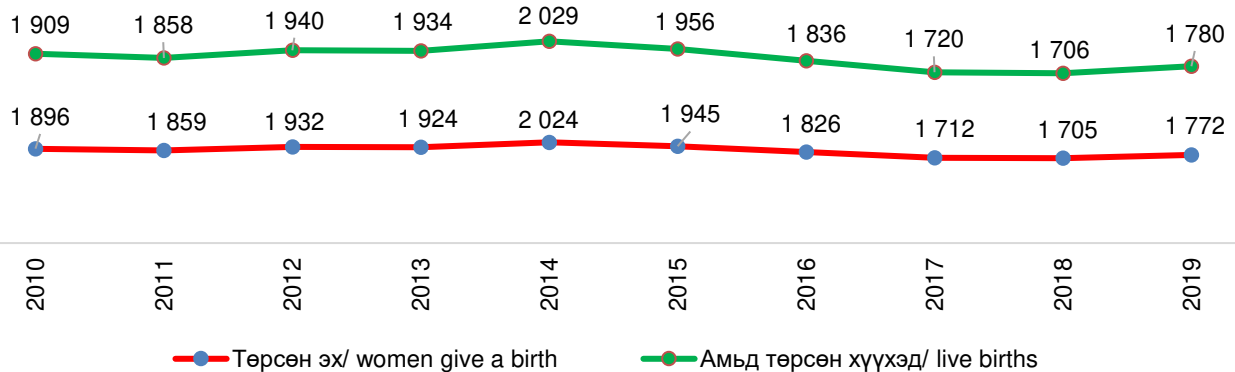

Төрөлтийг насны бүтцээр нь харахад 25-29 насны 508 (28.7%), 20-24 насны 411 (23.2%), 30-34 насны 455 (25.7%), 35-39 насны 263 (14.8%), 40-44 насны 40 (2.3%), 45-49 насны 2 (0.1%), 20 хүртэлх насны 93 (5.2%) эмэгтэй байна.

2019 онд 2 234 жирэмсэн эх шинээр хяналтад орсны 82.9 хувийг жирэмсний эхний 3 сарын дотор хяналтад авсан байна. 2019 онд шинээр хяналтад авсан жирэмсний 96.2 хувийг цусны шинжилгээнд хамруулснаас 42.6 хувьд нь сум, тосгодын эмнэлгүүдэд гемоглобины тестээр шинжилсэн ба шинжилгээнд орсон 2 148 жирэмсний 1.1 хувьд нь цус багадалт илэрчээ.

Нас барсан хүний тоо 2019 онд 502 болж, 2010 оноос 55 (9.9%)-аар, өнгөрсөн оны мөн үеэс 27 (5.2%)-оор буурсан байна. Нийт нас баралтын шалтгааны 10.8 хувь нь осол гэмтлийн, 25.7 хувь нь хорт хавдрын өвчний шалтгаантай байна. 0-1 хүртэлх хүүхдийн эндэгдэл 17, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 5 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1 (5.6%)-ээр буурсан бол, 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 2 (66.7%)-оор өссөн байна.

Төрсөн эх, амьд төрсөн хүүхэд

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид 2019 онд 730 болж, өмнөх оны мөн үеэс 75 (9.4%)-аар, 2010 оноос 317 (30.3%)-оор, 2015 оноос 159 (17.9%)-өөр тус тус буурсан байна. Нийт халдварт өвчний 56.6 хувийг бэлгийн замын халдварт өвчин, 22.6 хувийг сүрьеэ, 20.8 хувийг бусад халдварт өвчин эзэлж байна.

2019 онд нийт 409 341 үзлэг хийсний 29.6 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 24.1 хувь нь гэрийн идэвхтэй үзлэг, 28.5 хувь нь диспансерийн хяналтын үзлэг эзэлж, нийт 33 123 дуудлагад үйлчилсний 12.9 хувийг алсын дуудлагаар үйлчилж яаралтай тусламж үзүүлсэн байна.

2.3 Хүүхэд, гэр бүл, боловсрол, биеийн тамир спорт

Ерөнхий боловсролын сургуульд 2019- 2020 оны хичээлийн жилд 35 сургуульд 1 075 үндсэн багш ажиллаж байгаа ба үүнээс эмэгтэй үндсэн багш 889 байна. Үндсэн багш 2010 онд 965 байсан бол 2015 онд 1035 болжээ. Нийт 20 338 сурагч суралцаж байгаа бөгөөд үүнээс эмэгтэй 10 091 сурагчид сурч байна. Суралцагчид 2010 оноос 1 433(7.5%)-аар, 2015 оноос 1 925(10.4%)-аар тус тус өссөн байна. Энэ хичээлийн шинэ жилд 1 131 хүүхэд шинээр нэгдүгээр ангид элсэн орж, албан бус сургалтад нийт 312 сурагч суралцаж байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн үдийн цай хөтөлбөрт 10 346 хүүхэд хамрагдаж 896 052.3 мян.төг зарцуулжээ. Ерөнхий боловсролын сургуульд 1 772 нийт ажиллагсад ажиллаж байгаа бөгөөд эмэгтэй 1 403 ажиллагсад байна.

Аймгийн хэмжээнд 42 цэцэрлэгийн 278 бүлэгт 299 багш багшилж, 8 382 хүүхэд хүмүүжиж байна. 2010 онд 33 цэцэрлэг, 201 бүлэг, 180 багш, 6211 хүүхэд хүмүүжиж байсан бол 2015 онд 38 цэцэрлэг, 243 бүлэг, 248 багш, 7437 хүүхэд хүмүүжиж, 2015 онтой харьцуулахад цэцэрлэг 5(15.1%)-аар, бүлэг 42(20.8%)-оор, багш 68(37.7%)-аар, хүүхэд 1226(19.7%)-аар нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Тайлангийн хугацаанд биеийн тамир, спортын 171 секц дугуйлан хичээллэж, 3 190 хүн хамрагджээ. Мөн хугацаанд улс, тив, дэлхий, нэрэмжит тэмцээнээс 196 медаль авсан байна.

2019 оны байдлаар хүүхэд хамгааллын чиглэлээр хүүхэд хамгааллын үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхэд 94 хүүхэд байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 42 (30.9%) хүүхдээр буурсан байна. Хүүхэд хамгааллын хамтарсан багийн үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхэд 90 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 28 (23.7 %) хүүхдээр буурсан байна.

Гэр бүлийн чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт 9, сэтгэл зүйн зөвлөгөө үйлчилгээ үзүүлсэн иргэд 934 байна.

Хүүхдийн хөгжил оролцооны чиглэлээр багачуудын дунд хүүхдийн авьяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр зохиосон 5 удаагийн арга хэмжээнд 174 хүүхэд хамрагдсан байна. Улсын чанартай уралдаан тэмцээнээс 64 хүүхэд медаль авчээ.

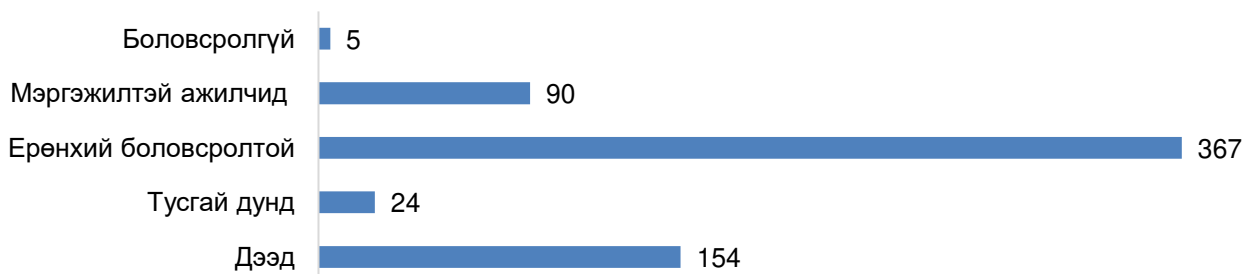

2.4 Хөдөлмөр

2019 оны байдлаар бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 640 болсон нь 2010 онтой харьцуулахад 375 (33.5%) хүнээр, 2015 онтой харьцуулахад 158 (19.8%) хүнээр, 2018 онтой харьцуулахад 105 (14.1%) хүнээр тус тус буурсан байна. Нийт бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 640 болсны 294 (45.9%) нь эмэгтэйчүүд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн 57.2 хувийг ерөнхий боловсролтой, 24.1 хувийг дээд боловсролтой, 14.1 хувийг мэргэжилтэй ажилчид, 3.8 хувийг тусгай дунд боловсролтой, 0.8 хувийг боловсролгүй хүмүүс эзлэх боллоо. Энэ сард бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс 89 хүн ажилд зуучлагдан орж, 64 хүн идэвхгүйн улмаас хасагдаж, 140 хүн шинээр бүртгэгдсэн байна. Шинээр 1 043 ажлын байр бий болж хөдөө аж ахуй, ан агнуур ой аж ахуй загас агнуур, уул уурхай, боловсруулах үйлдвэр, худалдаа гэр ахуйн засвар үйлчилгээ, боловсролын салбар тус тус 70.8 хувийг эзэлж байна.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд боловсролоор

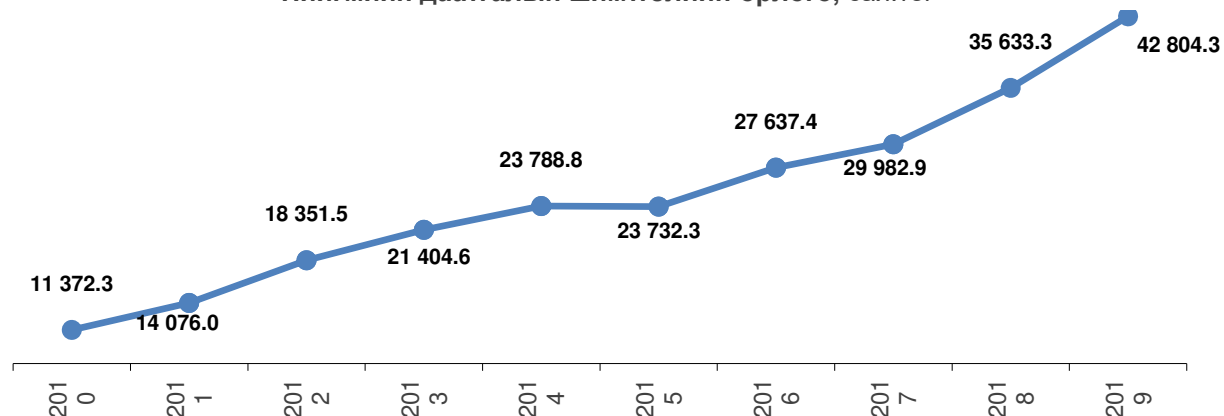

2.5 Нийгмийн даатгал, халамж

2019 оны байдлаар тэтгэврийн даатгалын сангаас 16 991 тэтгэвэр авагчдад 70 822.9 сая төгрөгийг олгож, олгосон тэтгэврийн хэмжээ 2010 оноос 31 953.5 (45.1 %) сая төгрөгөөр, 2015 оноос 31 953.5 (45.1%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна. 2018 онтой харьцуулахад тэтгэвэр авагчдын тоо 481 (2.9%) хүнээр өсч, олгосон тэтгэврийн хэмжээ 2 879.6 (4.2%) сая төгрөгөөр өссөн байна. Тэтгэмжийн даатгалын сангаас 7 642 хүнд 3 261.2 сая төгрөгийг хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан, жирэмсэн амаржсан, оршуулга, өвчтөн сахисны тэтгэмжид, үйлдвэрийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчин, даатгалын сангаас үйлдвэрлэлийн ослын тэтгэвэр, хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмж, нөхөн төлбөр, сувиллын зардалд 287 хүнд 1 165.1 сая төгрөг, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 568 хүнд 905.9 сая төгрөгийг ажилгүйдлийн тэтгэмжид тус тус олгожээ.

Нийгмийн халамжийн сангаас 45 631 хүнд 14 627.8 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгосон нь өмнөх оноос нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж авагчид 684 (1.5%) хүнээр буурч, олгосон тэтгэвэр тэтгэмжийн хэмжээ 748.4 (5.4%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сая.төг

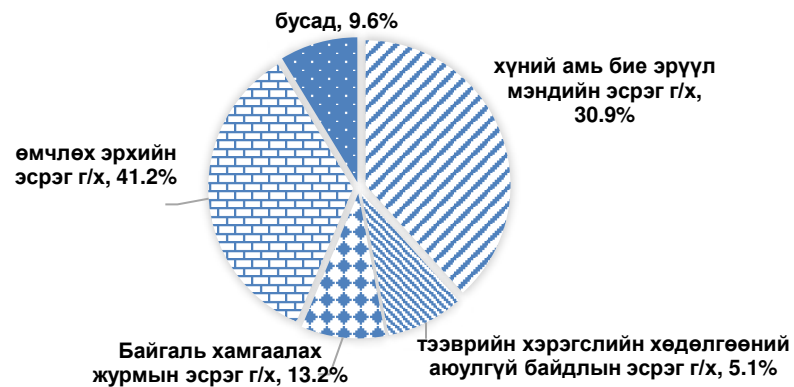

2.6 Гэмт хэрэг

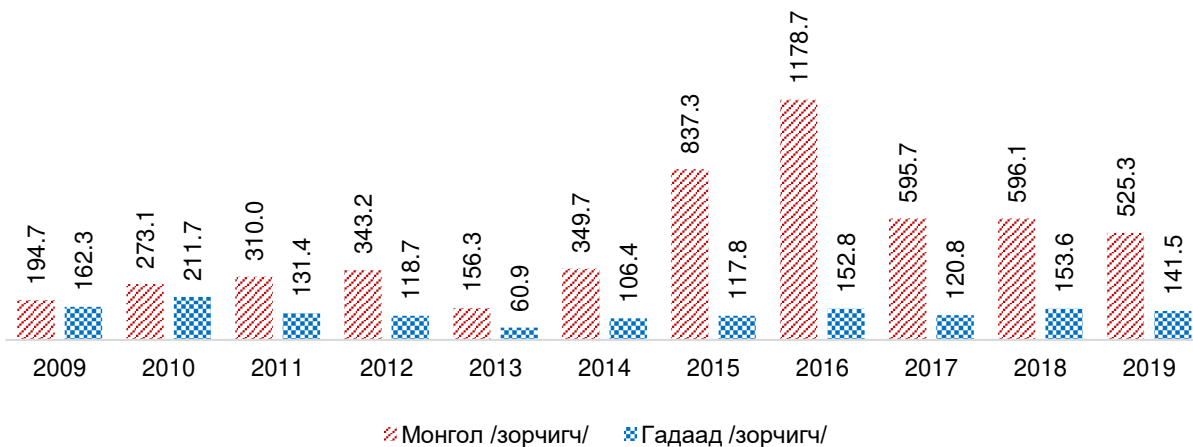
2019 оны байдлаар Цагдаагийн газрын мэдээгээр нийт 767 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 12 (1.5%)-оор буурсан байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 170 (22.2%) нь согтуугаар үйлдэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 23 (9.1%)-аар буурсан байна.

Иргэн болон байгууллагад нийт 2 700.7 сая төгрөгийн хохирол учирсан нь өмнөх оны мөн үеэс 1 050.9 (1.6дахин) сая төгрөгөөр өссөн байна. Учирсан хохирлоос 1 122.2 сая төгрөгийг нөхөн төлүүлж, нөхөн төлөлт 41.6 хувьтай байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 237 (30.9%) нь хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг, 316 (41.2%) нь өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 101 (13.2%) нь байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг, 39 (5.1%) нь тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 74 (9.6%) нь бусад төрлийн гэмт хэрэг эзэлж байна. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн 66 (20.9%) нь малын хулгай эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 29 (4.7%)-өөр буурсан байна.

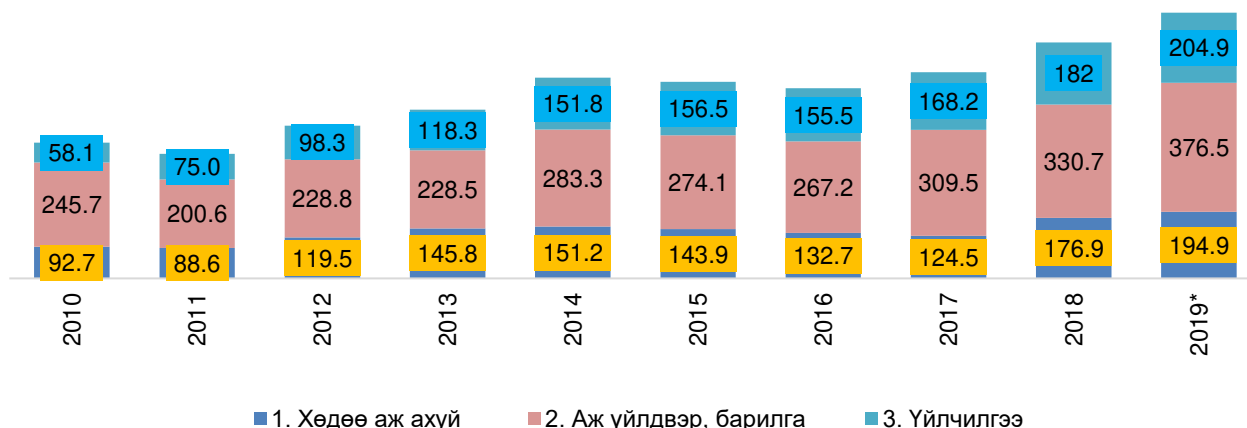
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, төрлөөр**2.7 Хилээр орсон, гарсан иргэд**

Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг болон Сүхбаатар боомтоор давхардсан тоогоор 666.8 мянган зорчигч нэвтэрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 83.0 (11.1%) мянган хүнээр буурсан байна. Нийт зорчигчдын 525.3 (78.8%) мянга нь Монгол иргэд, 141.5 (21.2%) мянга нь гадаад иргэд байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хилээр нэвтэрсэн Монгол иргэдийн тоо 70.9 (11.9%) мянган хүнээр, гадаад иргэдийн тоо 12.1 (7.9%) мянган хүнээр буурсан үзүүлэлттэй байна.

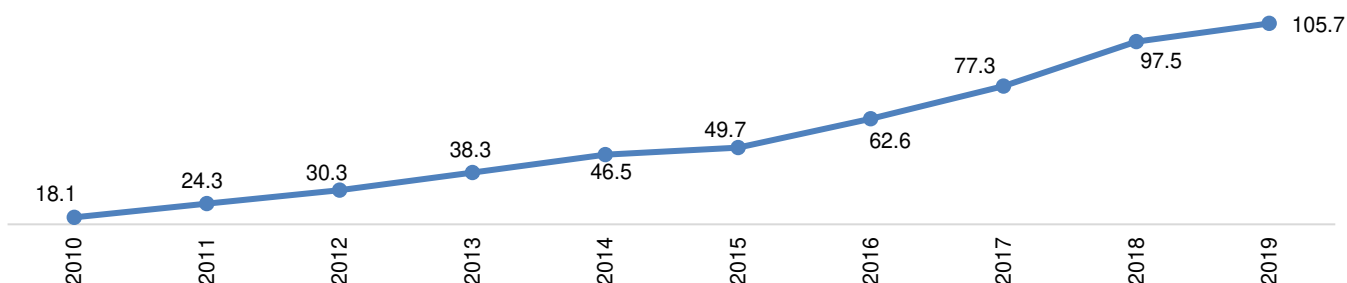
Монгол-Оросын хилийг хялбарчилсан журмаар хил нэвтрэх эрхийн үнэмлэхээр 31 821 хүн зорчсон байна.

Хилээр нэвтэрсэн зорчигч, мян.хүнээр**3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ****3.1 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн**

Аймгийн 2019 оны дотоодын нийт бүтээгдэхүүн урьдчилсан байдлаар 776.3 тэрбум төгрөг болж, 2018 оны дүнгээс 12.6 хувиар, 2010 оны дүнгээс 96.4 хувиар, 2015 оны дүнгээс 35.1 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Аймгийн нэг хүнд 7.1 сая төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн ногдож байна. 2019 оны дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд аж үйлдвэрийн салбар 376.5 тэрбум.төг буюу 48.5 хувь, үйлчилгээний салбар 204.9 тэрбум.төг буюу 26.4 хувь, хөдөө аж ахуйн салбар 194.9 тэрбум.төг буюу 25.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, салбараар, тэрбум төгрөгөөр**3.2 Мөнгө, банк**

Монгол банкны мэдээгээр Сэлэнгэ аймагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа арилжааны банкнуудын зээлийн өрийн үлдэгдэл 2005 онд 9 861.3 сая, 2010 онд 47 690.4 сая төгрөг, 2015 онд 182 488.2 төгрөг, 2019 онд 301 744.8 сая төгрөг болж тус тус нэмэгдсэн байна. Иргэдийн мөнгөн хадгаламжийн хувьд 2005 онд 3 455.9 сая төгрөг, 2010 онд 18 121.3 сая төгрөг, 2015 онд 49 663.2 төгрөг, 2019 онд 105 667.5 сая төгрөг болж тус тус нэмэгдсэн байна.

Иргэдийн мөнгөн хадгаламж, /тэрбум.төг/, Citizens' savings, /billion,mnt/**3.3 Төрийн сан, татвар**

2019 оны төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн орлого 21 360.1 сая (93.5%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс аймгийн төсвийн орлого 15 638.6 сая (96.0%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй, сумдын төсвийн орлого 5 721.8 сая (117.0%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй байна. 2019 оны төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн зарлага 91 623.7 сая (95.2%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын зарлага 41 356.7 сая (91.1%), Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын төсвийн зарлага 50 267.0 сая (98.8%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй байна.

Сумдад 13 737.5 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг, 43 810.8 сая төгрөгийн тусгай зориулалтын шилжүүлэг, 2 484.8 сая төгрөгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлгийг тус тус шилжүүлсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгийн гүйцэтгэл 366.7 сая (85.5%) төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

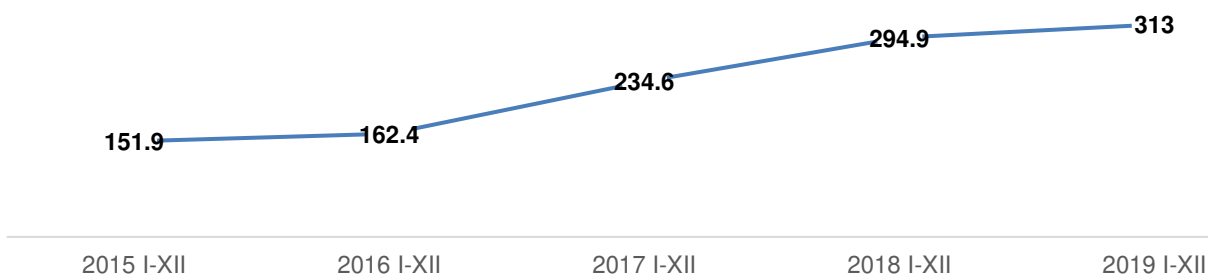
Татварын орлогын гүйцэтгэл 25 959.0 сая төгрөг болж төлөвлөгөөний биелэлт 107.7 хувьтай байна. Аймгийн хэмжээнд НӨАТ-ын урамшууллын системд хамрагдах боломжтой 1431 татвар төлөгч байгаагаас 559 (39.1%) НӨАТ-ын баримт олгож байна.

3.4 Гадаад худалдаа

Сэлэнгэ аймагт 2019 онд гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 313.0 сая америк доллар, үүнээс экспорт 6.0 сая америк доллар, импорт 307.0 сая америк доллар байна. Нийт бараа эргэлтийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 18.0 (6.1%) сая америк доллар, үүнээс экспорт 0.03 (0.5%) сая америк доллар-аар буурч, импорт 18.1 (6.3%) сая америк доллар-аар өссөн байна.

Гадаад худалдааны бараа эргэлт, сая.\$

3.5 Үнэ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2019 оны 12 сард өмнөх сараас 0.4 хувиар өсч, өмнөх оны мөн үеэс 3.6 хувиар өссөн байна.

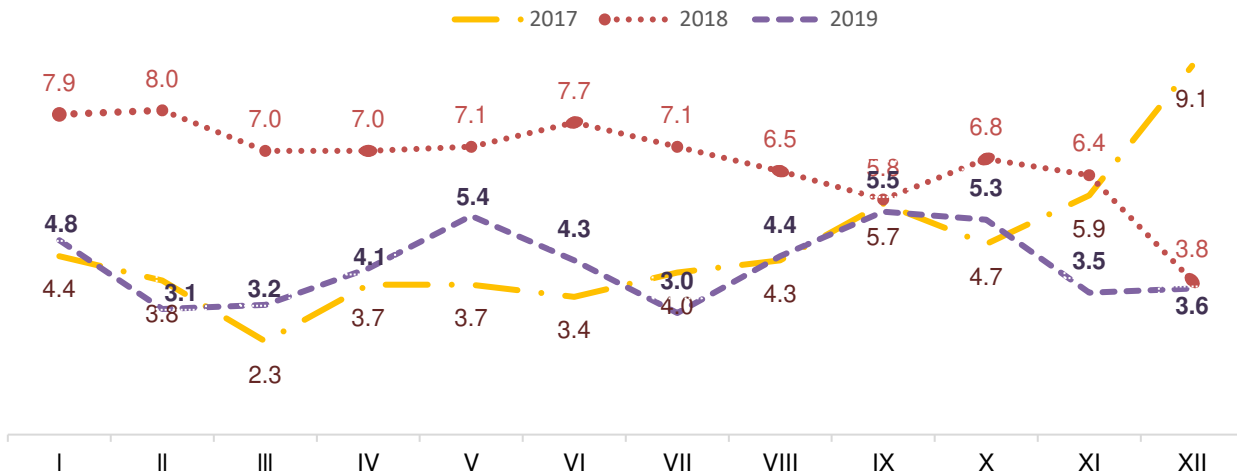
Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх оны мөн үеэс 3.6 хувиар өсөхөд боловсролын үйлчилгээ 11.5 хувь, хүнсний бараа согтууруулах бус ундаа 7.6 хувь, орон сууц ус цахилгаан хийн болон бусад түлш 5.2 хувь, гэр ахуйн тавилга гэр ахуйн бараа 1.2 хувь, согтууруулах

ундаа тамхи мансууруулах бодис 0.7 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа 1.2 хувь, эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээ 0.2 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас 0.4 хувиар өсөхөд хүнсний бараа согтууруулах бус ундаа 0.9 хувь, тээвэр 0.4 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа 0.3 хувь, эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээ 0.1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис 0.1 хувиар тус тус буурсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний үнийн индекс (өмнөх оны мөн үе), хувь

ХАА-н бүтээгдэхүүний үнэ.

Малын үнийг сүүлийн 10-н жилээр авч үзвэл бод малын дундаж үнэ 2010 онд 300.0 – 600.0 мянган төгрөг, бог малын хувьд 30.0 – 75.0 мянган төгрөг, 2012 онд бод мал 500.0 – 900.0 мянган төгрөг, бог мал 60.0 – 130.0 мянган төгрөг, 2016 онд бод мал 500.0 – 800.0 мянган төгрөг, бог мал 50.0 – 120.0 мянган төгрөг, 2019 онд бод мал 800.0 – 1 400.0 мянган төгрөг, бог мал 80.0 – 150.0 мянган төгрөгөөр тус тус худалдаалагдсан байна.

4. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

4.1 Бизнес регистрийн сан

Энэ оны байдлаар бизнес регистрийн санд 3 501 аж ахуйн нэгж, байгууллага бүртгэлтэй байгаагийн 2 339 (66.8%) нь үйл ажиллагаа явуулж байна. Статистикийн бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй, үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын 1 362 (58.2%) нь Сүхбаатар, Мандал, Ерөө суманд, 527 (22.5%) нь Сайхан, Хүдэр, Баянгол, Цагааннуур, Алтанбулаг суманд, 450 (19.3%) нь бусад сумдад үйл ажиллагаа явуулж байна.

Үйл ажиллагаа явуулаагүй 1 162 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 575 (49.4%) нь үйл ажиллагаа эхлээгүй, 410 (35.3%) нь түр зогссон, 81 (7.1%) нь бүрэн зогсоосон, 96 (8.2%) нь хаяг тодорхойгүй болон бусад шалтгаантай байна.

4.2 Хөдөө аж ахуй

2019 онд аймгийн нийт малын тоо урьд оноос 142 453 (9.2%) толгойгоор өсч 1 682 489 толгой болж улсын дүнгийн 2.3 хувь, төвийн бүсийн 9.9 хувийг эзэлж байна. 2019 оны дүнгээр 1 хүнд 15.6 толгой мал ногдож байна. Малын тоог 1990 онтой харьцуулахад 3.2 дахин, 2000 онтой харьцуулахад 2.6 дахин, 2010 онтой харьцуулахад 416.9 (32.9%) мянган толгой, 2017 онтой харьцуулахад 172.5 (11.4%) мянган толгойгоор тус тус өссөн байна.

Малтай өрхийн тоо 2019 онд 9 554 болжээ. Үүнийг 1995 онтой харьцуулахад 2 257 өрхөөр, 2000 онтой харьцуулахад 900 өрхөөр тус тус буурсан байна. Харин 2015 оноос 148 өрхөөр өсч, өмнөх онтой харьцуулахад 60 өрхөөр өссөн байна. Малчин өрхийн тоо 2019 онд 4 856 болсон нь 2000 онтой харьцуулахад 2 053 өрхөөр, 2010 онтой харьцуулахад 669 өрхөөр, 2015 онтой харьцуулахад 663 өрхөөр, 2018 онтой харьцуулахад 6 өрхөөр тус тус өссөн байна.

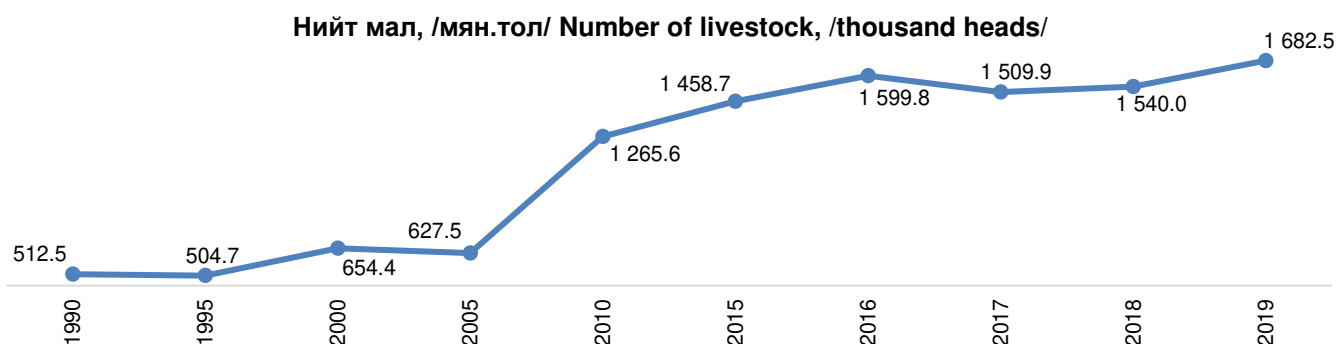
2019 онд малчдын тоо 7 741 болсон нь 2005 оноос 1 034, 2010 оноос 729, 2015 оноос 310, өнгөрсөн оноос 357 малчнаар тус тус буурсан байна. 2019 оны мал тооллогын аймгийн дүнгээр 200 хүртэлх малтай 7 064 өрх, 201-999 хүртэлх малтай 2 290 өрх, 1 000 болон түүнээс дээш малтай 140 өрх тоологджээ.

2019 онд 100 эхээс бойжуулсан төл 85 болсон нь 2010 оноос 12 2011 оноос 2 толгойгоор тус тус бага, 1990 оноос 12, 2000 оноос 20, 2017 оноос 13, 2018 оноос 3 толгойгоор тус тус илүү, төл хүлээн авчээ.

608.6 мянган толгой төл бойжиж байгаа нь урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 12.8 мянган (2.1%)-аар их байна.

2019 онд оны эхний нийт малын 0.44 хувьтай тэнцэх 6 725 толгой мал хорогдсон нь урьд онтой харьцуулахад 2.2 дахин буурчээ. Хорогдсон нийт малын 5.0 хувийг өвчнөөр хорогдсон, 28.1 хувь нь хээлтэгч малын хорогдол байна.

Үүнийг өмнөх онуудын мөн үетэй харьцуулахад 1990 оноос 12.0 (64.2%) мянган толгой, 1995 оныхоос 19.2 (74.1%) мянган толгой 2018 оныхоос 7.8 (54.0%) мянган толгойгоор тус тус буурсан байна.

Сэлэнгэ аймаг 2019 онд 153.4 мян.га- д үр тариа, 2.4 мян.га-д төмс, 2.7 мян.га- д хүнсний ногоо тус тус тариалсан нь улсын дүнгийн үр тарианы 41.5 хувь, төмсний 16.6 хувь, хүнсний ногооны 29.8 хувийг тариалжээ.

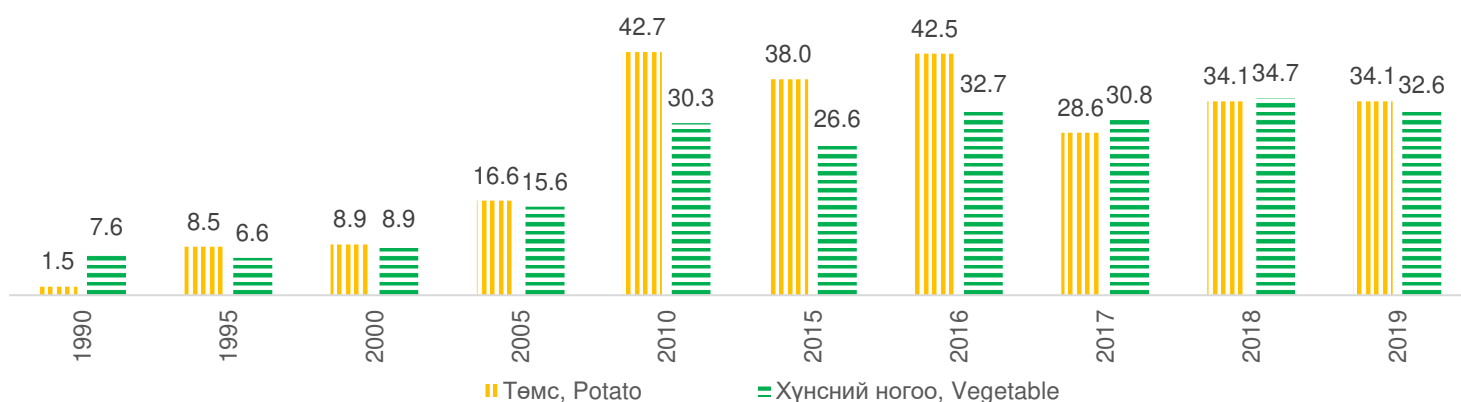
Харин төвийн бүсийн дүнгийн үр тарианы 64.6 хувь, төмсний 22.4 хувь, хүнсний ногооны 48.1 хувийг тариалсан байна.

2019 онд үр тариа 159 269.4 тн, төмс 34 104.9 тн, хүнсний ногоо 32 556.5 тонн хураан авсан нь улсын нийт үр тарианы 36.7 хувь, төмс 17.7 хувь, хүнсний ногоо 32.7 хувийг, харин төвийн бүсийн үр тарианы 60.2 хувь, төмс 23.1 хувь, хүнсний ногоо 52.4 хувийг тус тус хураан авсан байна. 2019 онд хураан авсан ургацыг 1990 онд хураан авсан ургацтай харьцуулахад үр тариа 32 729.5 тонн-р бага, харин төмс 2 804.5 тонноор, хүнсний ногоо 4.3 дахин их, 2000 онтой харьцуулахад үр тариа 82 261.9, төмс 25 175.1, хүнсний ногоо 23 632.0 тонноор тус бүр их, 2010 онтой харьцуулахад үр тариа 18 389.4, төмс 8 644.7 тонноор тус бүр бага, хүнсний ногоо 2 303.6 тонноор их ургац хураан авсан байна. Харин 2018 оны мөн үетэй харьцуулахад үр тариа 31.6 (16.6 %) мян.тн, хүнсний ногоо 2.1 (6.0%) мян.тн-р тус бүр бага, төмс өмнөх оны

мөн үетэй адил ургац хураан авсан байна. 2019 онд аймгийн хэмжээнд 116.4 мян.га-д уринш бэлтгэсэн байна.

Хураан авсан ургац /мян.тн/, Harvested harvest /thousand tons/

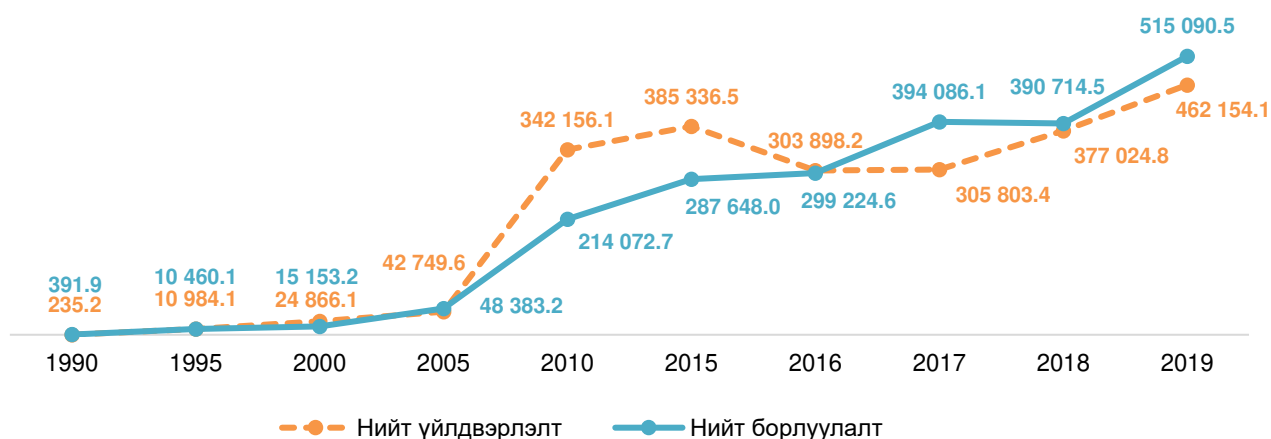

4.3 Аж үйлдвэр

2019 оны жилийн эцсийн байдлаар аж үйлдвэрийн салбарт 462.2 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 515.1 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийгдсэн нь урьд оны мөн үеэс үйлдвэрлэлт 85.1 (22.6%) тэрбум төгрөгөөр, борлуулалт 124.4 (31.8%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 289.6 (62.7%) тэрбум төгрөг нь уул уурхайн салбарт, 162.6 (35.2%) тэрбум төгрөг нь боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарт, 10.0 (2.1%) тэрбум төгрөг нь цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарт салбарт бүтээгджээ. 2019 оны байдлаар аж үйлдвэрийн салбарт нийт 2 891 ажиллагсад ажиллаж байна. Үүний 24.0 хувь буюу 694 нь эмэгтэйчүүд эзэлж байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт, сая.төг

4.4 Барилга

2019 онд Сэлэнгэ аймагт 41 790.3 сая төгрөгийн барилга угсралт, их засварын ажил гүйцэтгэсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 28 573.7 сая төгрөг буюу 3.2 дахин өссөн байна.

Нийт барилга угсралт их засварын ажлын 5.1 хувийг орон сууцны барилга, 20.3 хувийг орон сууцны бус барилга, 67.3 хувийг инженерийн барилга байгууламж, 7.3 хувийг их засварын ажил эзэлж байна.

4.5 Тээвэр

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд нийт 17 578 тээврийн хэрэгсэл үзлэгт хамрагдсан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 747 (4.4%) өссөн байна. 2 838 тээврийн хэрэгсэл эзэмшигчийн шилжилт хөдөлгөөн хийж, 114 тээврийн хэрэгслийн хасалт хийсэн байна. Мөн импортоор орж ирсэн 123 мотоциклд шинээр улсын дугаар, гэрчилгээ олгосон байна. Аймгийн тээврийн салбар нь 2019 онд 98 мянган тн ачааг 85.6 мян.км зам туулан тээвэрлэлт хийсэн байна. Тус салбар нь 2019 онд 290.2 мянган хүн тээвэрлэсэн нь өмнөх оноос 51.5 хувиар буурч, зорчигч эргэлт 21 554.9 мян.хүн.км болж 37.7 хувиар буурсан байна. Тээврийн салбарын нийт орлого 2019 онд 1 117.7 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 38.3 хувиар буурсан байна. Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан авто машины тоо 2019 онд 16 315 болсон нь өмнөх оноос 5 096 (45.4%) машинаар өссөн байна.

5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

5.1 Цаг уур орчны мэдээ

ТАНЫ АНХААРАЛД

Цаг агаарын сарын урьдчилсан мэдээнд тухайн сард агаарын дундаж температур болон орох хур тунадасны хэмжээ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад ямар байхыг баруун (Баян-Өлгий, Ховд, Увс, Завхан, Говь-Алтай, Баянхонгор), төв (Архангай, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Булган, Сэлэнгэ, Төв, Орхон, Дархан-Уул), зүүн (Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар), говийн (Дундговь, Өмнөговь, Дорноговь, Говь-Сүмбэр) нутгийн гэсэн **4 бүс** нутаг тус бүрээр ялган зааж өгдөг. Түүнчлэн хэдий үед нутгийн аль хэсэгт дулаарах, хүйтрэх, бороо, цас орох, салхи шуурга болохыг тусгана. Цаг агаарын үзэгдэл нутгийн **30 хувиас** хэтрэхгүйгээр зурвас газраар ажиглагдах тохиолдолд “зарим газраар”, **30-70 хувьд** “ихэнх нутгаар”, **70 хувиас дээш** нутгийг хамрах тохиолдолд “бүх нутгаар” гэсэн нэр томъёо хэрэглэдэг. Дулааны улиралд агаарт болон хөрсний гадарга дээр температур **00-ээс** бага болж хүйтрэхийг “цочир хүйтрэл” гэнэ.

Цаг агаарын урьдчилсан мэдээг өдөр бүр 12 цагаар болон нэг, тав хоногоор нарийвчлан гаргаж радио, телевиз, хэвлэлээр нийтэд мэдээлдэг. Цаг агаарын байдал эрс өөрчлөгдөн цаашид хөдөө аж ахуйн болон эдийн засгийн бусад салбарын хэвийн үйл ажиллагаанд саад хийхээр аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрч болзошгүй тохиолдолд “Урьдчилан анхааруулах мэдээ”, “Урьдчилан сэрэмжлүүлэх мэдээ” гаргаж радио, телевизээр нийт ард иргэдэд, харин ноцтой бэрхшээл учруулж эд хөрөнгө, иргэдийн амь нас хохирохоор онц аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрэхээр бол “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ” гаргаж “Харанга” дохиотойгоор мэдээлэх ба мэдээллийг онцгой байдлын шугамаар нийт ард иргэд, төр засгийн бүх шатны удирдлагад яаралтай хүргэдэг. Засаг дарга нар “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ”-г хүлээн авмагц мэдээллийг өөрийн харьяа нутаг дэвсгэрийн иргэдэд хүргэх, гамшгаас хамгаалах, гамшгийн голомтод ажиллах, сэргээн босгох үйл ажиллагааг шуурхай зохион байгуулах үүрэгтэй.

Ус, цаг агаарын гамшигт үзэгдлийн улмаас хүний амь нас эрсдсэн, байгаль орчин, эд хөрөнгөнд хохирол учирсан тохиолдолд сум, дүүргийн Засаг дарга ажлын хэсэг томилон

ажиллуулж, уг гамшигт үзэгдлээс хамгаалах талаар зохион байгуулсан арга хэмжээ, үр дүн, учирсан хохирол, гарсан зардлын талаарх мэдээллийг нэгтгэн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, Онцгой байдлын газар, хэлтэс, Улсын онцгой байдлын ерөнхий газарт, аймгийн Ус цаг уур, орчны шинжилгээний төв Ус цаг уурын хүрээлэнд 3 хоногийн дотор тус тус ирүүлнэ.

Цаг агаарын мэдээний талаар лавлах, эсвэл байгаль цаг уурын сонин хачин үзэгдлийн талаарх мэдээллийг Улаанбаатар хотын 326606, **326609** утсаар өгөх юмуу “УБ-46, Жуулчны гудамж-5, Ус цаг уурын хүрээлэнгийн “Урьдчилан мэдээлэх сектор” гэсэн хаягаар ирүүлнэ.

Уур амьсгалын тойм *Climate review*

Нэгдүгээр сарын агаарын температурын уур амьсгалын дундаж нь **22-27** градус хүйтэн байдаг боловч сүүлийн 20 гаруй жилийн байдлаар 1981, 1984, 2000, 2005, 2008, 2010, 2011, 2016 онуудад уур амьсгалын дунджаас **2-10** градусаар хүйтэн болж, шөнийн үнэмлэхүй бага температур 38-44 градус хүрч хүйтэрсэн бол 1982, 1985, 1986, 1989, 1992, 1994, 1999, 2002, 2006, 2007, 2015 онуудад уур амьсгалын дунджаас **1-7** градусаар дулаан байж, өдөртөө 1 градус хүйтнээс 5 градус хүрч дулаарч байжээ.

Энэ сард уур амьсгалын дунджаар Сэлэнгэ аймгийн нутгаар **2-4** мм цас ордог боловч 1980, 1982, 1993, 1995, 1999, 2006 онуудад тун бага цас орсон бол 1987, 2002, 2001, 2003, 2005, 2007, 2010, 2011 онуудад уур амьсгалын дунджаас 1-4 дахин их цас оржээ. Уур амьсгалын дундаж байдлаар **10-15 см** зузаан цас тогтдог боловч цас их орсон жилүүдэд цасны дундаж зузаан 40-60 см-т хүрч мал өвөлжилтийн байдал онцгой хүндэрч байжээ.

Салхи 15 м/с-ээс хүчтэй болох тохиолдол жил бүр **1-3** удаа ажиглагддаг.

ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ *Weather forecast*

Агаарын температур нь Сэлэнгэ аймгийн нутгаар уур амьсгалын дунджаас хүйтэн байх төлөвтэй.

Нэгдүгээр арав хоногийн эхээр хүйтний эрч бага зэрэг суларч шөнөдөө 25-30 градус, өдөртөө 14-19 градус хүйтэн байна. Харин гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэс хүйтний эрч чангарч шөнөдөө 37-42 градус, өдөртөө 25-30 градус хүйтэн байна. Бусад хугацаанд шөнөдөө 28-33 градус, өдөртөө 17-22 градус хүйтэн байна.

Энэ сард орох цасны хэмжээ нь Сэлэнгэ аймгийн нутгаар олон жилийн дунджаас ахиу байх төлөвтэй.

Нэг дүгээр арав хоногийн сүүлчээр нутгийн зарим газраар, хоёр болон гуравдугаар арав хоногийн дунд үер ихэнх нутгаар цас орж, цасан шуурга шуурна. Энэ үеэр салхи зарим газраар 12-14 м/с, зарим үед зарим газраар түр зуур 16-18 м/с хүртэл ширүүсэх төлөвтэй.

урьдчилсан мэдээ

5.2 Ойжуулалт, тарьц, нөхөн сэргээлтийн мэдээ

Аймгийн хэмжээнд 17 сумын 60 гаруй иргэн, нөхөрлөл, аж ахуй нэгж, байгууллага мод үржүүлгийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байна. Эдгээр мод үржүүлгийн газрууд 20 гаруй төрлийн 12.0 сая ширхэг тарьц, суулгац бойжуулан ургуулж байна. 2019 онд нийт 161.4 га талбайд нөхөн сэргээлт хийснээс 101.7 га талбайд техникийн, 60.2 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн байна. Үүнээс: БОАЖНХСайдын 2015 оны А/419 тушаалын дагуу 6 аж ахуй нэгж байгууллагын нийт 46.9 га техник, 36.15 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн байна. 2019 онд Хүдэр, Ерөө сумдад 33.4 га талбайд дүйцүүлэн

хамгаалах ажлыг “Дархан төмөрлөгийн үйлдвэр” ХК, “Болдтөмөр Ерөө Гол” ХХК “Бугант нандин” ХХК –ууд хийж гүйцэтгэсэн байна.

5.3. Агаар, усны бохирдлын мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн Ус цаг уур орчны шинжилгээний албаны Байгаль орчны шинжилгээний лабораторийн 2019 оны 4-р улиралд Орхон голын дунд, эцсийн цэг, Сэлэнгэ - 12 зөрлөгөөс авсан дээжинд хийсэн шинжилгээний дүнгээс үзэхэд гадаргын усны MNS 4586;98 стандартын дагуу байна. Агаарын чанарын Сүхбаатар харуулын орчимд хийсэн шинжилгээний дүн агаарын чанарын стандартын дагуу байгаа боловч галлагаатай үеийн явуул судалгаагаар Вокзал, Салхитын ам, 60-н айлын орчимд азотын давхар исэл 0.155 мг\м³, хүхэрлэг хий 0.010 мг\м³ байна. Нийт тоосны агууламж 0.538 – 0.729 мг\м³ буюу стандартаас 1.08 – 1.46 дахин давж бохирдсон байна.

6. БУСАД

а. Хяналт шалгалт

Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар 2019 оны жилийн эцсийн байдлаар 1 529 аж ахуйн нэгж байгууллага, 310 иргэнд хяналт, шалгалт хийж, 3 481 зөрчил дутагдал илрүүлж, 1 751 зөрчил арилгуулсан байна.

2019 онд Санхүү хяналт, аудитын алба нийт 73 аж ахуй нэгж байгууллагад хяналт, шалгалт хийж 8990.1 мянган төгрөгийн төлбөр бүхий зөрчил илрүүлж, 282 аж ахуй нэгж, байгууллагад зөвлөмж өгч ажилласан байна.

2019 онд аймгийн Төрийн аудитын газар гүйцэтгэлийн аудитын 48 аж ахуй нэгж байгууллагад, нийцлийн аудитын 445 аж ахуйн нэгж байгууллагад, санхүү аудитыг 294 аж ахуй нэгж байгууллагад хийж нийт 355 зөрчил илрүүлсэн байна.

Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар энэ онд 643 аж ахуйн нэгж байгууллага, 146 иргэнд хяналт, шалгалт хийж, 1 815 зөрчил дутагдал илрүүлж, 620 зөрчил арилгуулсан байна.

б. Онцгой байдлын газрын мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд жилийн эцсийн байдлаар 613 объект, 2 175 айл өрх үзлэг шалгалтад хамрагдаж, 3 234 зөрчил илрүүлсэн, 800 зөрчил дутагдлыг арилгуулсан байна. 2019 оны жилийн эцсийн байдлаар объектод 132, ой хээрийн 16 гал түймэр гарч 471.9 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

с. Шүүх, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх алба, Шүүх шинжилгээний алба

Сум дундын шүүхийн мэдээгээр энэ онд 947 хэрэг шийдвэрлэснээс 202 (21.3%) нь эрүүгийн хэрэг, 701 (74.0%) нь иргэний хэрэг, 44 (4.7%) нь захиргааны хэрэг байна. Он гараад бүгд 173 хүн ял шийтгүүлж, 53 хүн хорих ял шийтгүүлсэн байна.

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албанд оны эхний үлдэгдэл 395 гүйцэтгэлийн материал байсан бөгөөд энэ онд 561 материал нэмэгдэж, 94 материал хасагдсан бүгд 862 гүйцэтгэлийн материалаар 6 632.5 сая төгрөгийн өрийг барагдуулахаас 487 гүйцэтгэлийн материалаар 2 886.3 сая төгрөгийн өрийг бодитой барагдуулжээ.

2019 онд ШША-ны криминалистик шинжээч нар бүгд 98 шинжилгээ хийж, 493 хэргийн газарт үзлэг хийхэд оролцсон байна. Шүүхийн шинжилгээний эмнэлэг нь энэ онд хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох шинжилгээ 528, цогцост шинжилгээ 173, эксгумаци хавтаст хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээ 5, хүний биед хийсэн бусад үзлэг 47 байна.

d. Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс

2019 оны жилийн эцсийн байдлаар 4 486 хэмжих хэрэгсэл баталгаажуулснаас механик 770, цахилгаан 2918, эзлэхүүн багтаамж 588, дулаан даралт 210 хэмжих хэрэгсэл байна. Тохирлын гэрчилгээ олгосон бүтээгдэхүүн 7, үйлчилгээний тохирлын гэрчилгээ 280 байна. Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа нийт 4 итгэмжлэгдсэн лабораториор 196 иргэд, аж ахуйн нэгж стандартын салбар сангаар үйлчлүүлсэн байна.

e. Улсын бүртгэлийн хэлтэс

Газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхийн бүртгэлийн мэдээгээр төрөөс хувьчилсан орон сууц өмчлөх эрхийн баталгаажуулалтыг 19 иргэн, газраас бусад ҮХЭХЭ-н анхны бүртгэл, баталгаажуулалтыг 439 иргэн баталгаажуулж 3 гэмтээсэн гэрчилгээг, 17 үрэгдүүлсэн гэрчилгээг тус тус шинээр олгож, 411 иргэн лавлагаа, хуулбар хийлгэж, нийт 1 522 гэрчилгээ бичигдсэн байна. Мөн Газар өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн улсын бүртгэлийн мэдээгээр 7 161 мэдүүлэг хүлээн авч, төрөөс хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийг 1 805 иргэн баталгаажуулсан байна. Өмчлөх эрх шилжих гэрээ 891 хийгдсэнээс худалдах, худалдан авах гэрээ 519, бэлэглэх гэрээ 159, өв залгамжлалаар өмчлөгч өөрчлөх гэрээ 97 хийгдэж, 23 үрэгдүүлсэн гэрчилгээг шинээр олгож нийт 2 838 гэрчилгээ бичигдсэн байна. Улсын бүртгэлийн хэлтсийн мэдээгээр 2019 оны байдлаар нийт үйлчилгээний хураамж 173.5 сая төгрөг, ҮХЭХЭ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого 159.9 сая төгрөг төвлөрсөн байна.

f. Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газрын мэдээгээр Газар өмчлөх тухай өргөдөл 2 216 иргэн гаргаснаас 2 090 иргэнд газар өмчлүүлсэн байна. Үүнээс Улсын чанартай зам дагуу газрыг 775 иргэнд, шинээр газар өмчлүүлсэн нь 1270 иргэнд, одоо эзэмшиж байгаа газраа өмчлүүлсэн 45 иргэн байна. МУ-ын Засгийн газар, аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн тогтоолоор тус тус 2019 онд Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд нийт 236.52 га газрыг өмчлүүлсэн байна.

g. Түүвэр судалгаа

2019 онд Сэлэнгэ аймгийн Статистикийн хэлтэс Үндэсний статистикийн хорооны нэгдсэн арга зүйн дагуу Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааг 408 өрхөөс, Ажиллах хүчний судалгааг 660 өрхөөс авч, судалгаанд хамрагдсан өрхүүдэд урамшуулал болгон 4 020.0 мянган төгрөг олгосон байна.

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА Д.ГҮНДЭГМАА

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жилийн эцсийн байдлаар

1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР

1.1 НУТАГ ДЭВСГЭР, ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ

TERRITORIAL AND ADMINISTRATIVE UNITS

Сумын нэр	Soum	Багийн тоо /Bags/	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, км ² /Territory/	Хүн амын нягтшил /Population density/	Сүхбаатар сумаас хүрэх урт км-ээр /Distance between soum centers and aimag, kilometers/
ДҮН		57	41 152.6	2.6	-
1. Бэлчирийн бүс	Belchir region				
А.Сүхбаатар	Sb	8	45.4	502.8	-
Б.Алтанбулаг	Ab	3	2 100.3	2.3	25
В.Шаамар	Shr	3	671.9	6.0	21
2.Ерөөгийн бүс	Yeruu region				
А.Ерөө	Yer	3	8 203.5	0.8	90
Б.Хүдэр	Khr	2	2 838.7	0.9	167
В.Жавхлант	Ja	2	1 189.7	1.6	79
3.Хараагийн бүс	Kharaa region				
А.Мандал	Ma	9	4 843.7	5.6	220
Б.Баянгол	Bg	3	1 976.3	2.8	175
4.Орхоны бүс	Orkhon region				
А. Сайхан	Sn	4	1 311.9	7.1	160
Б.Сант	Sa	2	1387	1.5	200
В.Орхон	Or	2	1 306.3	1.8	161
Г.Орхонтуул	Ot	3	2 940.8	1.3	260
Д.Баруунбүрэн	Bb	3	2 814.5	1.1	220
Е.Хушаат	Khu	2	2 010.2	1.0	100
5.Сэлэнгийн бүс	Selenge region				
А.Зүүнбүрэн	Zb	3	1 204.9	2.4	48
Б.Цагааннуур	TSn	3	3 814.7	1.3	87
В.Түшиг	Tu	2	2 492.8	0.7	129

2. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**2.1.1. СЭЛЭНГЭ АЙМАГТ ОРШИН СУУГАА ХҮН АМЫН ТОО, сумаар**
RESIDENT POPULATION OF SELENGE AIMAG, soum

Сумын нэр	Soum	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	88 927	93 270	94 807	90 190	101 752	104 725	106 677	108 768	109 255	107 755
Алтанбулаг	Ab	3 714	2 853	3 512	4 043	5 051	4 729	5 052	5 089	5 008	4 750
Баруунбүрэн	Bb	2 608	2 969	2 935	2 109	2 850	3 111	3 197	3 184	3 162	3 094
Баянгол	Bg	5 306	5 287	5 444	4 395	5 497	5 403	5 516	5 608	5 579	5 567
Ерөө	Yer	6 289	5 888	5 766	5 209	6 374	6 393	6 494	6 752	6 856	6 834
Жавхлант	Ja	1 510	1 655	1 652	1 594	1 910	1 974	2 099	2 164	1 962	1 970
Зүүнбүрэн	Zb	2 549	2 496	2 524	2 162	2 665	2 704	2 756	2 832	2 865	2 819
Мандал	Ma	18 617	22 506	22 043	22 937	25 009	26 600	26 880	27 162	27 241	27 011
Орхон	Or	2 881	2 591	2 591	2 081	2 298	2 306	2 369	2 376	2 377	2 290
Орхонтуул	Ot	3 650	3 571	3 918	3 274	3 617	3 621	3 680	3 778	3 788	3 754
Сайхан	Sn	2 414	8 008	8 690	8 084	8 809	9 130	9 325	9 375	9 418	9 302
Сант	Sa	2 721	2 103	2 050	2 018	2 225	1 961	2 094	2 169	2 143	2 104
Сүхбаатар	Sb	25 346	20 057	20 513	19 247	22 065	22 238	22 482	22 911	23 151	22 578
Түшиг	Tu	1 709	1 839	1 787	1 594	1 476	1 694	1 739	2 004	1 848	1 835
Хушаат	Khu	1 060	1 136	1 233	1 698	1 754	1 831	1 929	1 989	2 065	2 067
Хүдэр	Khr	2 068	2 070	1 529	1 907	2 119	2 384	2 424	2 490	2 651	2 706
Цагааннуур	TSn	2 903	3 242	4 163	4 078	4 065	4 687	4 783	5 011	5 077	5 081
Шаамар	Shr	3 582	4 999	4 457	3 760	3 968	3 959	3 858	3 874	4 064	3 993

2.1.2. СЭЛЭНГЭ АЙМАГТ ОРШИН СУУГАА ХҮН АМЫН ТОО, насны бүлэг
RESIDENT POPULATION OF SELENGE AIMAG, by age group

Насны бүлэг Age group	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд / Total	96 096	97 460	101 763	101 411	105 253	104 725	106 677	108 768	109 255	107 755
0-4	8 810	9 325	10 468	10 550	11 077	12 101	11 812	11 926	12 242	11 889
5-9	7 844	7 832	8 234	8 671	9 456	10 325	10 995	11 422	11 508	11 529
10-14	8 821	8 614	8 783	8 345	8 045	7 964	8 039	8 309	8 769	9 366
15-19	10 198	9 634	9 273	9 040	8 877	8 542	8 468	8 625	8 341	7 915
20-24	10 878	11 027	11 387	10 631	10 239	9 048	8 541	8 415	8 312	7 994
25-29	8 662	8 747	9 286	9 478	9 897	9 621	9 900	9 874	9 229	8 252
30-34	8 000	7 995	8 034	7 972	8 478	8 118	8 405	8 603	8 732	8 570
35-39	7 305	7 575	7 612	7 564	7 856	7 742	7 912	7 940	7 793	7 683
40-44	6 805	6 839	7 150	7 013	7 494	7 293	7 561	7 591	7 506	7 304
45-49	6 001	6 345	6 577	6 625	6 833	6 768	6 843	7 009	6 963	7 024
50-54	4 637	4 832	5 442	5 645	6 168	5 982	6 378	6 397	6 477	6 298
55-59	2 860	3 270	3 549	3 847	4 300	4 642	4 743	5 092	5 350	5 507
60-64	1 877	1 917	2 217	2 308	2 622	2 661	3 046	3 223	3 533	3 715
65-69	1 311	1 386	1 418	1 393	1 449	1 595	1 623	1 852	1 949	2 108
70+	2 087	2 122	2 333	2 329	2 462	2 323	2 411	2 490	2 551	2 601

2.1.3. СЭЛЭНГЭ АЙМАГТ ОРШИН СУУГАА ХҮН АМЫН ТОО, хүйсээр
RESIDENT POPULATION OF SELENGE AIMAG, by gender

Үзүүлэлт	Indicator	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019*
Бүгд	Total	88 927	93 270	99 833	94 369	96 096	104 725	106 677	108 768	109 255	107 755
Эрэгтэй	Male	44 082	46 278	49 790	46 692	47 758	53 165	53 942	55 067	55 328	54 706
Эмэгтэй	Female	44 845	46 992	50 043	47 677	48 338	51 560	52 735	53 701	53 927	53 049

2.1.4. СЭЛЭНГЭ АЙМАГТ ОРШИН СУУГАА ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, насны бүлэг
RESIDENT POPULATION OF SELENGE AIMAG, by soum, age group, 2019* year

Сумын нэр	Soum	Насны бүлэг / Age group																			
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
Алтанбулаг	Ab	504	517	429	372	1 443	327	373	311	353	336	302	233	165	85	46	33	12	3	1	2
Баруунбүрэн	Bb	386	343	291	261	346	235	221	214	192	197	144	146	87	61	28	24	10	3	5	0
Баянгол	Bg	600	594	467	415	246	438	420	424	369	351	323	289	210	104	53	46	18	8	4	1
Ерөө	Yer	794	744	587	480	433	541	618	502	471	411	374	320	231	129	56	41	21	10	2	2
Жавхлант	Ja	220	199	180	132	500	139	152	157	130	120	118	102	71	52	18	20	3	2	0	0
Зүүнбүрэн	Zb	343	316	255	192	155	195	207	211	205	169	162	115	100	59	36	19	16	5	0	1
Мандал	Ma	2 912	2 802	2 389	1 921	213	2 097	2 232	1 999	1 823	1 738	1 530	1 337	960	536	284	216	132	44	17	2
Орхон	Or	225	224	178	207	2 040	171	158	142	188	141	126	138	82	46	32	29	10	2	1	1
Орхонтуул	Ot	373	361	339	336	189	272	267	275	256	263	257	183	125	62	32	24	18	6	1	0
Сайхан	Sn	986	973	799	656	304	801	734	641	608	617	627	548	247	136	83	53	30	15	3	1
Сант	Sa	222	201	189	168	744	152	130	137	137	148	129	124	100	44	17	9	9	3	3	0
Сүхбаатар	Sb	2 420	2 473	1 877	1 594	182	1 642	1 896	1 600	1 533	1 539	1 315	1 224	871	514	280	196	106	41	13	1
Түшиг	Tu	210	218	162	123	132	136	155	122	120	122	110	95	63	29	18	14	5	1	0	0
Хүдэр	Khu	333	311	209	204	201	214	206	169	179	167	175	126	98	61	24	14	9	4	2	0
Хушаат	Khr	238	241	197	166	162	124	142	173	154	147	99	91	52	36	21	16	6	2	0	0
Цагааннуур	TSn	641	613	477	387	422	432	382	339	337	304	252	223	119	70	37	25	11	5	4	1
Шаамар	Shr	482	399	341	301	282	336	277	267	249	254	255	213	134	84	56	39	17	6	1	0
Бүгд	Total	11 889	11 529	9 366	7 915	7 994	8 252	8 570	7 683	7 304	7 024	6 298	5 507	3 715	2 108	1 121	818	433	160	57	12

2.1.5. ШИЛЖИЖ ИРСЭН ИРГЭДИЙН ТОО, сумдаар
IN MIGRATION CITIZEN, soum

Сумын нэр	Soum	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	3 639	2 242	1 789	1 690	1 430	1 398	1 639	1 563	1 323	2 777
Алтанбулаг	Ab	259	135	63	82	63	68	74	73	18	40
Ерөө	Yer	131	127	106	66	69	53	76	110	62	154
Зүүнбүрэн	Zb	67	32	92	36	30	31	35	41	37	64
Мандал	Ma	709	536	372	319	295	302	351	302	480	894
Орхон	Or	94	36	40	29	34	26	37	26	16	39
Сант	Sa	83	52	33	39	29	29	32	51	24	111
Цагааннуур	TSn	103	92	51	44	30	43	51	55	38	113
Баянгол	Bg	193	99	81	102	67	94	89	98	62	233
Сайхан	Sn	375	197	162	221	199	149	190	168	179	411
Орхонтуул	Ot	143	144	40	79	50	50	51	60	34	57
Баруунбүрэн	Bb	74	27	82	53	57	50	36	50	41	112
Шаамар	Shr	115	51	48	50	45	54	52	65	39	96
Хүдэр	Khr	26	42	49	43	29	42	39	41	32	61
Сүхбаатар	Sb	1 107	558	500	425	333	307	401	332	190	248
Жавхлант	Ja	39	48	24	44	55	38	50	42	15	49
Түшиг	Tu	39	33	17	20	20	29	37	15	17	40
Хушаат	Khu	82	33	29	38	25	33	38	34	39	55

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

2.1.6. ШИЛЖИЖ ЯВСАН ИРГЭДИЙН ТОО, сумдаар
OUT MIGRATION CITIZEN, soum

Сумдын нэр	Soum	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Бүгд	Total	3 155	3 174	2 730	2 600	3 548	3 129	2 942	2 370	1 383	1 324
Алтанбулаг	Ab	147	204	144	168	175	160	174	117	62	18
Ерөө	Yer	154	124	128	144	152	135	121	111	83	56
Зүүнбүрэн	Zb	69	61	45	49	74	69	61	38	31	41
Мандал	Ma	588	537	498	515	850	676	603	542	224	508
Орхон	Or	42	34	46	78	60	52	60	37	27	19
Сант	Sa	45	82	39	49	100	71	79	42	46	28
Цагааннуур	TSn	93	100	86	72	108	104	91	64	61	36
Баянгол	Bg	136	136	154	130	210	182	188	144	105	63
Сайхан	Sn	454	250	228	254	315	314	269	234	166	159
Орхонтуул	Ot	103	65	87	102	114	96	118	82	50	34
Баруунбүрэн	Bb	66	84	57	83	90	73	58	59	48	39
Шаамар	Shr	125	141	115	85	164	105	118	103	67	46
Хүдэр	Khr	35	43	35	32	57	49	38	46	13	20
Сүхбаатар	Sb	937	1 160	905	670	870	887	826	644	335	193
Жавхлант	Ja	61	77	71	80	84	62	45	36	32	20
Түшиг	Tu	50	25	29	18	56	48	24	29	12	18
Хушаат	Khu	50	51	63	71	69	46	69	42	21	26

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

2.1.7 ГЭРЛЭЛТЭЭ БҮРТГҮҮЛСЭН ХҮН, сумаар
REGISTERED MARRIAGES, by soums

Сумын нэр	Soum	Гэрлэлт / Marriage									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	322	446	514	583	562	500	451	566	574	561
Алтанбулаг	Ab	24	23	29	39	28	18	20	11	18	15
Ерөө	Yer	25	36	41	52	28	26	30	22	38	46
Зүүнбүрэн	Zb	7	12	3	8	16	10	6	7	13	17
Мандал	Ma	81	93	103	116	160	137	112	154	167	154
Орхон	Or	3	14	21	12	11	15	10	9	18	10
Сант	Sa	3	17	7	16	12	7	13	13	12	19
Цагааннуур	TSn	21	23	31	41	32	26	27	38	29	20
Баянгол	Bg	37	49	38	28	30	23	13	30	29	24
Сайхан	Sn	15	22	36	50	58	71	57	66	45	47
Орхонтуул	Ot	6	20	18	22	20	15	11	13	15	14
Баруунбүрэн	Bb	5	8	18	16	19	19	12	10	17	12
Шаамар	Shr	14	18	36	18	25	19	18	19	24	12
Хүдэр	Khr	3	8	18	13	2	2	12	10	13	9
Сүхбаатар	Sb	55	89	96	122	94	85	83	134	112	134
Жавхлант	Ja	2	10	11	17	18	18	9	12	5	17
Түшиг	Tu	16	3	5	2	0	3	9	12	10	5
Хушаат	Khu	5	1	3	11	9	6	9	6	9	6

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

2.1.8 ГЭР БҮЛ ЦУЦЛАЛТ , сумаар
DIVORCES, by soums

Сумын нэр	Soum	Цуцлалт / Divorces									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	92	117	140	126	106	116	136	141	178	159
Алтанбулаг	Ab	5	3	4	8	6	46	4	6	6	2
Ерөө	Yer	4	3	10	9	3	4	6	6	12	6
Зүүнбүрэн	Zb	1	4	1	1	1		3	3	2	2
Мандал	Ma	17	22	30	29	30	3	44	35	54	59
Орхон	Or	4	1	2	0	2	5	1	4	3	1
Сант	Sa	1	1	2	4	0	2	2	4	1	1
Цагааннуур	TSn	5	1	7	3	4	2	3	2	7	2
Баянгол	Bg	2	7	5	3	7	31	5	7	5	6
Сайхан	Sn	7	7	14	13	13		10	8	9	6
Орхонтуул	Ot		3	3	1	1	1	2	3	1	3
Баруунбүрэн	Bb		1	3	2		9	2	1	3	2
Шаамар	Shr	1	2	4	5	2		7	7	9	4
Хүдэр	Khr	1			1	1		2	2		4
Сүхбаатар	Sb	39	56	52	45	32		42	47	65	67
Жавхлант	Ja	1	2		0	2	3		2	1	3
Түшиг	Tu	1	2	2	2	0	3	1	2		1
Хушаат	Khu	3	2	1	0	2	7	2	2	1	3

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

2.1.9 ӨРХИЙН ТОО, сумаар
HOUSEHOLD, by soum

Сумын нэр	Soum	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Нийт	Total	29 041	29 416	29 665	30 040	29 316	29 521	29 912	30 123	29 004
Алтанбулаг	Ab	1 424	1 416	1 387	1 388	1 330	1 332	1 369	1 368	1 251
Баруунбүрэн	Bb	767	792	819	851	891	909	920	894	834
Баянгол	Bg	1 626	1 590	1 673	1 675	1 615	1 616	1 623	1 636	1 608
Ерөө	Yer	1 823	1 834	1 813	1 801	1 820	1 816	1 875	1 922	1 863
Жавхлант	Ja	649	656	661	656	648	700	712	636	567
Зүүнбүрэн	Zb	902	920	903	900	797	797	865	838	795
Мандал	Ma	7 206	7 322	7 373	7 382	7 215	7 199	7 238	7 298	6 944
Орхон	Or	683	700	714	746	734	753	848	754	686
Орхонтуул	Ot	969	1 002	1 004	1 010	1 008	1 009	1 032	1 080	1 048
Сайхан	Sn	2 244	2 486	2 561	2 589	2 630	2 653	2 656	2 732	2 705
Сант	Sa	680	694	656	698	630	751	644	728	645
Сүхбаатар	Sb	6 128	5 984	5 977	5 995	5 845	5 811	5 870	5 903	5 831
Түшиг	Tu	506	528	552	534	530	538	547	552	539
Хушаат	Khu	479	468	514	547	536	556	573	596	558
Хүдэр	Khr	628	615	623	632	633	647	653	658	669
Цагааннуур	TSn	1 209	1 220	1 270	1 301	1 297	1 319	1 368	1 379	1 336
Шаамар	Shr	1 118	1 189	1 165	1 335	1 157	1 115	1 119	1 149	1 125

*-урьдчилсан дүн

2.1.10 ӨРХ, ХҮН АМЫН ТОО, багаар
HOUSEHOLD, POPULATION, by bags

Сумын нэр Soum	Д/д	Багын нэр	Bag	Өрхийн тоо Houshold	Хүн амын тоо Population		
					Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
Сүхбаатар Sukhbaatar	1	1-р баг, Хонгорморьт	Khongormorit	577	1 958	1 002	956
	2	2-р баг, Цагаан-Эрэг	Tsagaan-Ereg	560	1 988	933	1 055
	3	3-р баг, Салхит	Salkhit	867	3 521	1 728	1 793
	4	4-р баг, Баянхаан	Bayankhan	768	3 274	1 626	1 648
	5	5-р баг, Боргүвээ	Borguvee	856	3 599	1 776	1 823
	6	6-р баг, Орхон	Orkhon	672	2 302	1 100	1 202
	7	7-р баг, Ганзам	Ganzam	869	3 245	1 555	1 690
	8	8-р баг, Буурхээр	Buurkheer	662	2 691	1 341	1 350
		Сумын дүн	Soum total	5 831	22 578	11 061	11 517
Алтанбулаг Altanbulag	9	1-р баг, Бүргэдтэй	Khongormorit	521	2 051	1 028	1 023
	10	2-р баг, Суварга	Tsagaan-Ereg	465	1 761	898	863
	11	3-р баг, Цөх	Salkhit	265	938	485	453
		Сумын дүн	Soum total	1 251	4 750	2 411	2 339
Баруунбүрэн Baruunburen	12	1-р баг, Ивэн	Iven	211	788	431	357
	13	2-р баг, Бургалтай	Burgaltai	252	948	493	455
	14	3-р баг, Цагаан-Овоо	Tsagaan-Ovoo	371	1 358	685	673
		Сумын дүн	Soum total	834	3 094	1 609	1 485
Баянгол Bayngol	15	1-р баг, Хараа	Kharaa	592	2 065	1 106	959
	16	2-р баг, Баян	Bayan	556	1 943	984	959
	17	3-р баг, Гонир	Gonir	460	1 559	794	765
		Сумын дүн	Soum total	1 608	5 567	2 884	2 683
Ерөө Yeruu	18	1-р баг, Тавин	Tavin	456	1 672	882	790
	19	2-р баг, Буурагчин	Buuragchin	591	2 034	1 027	1 007
	20	3-р баг, Бугант	Bugant	816	3 128	1 611	1 517
		Сумын дүн	Soum total	1 863	6 834	3 520	3 314
Жавхлант Javkhlant	21	1-р баг, Бумбат	Bumbat	249	861	485	376
	22	2-р баг, Моностой	Monostoi	318	1 109	591	518
		Сумын дүн	Soum total	567	1 970	1 076	894
Зүүнбүрэн Zuunburen	23	1-р баг, Жаргалант	Jargalant	324	1 232	597	635
	24	2-р баг, Бэлчир	bag Belchir	310	989	490	499
	25	3-р баг, Мангирт	bag Mangirt	161	598	293	305
		Сумын дүн	Soum total	795	2 819	1 380	1 439
Мандал Mandal	26	1-р баг, Төмөр зам	Tumur zam	932	3 245	1 585	1 660
	27	2-р баг, Ширхэнцэг	Shirkhentseg	837	3 096	1 541	1 555
	28	3-р баг, Баянсуудал	Bayansuudal	959	4 425	2 377	2 048
	29	4-р баг, Хэрх	Kherkh	756	2 917	1 442	1 475
	30	5-р баг, Түнхэл	Tunkhel	873	3 042	1 574	1 468
	31	6-р баг, Баянхангай	Bayankhangai	835	3 321	1 625	1 696
	32	7-р баг, Минжийн хангай	Minjin khangai	829	3 418	1 704	1 714
	33	8-р баг, Тарни	Tarni	288	1 143	712	431
	34	9-р баг, Баян-Арцат	Bayan-Artsat	635	2 404	1 195	1 209
	Сумын дүн	Soum total	6 944	27 011	13 755	13 256	

Хүснэгт 2.1.10 –ын үргэлжлэл

Сумын нэр Soum	Д/д	Багын нэр	Bag	Өрхийн тоо Household	Хүн амын тоо Population		
					Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
Орхон Orkhon	35	1-р баг, Орхон	Orkhon	270	1 022	510	512
	36	2-р баг, Бэлэндалай	Belendalai	416	1 268	708	560
		Сумын дүн	Soum total	686	2 290	1 218	1 072
Орхонтуул Orkhontuul	37	1-р баг, Рашаант	Rashaant	500	1 832	996	836
	38	2-р баг, Баянцогт	Bayantsogt	370	1 326	689	637
	39	3-р баг, Хонгор-Овоо	Khongor-ovoo	178	596	315	281
		Сумын дүн	Soum total	1 048	3 754	2 000	1 754
Сайхан Saikhan	40	1-р баг, Хөтөл	Khutul	796	2 740	1 354	1 386
	41	2-р баг, Гавшгай	Gavshgai	596	2 087	1 038	1 049
	42	3-р баг, Номгон	Nomgon	614	1 967	1 085	882
	43	4-р баг Дөмбөн	Dombon	699	2 508	1 234	1 274
		Сумын дүн	Soum total	2 705	9 302	4 711	4 591
Сант Sant	44	1-р баг, Ивэн	Iven	338	1 144	584	560
	45	2-р баг, Хушаат	Khushaat	307	960	509	451
		Сумын дүн	Soum total	645	2 104	1 093	1 011
Түшиг Tushig	46	1-р баг, Жаргалмандах	Jargalmandakh	282	973	492	481
	47	2-р баг, Ар нуга	Ar nuga	257	862	445	417
		Сумын дүн	Soum total	539	1 835	937	898
Хүдэр Khuder	48	1-р баг, Тарвагатай	Tarvagatai	344	1 421	752	669
	49	2-р баг, Баянцагаан	Bayantsagaan	325	1 285	658	627
		Сумын дүн	Soum total	669	2 706	1 410	1 296
Хушаат Khushaat	50	1-р баг, Даагат	Daagat	260	962	511	451
	51	2-р баг, Мөнхтолгой	Munkhtolgoi	298	1 105	577	528
		Сумын дүн	Soum total	558	2 067	1 088	979
Цагааннуур Tsagaanuur	52	1-р баг, Оргих	Orgikh	271	1 140	572	568
	53	2-р баг, Хуурч	Khuurch	581	2 143	1 087	1 056
	54	3-р баг, Тийрэг	Tiireg	484	1 798	899	899
		Сумын дүн	Soum total	1 336	5 081	2 558	2 523
Шаамар Shaamar	55	1-р баг, Дэлгэрхаан	Delgerkhan	401	1 371	691	680
	56	2-р баг, Охиндий	Okhindii	256	869	431	438
	57	3-р баг, Дулаанхаан	Dulankhan	468	1 753	873	880
		Сумын дүн	Soum total	1 125	3 993	1 995	1 998
Бүгд / Total				29 004	107 755	54 706	53 049

2.1.11 ТӨРӨЛТ, сумаар
LIVE BIRTHS, by soum

Сум	Soum	Төрөлт, Live births									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	1 896	1 859	1 932	1 924	2 024	1 945	1 826	1 712	1 705	1 772
Алтанбулаг	Ab	1	3	1	2	1	4	1	2	2	1
Ерөө	Yer	52	43	44	40	44	35	57	39	51	37
Зүүнбүрэн	Zb	8	3	7	5	2	5	9	3	4	4
Мандал	Ma	644	639	616	668	746	687	620	615	594	655
Орхон	Or	2	1								1
Сант	Sa	2									
Цагааннуур	Tsn	40	40	24	17	17	26	6	14	15	12
Баянгол	Bg	5	2		2	2	2	3	4	3	2
Сайхан	Sn	139	138	144	128	135	139	114	91	106	80
Орхонтуул	Ot	9	12	14	9	6	9	8	6	9	3
Баруунбүрэн	Bb	3	5	2	5	4	5	6	3	10	2
Шаамар	Shr	5	4	2	3	4	2	1	3	2	4
Хүдэр	Khr	26	11	3	3	8	5	4	4	3	2
Сүхбаатар	Sb	938	932	1 059	1 021	1 031	1 006	972	911	888	949
Жавхлант	Ja	1	3	3	1	1	2		1	2	3
Түшиг	Tu	15	15	12	17	18	17	20	16	13	17
Хушаат	Khu	6	8	1	3	5	1	5		3	

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

2.1.12 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, сумаар
LIVE BIRTHS, by soum

Сум	Soum	Амьд төрсөн хүүхэд / Live births														
		2010	2011	2012	2013	2014	2015		2016		2017		2018		2019	
							Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female
Бүгд	Total	1 909	1 858	1 940	1 934	2 029	1 956	958	1 836	862	1 720	849	1 706	830	1 780	843
Алтанбулаг	Ab	1	3	1	2	1	4	2	1	1	2	2	2		1	1
Ерөө	Yer	52	43	45	40	43	37	22	57	29	40	29	53	28	38	18
Зүүнбүрэн	Zb	8	3	7	5	2	4	3	9	4	3	2	3	1	4	1
Мандал	Ma	656	641	620	672	750	689	330	629	265	622	291	594	287	659	311
Орхон	Or	2	1												1	
Сант	Sa	2														
Цагааннуур	Tsn	39	40	24	17	17	26	15	6	2	13	8	15	7	12	5
Баянгол	Bg	6	1		2	2	2		3	1	4	2	3		2	1
Сайхан	Sn	138	138	143	127	134	137	71	114	66	91	48	105	54	80	34
Орхонтуул	Ot	9	12	14	9	6	9	4	8	7	6	2	9	3	3	2
Баруунбүрэн	Bb	3	5	2	5	3	5	1	6	3	3	3	10	6	2	
Шаамар	Shr	5	4	2	3	4	2		1	1	3		2	1	3	
Хүдэр	Khr	25	10	3	3	8	5	2	4	3	4	2	3	1	2	
Сүхбаатар	Sb	941	932	1 064	1 029	1 035	1 016	499	973	473	912	452	889	431	953	461
Жавхлант	Ja	1	2	3	1	1	2	1			1	1	2	1	3	1
Түшиг	Tu	15	15	11	17	18	17	8	20	7	16	7	14	10	17	8
Хушаат	Khu	6	8	1	2	5	1		5				2			

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

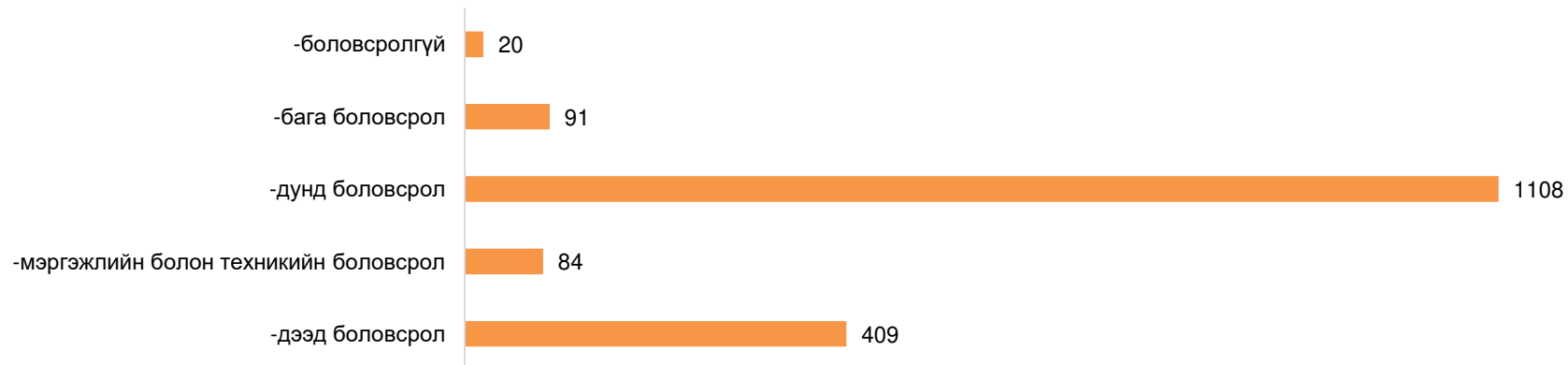

2.1.13 ТӨРСӨН ЭХ, боловсролоор WOMEN GIVE A BIRTH, by educational degree

Үзүүлэлт	Indicator	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	1 896	1 859	1 932	1 924	2 024	1 945	1 826	1 712	1 705	1 772
Дээд боловсрол	Tertiary	368	369	438	483	417	414	360	409	398	425
Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол	Technical and vocational school	90	105	100	114	82	93	78	84	71	93
Дунд боловсрол	Geneal education	1 353	1 332	1 348	1 288	1 464	1 331	1 260	1 108	1 146	1 130
Бага боловсрол	Pimary education	79	42	36	29	44	74	101	91	75	86
Боловсролгүй	Uneducated	6	11	10	10	17	33	27	20	15	38

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар
Source: Health department of Selenge province

Төрсөн эх, боловсролоор, Women give a birth, by educational degree

2.1.14 ТӨРСӨН ЭХ, насны бүлгээр, WOMEN GIVE A BIRTH, by age group

Үзүүлэлт	Indicator	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	1 896	1 859	1 932	1 924	2 024	1 945	1 826	1 712	1 705	1 772
20 хүртэлх	Under age 20	130	147	112	134	150	232	116	110	81	93
20 - 24	20 - 24	695	652	691	657	598	486	500	419	429	411
25 - 29	25 - 29	521	497	521	550	542	557	555	539	535	508
30 - 34	30 - 34	326	325	359	350	428	393	359	378	377	455
35 - 39	35 - 39	182	190	200	199	251	231	238	221	236	263
40 - 44	40 - 44	41	46	48	32	52	43	57	45	45	40
45 - 49	45 - 49	1	2	1	2	3	3	1		2	2

2.1.15 НАС БАРАЛТ, сумаар, DEATH, by soum

Сум	Soum	Нас баралт / Death														
		2010	2011	2012	2013	2014	2015		2016		2017		2018		2019	
							Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female
Бүгд	Total	557	493	543	506	484	527	236	570	236	494	192	529	197	502	193
Алтанбулаг	Ab	28	15	22	24	26	23	14	25	14	21	9	35	11	24	7
Ерөө	Yer	40	48	39	23	34	40	18	51	12	39	11	33	10	37	9
Зүүнбүрэн	Zb	13	18	21	18	9	21	10	13	7	9	3	18	6	12	3
Мандал	Ma	119	112	133	124	125	146	64	130	46	122	41	137	57	112	50
Орхон	Or	10	5	4	6	9	13	5	10	8	13	5	15	3	7	1
Сант	Sa	11	8	13	4	16	3	1	9	4	10	5	6	2	14	6
Цагааннуур	Tsn	24	29	26	27	17	25	13	27	9	23	10	23	9	18	7
Баянгол	Bg	29	21	17	17	19	19	7	27	8	26	10	12	6	13	3
Сайхан	Sn	45	31	44	39	42	43	24	47	22	37	13	45	19	45	20
Орхонтуул	Ot	19	23	26	22	11	13	4	20	12	16	11	16	5	16	4
Баруунбүрэн	Bb	21	16	15	18	8	8	4	16	5	11	5	12	5	20	12
Шаамар	Shr	24	22	27	24	17	23	9	28	16	27	14	23	10	24	8
Хүдэр	Khr	8	6	16	18	13	19	6	15	6	11	1	11	4	7	1
Сүхбаатар	Sb	144	117	120	112	106	104	49	132	57	112	52	116	40	134	53
Жавхлант	Ja	5	5	4	7	13	10	3	7	1	7	1	10	6	5	2
Түшиг	Tu	7	8	5	13	9	9	2	8	5	6	0	9	2	6	4
Хушаат	Khu	10	9	11	10	10	8	3	5	4	4	1	8	2	8	3

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар, Source: Health department of Selenge province

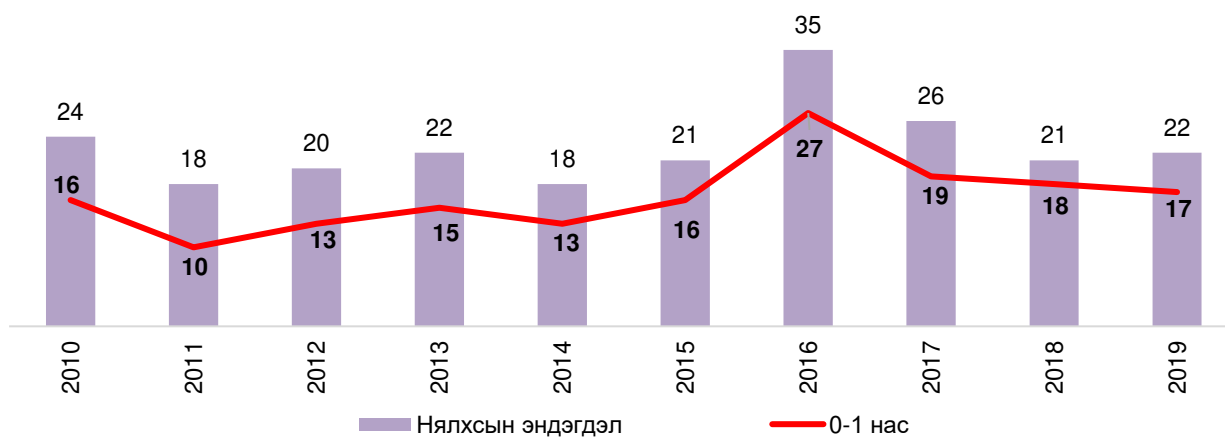

2.1.16 НАС БАРАЛТ, насны бүлгээр DEATH, by age group

Үзүүлэлт	Indicator	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	557	493	543	506	484	527	570	494	529	502
эмэгтэй	female	229	177	206	211	202	236	222	197	197	193
0 - 1	0 - 1	16	10	13	15	13	16	27	19	18	17
1 - 5	1 - 5	10	8	7	7	5	7	9	8	3	5
6 - 18	6 - 18	9	13	7	11	12	17	14	7	9	5
19 - 54	19 - 54	201	178	197	179	159	183	182	163	153	136
54 дээш	54 and over	321	284	319	294	295	304	338	297	346	339

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар
Source: Health department of Selenge province

Нялхсын эндэгдэл

2.1.17 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, сумаар, MATHERNAL MORTALITY, by soum

Сум	Soum	0-1 насны хүүхэд/ Childen below age 1									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	16	10	13	15	13	16	27	19	18	17
Алтанбулаг	Ab	1			1				1		
Ерөө	Yer			1		1		3	2		1
Зүүнбүрэн	Zb	1		1						2	
Мандал	Ma	2	5		2	5	2	5	4	2	1
Орхон	Or										
Сант	Sa	1									
Цагааннуур	Tsn							1	2		1
Баянгол	Bg								1	1	
Сайхан	Sn			3	2		3	1		1	3
Орхонтуул	Ot						1				
Баруунбүрэн	Bb	1						1		1	1
Шаамар	Shr						1	1	2		
Хүдэр	Khr				1						
Сүхбаатар	Sb	10	4	8	9	7	9	15	7	11	10
Жавхлант	Ja										
Түшиг	Tu		1								
Хушаат	Khu										

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

2.1.17-н үргэлжлэл

Сум	Soum	1-5 насны хүүхэд/ Childen aged 1-5									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	8	8	7	7	5	5	8	7	3	5
Алтанбулаг	Ab	1	1								
Ерөө	Yer								2		
Зүүнбүрэн	Zb										
Мандал	Ma	1	1	2	1	2		3	2	1	1
Орхон	Or										
Сант	Sa				1			1			
Цагааннуур	Tsn	1		1	1				1		
Баянгол	Bg	1	1								
Сайхан	Sn		2		1				1		1
Орхонтуул	Ot		1								
Баруунбүрэн	Bb			1	1		1				
Шаамар	Shr	1				1	1				
Хүдэр	Khr			1	1			1			
Сүхбаатар	Sb	2	2	2	1	2	3	3		1	2
Жавхлант	Ja									1	
Түшиг	Tu								1		
Хушаат	Khu	1									1

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

2.1.18 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮН, сумаар
PERSONS WITH DISABILITIES, by soum

Сум	Soum	2010		2011		2012		2013		2014	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	4 003	1 709	4 392	1 957	4 252	1 860	4 414	1 902	4 627	2 057
Алтанбулаг	Ab	223	101	251	101	237	109	254	117	260	108
Ерөө	Yer	230	98	264	116	308	137	393	184	399	141
Зүүнбүрэн	Zb	133	74	133	58	135	74	139	76	144	76
Мандал	Ma	512	232	906	473	639	303	651	296	664	395
Орхон	Or	108	59	103	49	105	40	97	40	91	50
Сант	Sa	128	52	125	52	109	39	111	35	120	43
Цагааннуур	Tsn	307	138	283	120	306	146	280	131	262	108
Баянгол	Bg	170	78	151	64	173	71	215	103	214	81
Сайхан	Sn	544	21	555	225	549	200	536	193	548	102
Орхонтуул	Ot	202	77	178	65	184	62	232	75	240	77
Баруунбүрэн	Bb	136	51	129	50	132	57	105	40	136	54
Шаамар	Shr	206	155	67	31	77	38	80	37	239	105
Хүдэр	Khr	89	52	82	24	100	36	105	38	117	23
Сүхбаатар	Sb	722	394	908	421	966	446	970	432	939	604
Жавхлант	Ja	118	52	94	36	65	29	70	30	79	29
Түшиг	Tu	102	44	83	36	98	37	99	40	112	35
Хушаат	Khu	73	31	80	36	69	36	77	35	63	26

2.1.18-н үргэлжлэл

Сум	Soum	2016		2017		2018		2019	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	4 630	1 996	4 758	2 171	4 616	1 961	4 934	2 090
Алтанбулаг	Ab	279	132	305	145	273	119	333	145
Ерөө	Yer	399	141	323	140	369	159	336	141
Зүүнбүрэн	Zb	156	93	163	114	118	46	184	77
Мандал	Ma	772	345	875	401	905	417	951	437
Орхон	Or	91	50	103	50	87	34	79	29
Сант	Sa	113	41	105	37	112	39	98	38
Цагааннуур	Tsn	314	141	325	134	264	112	340	137
Баянгол	Bg	208	85	213	86	191	82	211	89
Сайхан	Sn	211	97	233	99	225	95	238	112
Орхонтуул	Ot	186	59	185	94	186	52	186	52
Баруунбүрэн	Bb	125	49	128	49	121	50	130	50
Шаамар	Shr	104	47	123	61	126	39	137	58
Хүдэр	Khr	130	54	123	56	112	56	126	57
Сүхбаатар	Sb	1249	573	1270	584	1207	529	1287	547
Жавхлант	Ja	108	36	124	45	118	47	117	47
Түшиг	Tu	108	53	107	52	106	41	92	37
Хушаат	Khu	77		53	24	96	44	89	37

2.1.19 БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХЭД, сумаар
DOUBLE ORPHAN CHILDREN, by soum

Сум	Soum	2010		2011		2012		2013		2014	
		Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	183	88	163	86	171	89	146	72	152	88
Алтанбулаг	Ab	13	7	11	6	13	6	10	2	10	3
Ерөө	Yer	12	4	13	6	11	6	5	4	10	7
Зүүнбүрэн	Zb	3	2	3	2	4	3	6	4	6	4
Мандал	Ma	48	20	40	21	41	18	40	18	35	17
Орхон	Or	4	3	2	1	2	1	1	1	2	2
Сант	Sa	3		4	3	4	2	4	3	8	5
Цагааннуур	Tsn	6	2	8	3	11	4	8	2	7	3
Баянгол	Bg	2	1	1		2	1	1	1	2	1
Сайхан	Sn	10	3	12	5	12	8	9	4	6	2
Орхонтуул	Ot	5	2	2	1	5	1	2		2	
Баруунбүрэн	Bb	5	2	6	3	10	6	7	4	6	4
Шаамар	Shr	21	11	7	5	4	4	8	5	9	6
Хүдэр	Khr	1	1	1		1		1		3	3
Сүхбаатар	Sb	44	27	43	26	42	25	40	21	42	28
Жавхлант	Ja	2	1	4	2	2	1			1	1
Түшиг	Tu	1		2	1	2	1			1	
Хушаат	Khu	3	2	4	1	5	2	4	3	2	2

2.1.19-н үргэлжлэл

Сум	Soum	2015		2016		2017		2018		2019	
		Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	Эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	154	88	145	73	143	78	139	69	128	61
Алтанбулаг	Ab	10	3	11	3	8	2	9	3	8	2
Ерөө	Yer	8	4	9	4	4	4	2	1	2	1
Зүүнбүрэн	Zb	8	6	6	4	10	7	7	4	5	3
Мандал	Ma	39	17	43	17	35	15	24	9	21	9
Орхон	Or	5	4	2	2	1	1			0	0
Сант	Sa	3	1	3	1	3	1	4	1	1	1
Цагааннуур	Tsn	7	7	6	1	6	2	6	1	6	2
Баянгол	Bg	1		4	2	6	3	8	3	8	3
Сайхан	Sn	6	3	5	2	3	1	5	2	4	2
Орхонтуул	Ot	6	2	3	1	10	6	9	4	9	4
Баруунбүрэн	Bb	6	4	8	5	6	4	4	2	4	2
Шаамар	Shr	9	6	8	6	11	5	18	9	19	7
Хүдэр	Khr	2	2			3	3	2	2	2	2
Сүхбаатар	Sb	42	28	35	24	31	21	33	23	35	21
Жавхлант	Ja	1	1	1	1					1	-
Түшиг	Tu	1		1		2		1	-		-
Хушаат	Khu					4	3	7	5	3	2

2.1.20 ХАГАС ӨНЧИН ХҮҮХЭД, сумаар
HALF ORPHAN CHILDREN, by soum

Сум	Soum	2010		2011		2012		2013		2014	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	1 490	736	1 506	785	1 433	713	1 396	675	1 456	705
Алтанбулаг	Ab	90	43	80	41	51	33	44	25	46	28
Ерөө	Yer	145	67	141	66	97	49	106	53	90	43
Зүүнбүрэн	Zb	50	15	50	15	50	15	52	15	55	16
Мандал	Ma	329	174	334	177	262	134	245	142	253	130
Орхон	Or	28	14	29	15	30	14	27	12	21	8
Сант	Sa	40	20	34	14	31	13	30	13	36	16
Цагааннуур	Tsn	145	72	114	65	110	54	121	58	125	56
Баянгол	Bg	61	33	67	36	86	47	79	43	71	33
Сайхан	Sn			192	122	198	105	185	98	166	84
Орхонтуул	Ot	55	26	33	12	37	18	39	16	53	26
Баруунбүрэн	Bb	46	24	37	21	39	21	42	26	34	19
Шаамар	Shr	25	12	15	9	24	13	20	8	77	39
Хүдэр	Khr	38	13	26	15	25	12	34	16	42	21
Сүхбаатар	Sb	332	168	246	127	283	135	281	109	291	139
Жавхлант	Ja	66	32	54	22	54	20	40	17	48	20
Түшиг	Tu	5	2	25	13	22	14	30	13	26	13
Хушаат	Khu	35	21	29	15	34	16	21	11	22	14

2019 оны жилийн эцсийн эмхэтгэл

2.1.20-н үргэлжлэл											
Сум	Soum	2015		2016		2017		2018		2019	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	1 671	858	1 478	715	1 456	674	1 328	633	1 309	646
Алтанбулаг	Ab	59	30	64	29	79	41	85	48	81	47
Ерөө	Yer	72	38	81	44	57	30	70	38	71	35
Зүүнбүрэн	Zb	45	16	55	16	51	17	23	14	24	17
Мандал	Ma	371	190	371	190	370	190	211	105	202	100
Орхон	Or	25	12	21	8	21	4	32	8	37	8
Сант	Sa	38	20	36	17	36	17	37	11	39	18
Цагааннуур	Tsn	265	172	87	56	98	49	148	70	134	80
Баянгол	Bg	76	39	94	47	82	40	72	28	67	27
Сайхан	Sn	166	60	156	55	143	44	104	46	107	43
Орхонтуул	Ot	60	25	45	17	40	21	55	29	54	30
Баруунбүрэн	Bb	36	21	29	17	52	24	39	19	34	14
Шаамар	Shr	80	42	58	28	64	26	78	31	87	41
Хүдэр	Khr	30	15	30	17	35	19	40	20	50	28
Сүхбаатар	Sb	250	128	249	125	240	111	234	115	244	120
Жавхлант	Ja	49	24	52	26	41	17	43	22	21	11
Түшиг	Tu	25	15	26	12	34	18	28	15	27	15
Хушаат	Khu	24	11	24	11	13	6	29	14	30	12

2.1.21 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХ /ЭЦЭГ/, сумаар
SINGLE MOTHERS HEADED HOUSEHOLDS, by soum

Сум	Soum	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ДҮН	Total	3 362	3 368	3 588	3 454	3 393	3 743	4 189	4 112	3 902	3 891
Алтанбулаг	Ab	239	241	255	179	141	252	257	252	258	263
Ерөө	Yer	252	303	260	270	292	279	292	300	281	319
Зүүнбүрэн	Zb	94	94	94	100	111	110	110	116	101	121
Мандал	Ma	635	839	700	603	585	585	585	585	584	534
Орхон	Or	86	74	81	83	70	80	70	83	73	67
Сант	Sa	28	28	28	21	26	27	19	22	29	28
Цагааннуур	Tsn	247	192	247	270	271	299	308	252	246	218
Баянгол	Bg	298	233	225	220	209	204	228	214	236	266
Сайхан	Sn	162	104	154	157	161	422	398	321	295	281
Орхонтуул	Ot	126	163	9	58	59	44	138	141	95	90
Баруунбүрэн	Bb	111	105	172	170	81	80	159	249	164	181
Шаамар	Shr	142	22	22	34	78	82	266	281	301	306
Хүдэр	Khr	120	46	38	45	30	15	23	21	29	30
Сүхбаатар	Sb	627	637	1 046	992	1 043	1 015	1 081	1 046	958	938
Жавхлант	Ja	86	103	98	90	86	87	90	75	76	63
Түшиг	Tu	19	98	92	83	85	95	98	108	71	74
Хушаат	Khu	90	86	67	79	65	67	67	46	105	112

2.1.22 18 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ 4, ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ ХҮҮХЭДТЭЙ ӨРХ, сумаар
HOUSEHOLDS WITH 4 OR MORE CHILDREN AGED BELOW 18, by soum

Сум	Soum	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ДҮН	Total	1 269	1 225	1 019	1 182	1 424	2 412	2 213
Алтанбулаг	Ab	1	49	57	78	78	108	77
Ерөө	Yer	33	62	58	46	74	37	108
Зүүнбүрэн	Zb	23		34	218	223	220	49
Мандал	Ma	121	132	230	273	286	610	507
Орхон	Or	32	29	17	8	25	57	58
Сант	Sa	29		26		29	45	28
Цагааннуур	Tsn	69	67	89		114	106	124
Баянгол	Bg	24	54	56	76	70	68	61
Сайхан	Sn	25	19	74	83	78	186	115
Орхонтуул	Ot	32	31	29		60	154	156
Баруунбүрэн	Bb	56	73	82	116	81	97	97
Шаамар	Shr	8	26	26	29	19	25	52
Хүдэр	Khr	38	15	14	20	2	20	24
Сүхбаатар	Sb	672	587	147	161	186	543	612
Жавхлант	Ja	33	36	29	17	65	65	56
Түшиг	Tu	36	5	7	7	13	28	33
Хушаат	Khu	37	40	44	50	21	43	56

2.1.23 18 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХЭДТЭЙ, ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХ /ЭЦЭГ/, сумаар
SINGLE MOTHERS HEADED HOUSEHOLDS WITH CHILDREN AGED BELLOW 18, by soum

Сум	Soum	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ДҮН	Total	2 009	1 949	2 277	1 967	1 895	1 726	1 764
Алтанбулаг	Ab	267	278	122	127	133	110	110
Ерөө	Yer	82	134	111	44	76	126	112
Зүүнбүрэн	Zb	56	64	64	68	75	44	53
Мандал	Ma	476	382	382	382	380	312	374
Орхон	Or	33	23	28	23	32	29	23
Сант	Sa	21	26	27	19	22	28	22
Цагааннуур	Tsn	85	82	149	154	75	86	86
Баянгол	Bg	89	35	39	52	47	66	72
Сайхан	Sn	40	52	282	252	212	182	171
Орхонтуул	Ot	43	45	39	33	42	41	39
Баруунбүрэн	Bb	33	56	53	62	94	51	47
Шаамар	Shr	11	78	82	96	93	111	119
Хүдэр	Khr	30	30	15	23	21	29	29
Сүхбаатар	Sb	648	581	795	540	539	446	433
Жавхлант	Ja	41	24	25	28	7	7	11
Түшиг	Tu	28	38	41	41	30	31	44
Хушаат	Khu	26	21	23	23	17	27	19

2.2 ЭРҮҮЛ МЭНД

2.2.1 ШИНЭЭР ХЯНАЛТАД ОРСОН ЖИРЭМСЭН ЭХИЙН ТОО, сумаар
NUMBER OF WOMEN GOES TO PREGNANCY CONTROL, by soum

Сум	Soum	2011		2012		2013		2014		2015	
		Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо /number of women who goes to pregnancy control	эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо/Number of pregnant women who goes to pregnancy control for her first 3 month of pregnancy	Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо /number of women who goes to pregnancy control	эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо/Number of pregnant women who goes to pregnancy control for her first 3 month of pregnancy	Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо /number of women who goes to pregnancy control	эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо/Number of pregnant women who goes to pregnancy control for her first 3 month of pregnancy	Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо /number of women who goes to pregnancy control	эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо/Number of pregnant women who goes to pregnancy control for her first 3 month of pregnancy	Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо /number of women who goes to pregnancy control	эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо/Number of pregnant women who goes to pregnancy control for her first 3 month of pregnancy
Дүн	Total	2 546	2 089	2 557	2 074	2 557	2 074	3 398	498	2 233	1 784
Алтанбулаг	Ab	119	109	108	99	108	99	140	22	79	67
Ерөө	Yer	155	140	144	131	144	131	168	23	140	122
Зүүнбүрэн	Zb	80	66	85	67	85	67	100	21	81	61
Мандал	Ma	637	477	672	500	672	500	920	118	564	449
Орхон	Or	56	47	50	41	50	41	68	11	49	42
Сант	Sa	62	61	52	52	52	52	69	11	38	37
Цагааннуур	Tsn	121	99	122	99	122	99	195	34	101	81
Баянгол	Bg	110	88	105	93	105	93	212	26	81	71
Сайхан	Sn	202	168	205	183	205	183	231	38	205	147
Орхонтуул	Ot	64	62	71	62	71	62	109	16	69	59
Баруунбүрэн	Bb	62	60	58	47	58	47	116	15	89	69
Шаамар	Shr	109	80	95	74	95	74	105	14	97	67
Хүдэр	Khr	62	57	72	60	72	60	79	19	54	49
Сүхбаатар	Sb	586	459	612	461	612	461	708	104	474	354
Жавхлант	Ja	27	26	28	28	28	28	61	9	35	35
Түшиг	Tu	46	42	39	38	39	38	62	8	49	47
Хушаат	Khu	48	48	39	39	39	39	55	9	28	27

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

2.2.1-н үргэлжлэл

Сум	Soum	2016		2017		2018		2019	
		Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо /number of women who goes to pregnancy control	эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо/Number of pregnant women who goes to pregnancy control for her first 3 month of pregnancy	Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо /number of women who goes to pregnancy control	эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо/Number of pregnant women who goes to pregnancy control for her first 3 month of pregnancy	Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо /number of women who goes to pregnancy control	эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо/Number of pregnant women who goes to pregnancy control for her first 3 month of pregnancy	Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо /number of women who goes to pregnancy control	эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо/Number of pregnant women who goes to pregnancy control for her first 3 month of pregnancy
Дүн	Total	2 265	1 777	2 367	1 942	2 310	1 946	2 234	1 852
Алтанбулаг	Ab	64	54	117	101	86	80	82	80
Ерөө	Yer	158	120	160	137	172	139	128	107
Зүүнбүрэн	Zb	87	66	67	54	87	69	67	49
Мандал	Ma	608	468	630	521	603	528	679	561
Орхон	Or	48	36	51	45	45	39	52	50
Сант	Sa	33	30	44	43	37	37	35	35
Цагааннуур	Tsn	118	104	131	105	107	95	108	82
Баянгол	Bg	99	84	87	73	93	83	96	89
Сайхан	Sn	159	116	173	143	191	153	153	125
Орхонтуул	Ot	52	43	57	48	55	52	51	48
Баруунбүрэн	Bb	68	54	84	66	82	58	55	50
Шаамар	Shr	93	72	98	82	70	54	77	65
Хүдэр	Khr	53	49	84	80	61	57	70	70
Сүхбаатар	Sb	500	370	479	345	506	394	490	362
Жавхлант	Ja	43	40	27	24	38	36	30	28
Түшиг	Tu	46	42	44	41	34	30	39	32
Хушаат	Khu	36	29	34	34	43	42	22	19

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

2.2.2 ХОРТ ХАВДРААР ШИНЭЭР ӨВЧЛӨГЧИД, сумаар
INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS, by soum

Сум	Soum	Хорт хавдраар шинээр өвчлөгчид / Incidence of malignant neoplasms													
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016		2017		2018		2019	
								Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	202	156	168	179	211	235	227	122	246	124	243	128	109	53
Алтанбулаг	Ab	15	11	12	11	12	18	15	9	10	6	19	10	4	2
Ерөө	Yer	14	13	12	12	13	14	12	7	13	6	13	7	11	5
Зүүнбүрэн	Zb	11	11	11	10	13	9	3	2	7	6	12	5	2	1
Мандал	Ma	28	19	18	21	22	46	54	26	56	28	47	29	34	16
Орхон	Or	8	5	5	6	12	5	3	1	8	3	7	3		
Сант	Sa	11	10	9	10	13	4	4	2	8	5	4	3	1	1
Цагааннуур	Tsn	6	9	8	9	10	10	9	4	9	3	12	5	4	1
Баянгол	Bg	12	9	10	10	11	9	8	5	15	6	6	2	4	
Сайхан	Sn	17	12	13	15	19	25	26	15	28	8	27	16	14	10
Орхонтуул	Ot	10	8	9	8	10	9	4	3	4	4	12	8	4	2
Баруунбүрэн	Bb	9	10	8	8	8	8	6	4	5	3	7	3		
Шаамар	Shr	10	8	12	13	15	11	12	8	6	4	9	4	3	2
Хүдэр	Khr	4	2	4	5	8	3	9	5	13	9	4	1	2	
Сүхбаатар	Sb	44	23	27	29	32	53	54	26	55	29	50	27	21	10
Жавхлант	Ja	1	2	3	3	4	4	2	2	1		5	2	3	2
Түшиг	Tu	2	2	3	5	4	5	2	1	4	2	6	3	1	
Хушаат	Khu		2	4	4	5	2	4	2	4	2	3		1	1

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар
 Source: Health department of Selenge province

2.2.3 ХОРТ ХАВДРААР НАС БАРАГЧИД, сумаар
DEATHS CAUSED BY NEOPLASMS, by soum

Сум	Soum	Хорт хавдраар нас барагчид / Deaths caused by neoplasms													
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016		2017		2018		2019	
								Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	158	104	124	128	140	135	153	60	138	52	150	63	62	26
Алтанбулаг	Ab	11	6	9	7	8	5	9	3	8	4	7	4	1	
Ерөө	Yer	8	4	6	5	4	6	13	5	6	2	3	1	4	4
Зүүнбүрэн	Zb	3	4	5	6	5	7	5	2	3	1	9	3	1	
Мандал	Ma	29	16	18	19	21	28	32	11	29	10	30	15	15	6
Орхон	Or	4	3	6	7	6	6	4	1	2		4	2		
Сант	Sa	5	4	8	6	5	1	3	1	2	1	3	1	2	
Цагааннуур	Tsn	4	3	6	8	9	8	6	3	5	1	9	3	1	1
Баянгол	Bg	7	5	6	5	6	5	10	4	9	4	3	1	2	
Сайхан	Sn	11	8	15	16	18	11	14	6	12	4	18	8	6	5
Орхонтуул	Ot	5	6	4	5	5	3	7	3	5	2	4	2		
Баруунбүрэн	Bb	12	5	4	3	5	6	9	4	5	2	2	1	2	1
Шаамар	Shr	10	6	8	9	11	4	7	4	5	3	10	5	6	2
Хүдэр	Khr	2	1	3	2	2	6	3	1	6	2	7	2	2	
Сүхбаатар	Sb	43	28	22	27	33	30	26	12	38	15	33	14	19	7
Жавхлант	Ja	1	2	1		1	3	2		1	1	3			
Түшиг	Tu	1	2	2	1		4	1		1		4	1	1	
Хушаат	Khu	2	1	1	2	1	2	2		1		1			

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

2.2.4 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, сумаар
INCIDENCE OF COMMUNICABLE DISEASES , by soum

Сум	Soum	Бүх халдварт өвчин /Total number of communicable diseases									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	1 047	1 135	940	897	843	889	1 849	779	805	730
Алтанбулаг	Ab	40	66	46	37	41	40	64	40	60	47
Ерөө	Yer	50	36	19	23	46	38	102	36	31	22
Зүүнбүрэн	Zb	15	32	12	19	18	22	30	29	15	18
Мандал	Ma	217	234	156	175	148	137	583	127	127	137
Орхон	Or	7	23	5	11	3	5	11	5	15	7
Сант	Sa	2	23	8	3	6	9	17	11	1	3
Цагааннуур	Tsn	48	41	39	38	62	34	87	46	32	24
Баянгол	Bg	61	42	42	26	22	13	32	13	39	13
Сайхан	Sn	67	91	49	31	27	65	147	41	61	40
Орхонтуул	Ot	18	22	19	10	8	2	11	12	7	11
Баруунбүрэн	Bb	14	6	28	18	3	1	23	5	11	2
Шаамар	Shr	43	66	40	49	26	40	83	44	29	29
Хүдэр	Khr	6	20	10	7	15	16	55	28	12	5
Сүхбаатар	Sb	447	413	418	423	381	416	528	283	321	322
Жавхлант	Ja	4	10	31	13	6	20	26	17	11	15
Түшиг	Tu	5	8	9	7	15	15	20	15	28	11
Хушаат	Khu	3	2	9	7	16	16	30	27	5	24

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар
Source: Health department of Selenge province

2.2.4 үргэлжлэл

Сум	Soum	Бэлгийн замын өвчин/Sexually transmitted diseases									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	470	427	348	479	527	456	428	458	545	413
Алтанбулаг	Ab	16	14	15	24	26	18	26	22	47	21
Ерөө	Yer	11	11	6	9	16	14	12	16	12	9
Зүүнбүрэн	Zb	11	3	5	16	15	13	9	12	14	14
Мандал	Ma	89	80	49	79	79	72	75	74	80	76
Орхон	Or	1	1	2	8	1			2	13	6
Сант	Sa		2	1	2	2	7	1	10	1	2
Цагааннуур	Tsn	10	21	9	10	50	12	24	29	25	15
Баянгол	Bg	32	5	9	1	1			4	23	3
Сайхан	Sn	34	18	18	16	15	42	16	22	39	21
Орхонтуул	Ot	3	1	2	3	4	1	3	6	3	5
Баруунбүрэн	Bb	3	1	2	2			10	4	9	1
Шаамар	Shr	21	20	10	19	15	18	37	28	19	20
Хүдэр	Khr	3	6	1	2	6	5	4	14	3	
Сүхбаатар	Sb	234	237	212	279	281	228	197	168	226	196
Жавхлант	Ja		2	2	4	4	13	3	16	7	10
Түшиг	Tu	2	3	4	3	9	7	7	11	22	10
Хушаат	Khu		2	1	2	3	6	4	20	2	4

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

2.2.4 үргэлжлэл

Сум	Soum	Гипатит/Нуритис									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ДҮН	Total	207	406	333	146	28	9	6	0	2	3
Алтанбулаг	Ab	1	37	7	3	1				1	1
Ерөө	Yer	15	9	2		5					
Зүүнбүрэн	Zb	1	26	4		1					
Мандал	Ma	47	91	66	25	2		3			
Орхон	Or	3	17	1							
Сант	Sa		13	2		1					
Цагааннуур	Tsn	29	9	18	15		5				
Баянгол	Bg	10	11	11	9	1					
Сайхан	Sn	9	55	22	3	2	1				
Орхонтуул	Ot	10	18	13							
Баруунбүрэн	Bb	8	2	24	9						
Шаамар	Shr	4	32	16	14						1
Хүдэр	Khr		10	7	4	5		1			
Сүхбаатар	Sb	70	69	110	55	8	3	1			1
Жавхлант	Ja		3	26	6	2		1			
Түшиг	Tu		2	2	1						
Хушаат	Khu		2	2	2					1	

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

2.2.4 үргэлжлэл

Сум	Soum	Сүрьеэ/Tuberculosis									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ДҮН	Total	251	247	209	231	230	193	191	197	150	165
Алтанбулаг	Ab	16	12	22	10	12	10	12	14	8	19
Ерөө	Yer	11	16	11	14	22	19	5	12	16	10
Зүүнбүрэн	Zb	2	3	3	3	2	3	2	1		4
Мандал	Ma	51	55	32	49	59	39	52	46	39	49
Орхон	Or	1	5	2	2	2	2	6	3	2	1
Сант	Sa	2	7	4	1	3	2	1	1		1
Цагааннуур	Tsn	8	10	8	13	10	10	6	16	6	6
Баянгол	Bg	18	26	22	15	18	12	16	8	15	10
Сайхан	Sn	23	18	9	11	9	12	16	12	4	14
Орхонтуул	Ot	5	3	4	7	4	1	7	6	3	6
Баруунбүрэн	Bb	3	3	2	4	3		2	1	1	1
Шаамар	Shr	15	10	11	10	9	5	7	3	6	2
Хүдэр	Khr	3	3	2	1		4	2	7	5	4
Сүхбаатар	Sb	85	70	66	82	69	59	57	57	35	35
Жавхлант	Ja	3	4	3	3		2			4	1
Түшиг	Tu	2	2	2	3	4	5		4	5	1
Хушаат	Khu	3		6	3	4	8		6	1	1

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

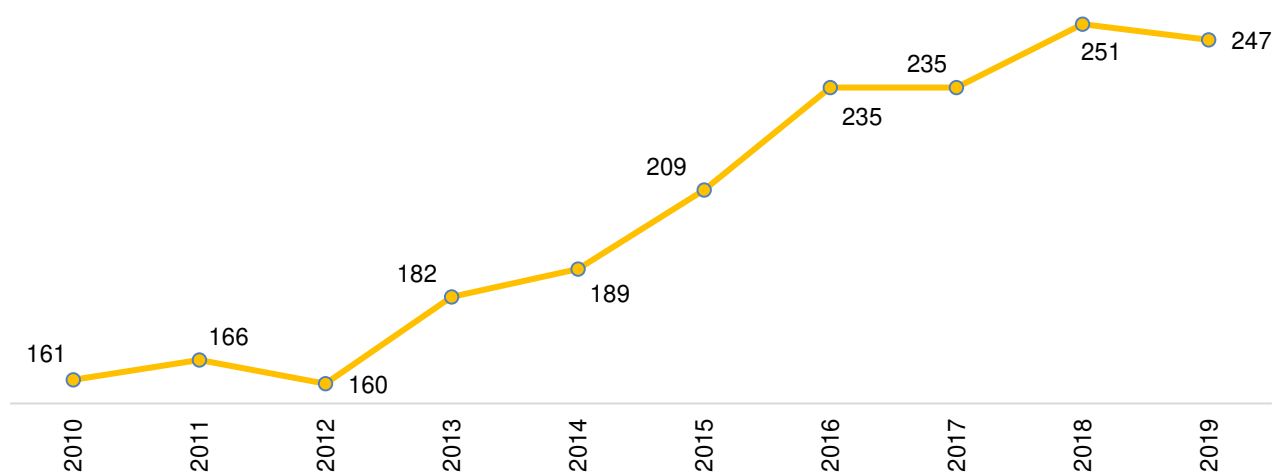
2.2.5. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, АЖИЛЛАГЧИД EMPLOYEES OF HEALTH ORGANIZATIONS

Үзүүлэлт	Indicator	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Байгууллагын тоо	Health institutions	89	86	86	98	94	94	84	95	97	86
Их эмч	Physicians	161	166	160	182	189	209	235	235	251	247
Эм зүйч	Pharmacist	12	12	12	16	15	18	24	27	31	32
Тусгай мэргэжлийн мэргэжилтэн	Mid level medical personnel	534	510	483	545	252	535	555	607	603	607
Бусад ажилтан	Othes	344	343	349	370	371	434	436	371	366	366
Эмнэлэгийн орны тоо	Hospital beds	646	624	661	624	167 052	621	708	708	855	861
Стационарт эмчлэгдсэн хүний тоо	Inpatients by region	23 428	21 903	22 200	20 246	21 252	14 623	23 483	22 683	23 241	23 473

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

Source: Health department of Selenge province

Их эмчийн тоо

2.3 БОЛОВСРОЛ**2.3.1 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ҮНДСЭН БАГШ, сумаар**
FULL-TIME TEACHERS IN SENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by soum

Сум	Soum	2010 / 2011		2011 / 2012		2012 / 2013		2013 / 2014		2014 / 2015	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	965	786	938	765	958	782	964	773	983	793
Алтанбулаг	Ab	37	30	37	30	36	29	37	30	36	30
Ерөө	Yer	65	51	66	52	63	49	63	50	60	45
Зүүнбүрэн	Zb	19	12	20	13	22	13	21	14	22	15
Мандал	Ma	233	187	230	184	235	188	234	182	243	192
Орхон	Or	14	10	15	10	15	11	16	12	15	12
Сант	Sa	44	30	18	16	17	15	17	15	17	15
Цагааннуур	Tsn	38	33	39	33	42	36	43	36	46	38
Баянгол	Bg	41	34	43	37	43	37	43	36	43	36
Сайхан	Sn	99	89	96	88	109	99	107	92	101	85
Орхонтуул	Ot	31	25	32	26	33	27	34	27	36	30
Баруунбүрэн	Bb	24	22	22	20	25	21	25	21	27	23
Шаамар	Shr	35	28	36	28	35	27	35	27	37	29
Хүдэр	Khr	26	22	26	20	27	21	25	21	27	23
Сүхбаатар	Sb	216	176	213	171	211	171	219	173	224	179
Жавхлант	Ja	11	10	12	10	12	11	13	11	14	11
Түшиг	Tu	17	14	18	14	18	14	18	14	20	17
Хушаат	Khu	15	13	15	13	15	13	14	12	15	13

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.1-н үргэлжлэл

Сум	Soum	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019		2019 / 2020	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	1 035	844	1 020	839	1 024	843	1 028	853	1 075	889
Алтанбулаг	Ab	36	31	35	29	36	30	37	30	37	30
Ерөө	Yer	65	50	66	66	67	55	66	55	65	55
Зүүнбүрэн	Zb	25	18	24	16	23	17	24	19	25	21
Мандал	Ma	254	201	245	196	261	210	273	226	288	234
Орхон	Or	20	16	16	12	16	13	16	13	16	14
Сант	Sa	18	16	17	15	17	15	17	14	19	15
Цагааннуур	Tsn	49	42	45	39	45	37	41	35	46	39
Баянгол	Bg	46	38	42	35	43	35	43	34	42	35
Сайхан	Sn	94	81	91	81	86	72	88	76	89	74
Орхонтуул	Ot	38	31	39	32	37	29	35	30	38	31
Баруунбүрэн	Bb	29	25	27	25	28	25	28	26	28	25
Шаамар	Shr	40	33	42	34	37	30	38	29	39	31
Хүдэр	Khr	31	27	32	28	32	28	31	28	33	28
Сүхбаатар	Sb	234	190	241	184	238	198	234	191	249	207
Жавхлант	Ja	18	14	19	15	18	15	18	15	22	18
Түшиг	Tu	23	18	21	16	22	18	22	18	22	18
Хушаат	Khu	15	13	18	16	18	16	17	14	17	14

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.2 НИЙТ СУРАГЧДЫН ТОО, сумаар
TOTAL STUDENTS, by soum

Сум	Soum	2010 / 2011		2011 / 2012		2012 / 2013		2013 / 2014		2014 / 2015	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	18 905	9 515	18 501	9 247	17 817	8 877	17 502	8 670	17 580	8 705
Алтанбулаг	Ab	754	380	792	388	725	345	723	336	733	353
Ерөө	Yer	1 163	584	1 144	570	1 099	539	1 068	522	1 075	523
Зүүнбүрэн	Zb	370	205	375	199	403	217	390	210	377	202
Мандал	Ma	4 946	2 500	4 927	2 461	4 782	2 413	4 697	2 373	4 701	2 349
Орхон	Or	272	137	264	131	268	136	276	140	271	136
Сант	Sa	463	212	316	140	302	138	270	107	287	109
Цагааннуур	Tsn	810	408	803	405	791	403	789	401	812	429
Баянгол	Bg	891	423	877	434	839	406	809	387	834	395
Сайхан	Sn	2 026	1 038	1 959	1 000	1 897	967	1 833	916	1 793	884
Орхонтуул	Ot	573	270	588	264	570	262	560	260	560	259
Баруунбүрэн	Bb	484	245	469	240	446	229	448	236	431	224
Шаамар	Shr	622	309	614	300	585	287	603	297	626	300
Хүдэр	Khr	443	225	417	211	415	213	427	211	453	227
Сүхбаатар	Sb	4 363	2 219	4 219	2 135	3 999	1 977	3 955	1 941	4 000	1 992
Жавхлант	Ja	198	109	193	100	181	94	175	90	163	87
Түшиг	Tu	256	126	296	156	298	150	283	150	277	148
Хушаат	Khu	271	125	248	113	217	101	196	93	187	88

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар
 Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.2-н үргэлжлэл

Сум	Soum	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019		2019 / 2020	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	18 413	9 205	18 787	9 338	18 937	9 388	19 054	9 374	20 338	10 091
Алтанбулаг	Ab	735	367	757	380	756	378	761	364	832	402
Ерөө	Yer	1 126	566	1 182	590	1 207	602	1 195	594	1 259	653
Зүүнбүрэн	Zb	429	225	456	236	464	238	470	250	518	282
Мандал	Ma	4 894	2 448	4 920	2 458	5 015	2 507	5 063	2 496	5 403	2 698
Орхон	Or	269	131	253	118	254	119	252	115	255	117
Сант	Sa	288	108	294	110	270	107	272	113	291	124
Цагааннуур	Tsn	849	458	862	452	905	470	931	492	999	517
Баянгол	Bg	858	424	892	440	902	436	889	433	944	465
Сайхан	Sn	1 836	918	1 882	936	1 848	919	1 803	878	1 899	924
Орхонтуул	Ot	582	277	578	272	584	269	552	253	565	271
Баруунбүрэн	Bb	496	249	505	253	505	258	486	259	505	271
Шаамар	Shr	653	317	685	334	700	348	687	338	724	354
Хүдэр	Khr	504	255	531	266	531	260	533	250	579	279
Сүхбаатар	Sb	4 180	2 108	4 226	2 116	4 194	2 070	4 346	2 134	4 701	2 308
Жавхлант	Ja	203	105	221	111	226	120	240	127	249	125
Түшиг	Tu	294	153	306	156	309	155	326	160	340	167
Хушаат	Khu	217	96	237	110	267	132	248	118	275	134

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.4. СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА, сумаар
PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by soum

Сум	Soum	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
ДҮН	Total	33	34	33	34	34	38	41	43	42	42
Алтанбулаг	Ab	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ерөө	Yer	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Зүүнбүрэн	Zb	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Мандал	Ma	5	6	6	6	6	8	9	9	9	9
Орхон	Or	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Сант	Sa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Цагааннуур	Tsn	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Баянгол	Bg	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Сайхан	Sn	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5
Орхонтуул	Ot	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Баруунбүрэн	Bb	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Шаамар	Shr	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3
Хүдэр	Khr	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Сүхбаатар	Sb	7	7	6	7	7	7	8	9	8	8
Жавхлант	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Түшиг	Tu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Хушаат	Khu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.5 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГ, сумаар
NUMBER OF CLASSES PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by soum

Сум	Soum	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
ДҮН	Total	201	215	232	232	243	243	252	280	279	278
Алтанбулаг	Ab	13	12	12	16	15	14	16	16	16	15
Ерөө	Yer	10	9	14	14	14	14	19	17	15	13
Зүүнбүрэн	Zb	4	5	5	6	8	6	6	6	7	8
Мандал	Ma	29	35	32	35	42	46	45	63	58	61
Орхон	Or	6	5	5	4	5	5	5	4	4	5
Сант	Sa	5	5	6	6	6	6	6	6	7	6
Цагааннуур	Tsn	11	10	9	10	10	8	11	10	10	10
Баянгол	Bg	9	9	9	11	13	13	14	12	13	13
Сайхан	Sn	28	28	30	30	30	32	30	30	30	29
Орхонтуул	Ot	6	6	6	6	7	6	6	8	9	9
Баруунбүрэн	Bb	6	6	8	8	8	8	9	8	8	8
Шаамар	Shr	9	10	12	14	14	14	14	16	16	14
Хүдэр	Khr	4	5	5	6	6	7	7	7	8	8
Сүхбаатар	Sb	48	56	62	50	50	48	48	61	63	63
Жавхлант	Ja	6	7	7	6	5	5	5	6	4	5
Түшиг	Tu	4	4	6	6	6	6	6	6	6	6
Хушаат	Khu	3	3	4	4	4	5	5	4	5	5

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.6 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН БАГШ, сумаар
FULL-TIME TEACHERS IN PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by soum

Сум	Soum	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
ДҮН	Total	180	195	215	226	244	248	257	291	289	299
Алтанбулаг	Ab	9	10	11	13	14	14	13	14	14	14
Ерөө	Yer	8	8	11	10	11	11	19	16	15	15
Зүүнбүрэн	Zb	4	5	5	5	6	6	6	6	6	7
Мандал	Ma	28	32	34	38	47	49	53	72	66	72
Орхон	Or	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4
Сант	Sa	3	3	4	4	4	5	5	4	4	5
Цагааннуур	Tsn	6	8	8	8	8	8	8	9	9	9
Баянгол	Bg	7	8	8	10	12	12	13	13	13	13
Сайхан	Sn	29	28	33	33	33	35	34	34	33	33
Орхонтуул	Ot	6	6	6	6	7	6	6	8	9	9
Баруунбүрэн	Bb	4	4	6	6	6	6	6	6	6	6
Шаамар	Shr	9	10	11	13	14	14	14	18	18	18
Хүдэр	Khr	4	4	5	5	5	7	6	6	8	8
Сүхбаатар	Sb	48	53	56	58	58	56	54	67	68	71
Жавхлант	Ja	4	5	4	5	5	5	5	4	6	5
Түшиг	Tu	4	4	6	5	6	6	6	6	6	6
Хушаат	Khu	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.7 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ХАМРАГДСАН ХҮҮХЭД, сумаар

NUMBER OF CHILDREN IN PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by soum

Сум	Soum	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
ДҮН	Total	6 211	6 563	8 573	7 028	7 394	7 437	7 766	8 549	8 440	8 382
Алтанбулаг	Ab	336	347	460	401	367	418	413	392	382	360
Ерөө	Yer	318	305	1028	388	341	414	491	420	447	491
Зүүнбүрэн	Zb	122	147	213	199	213	209	192	180	172	199
Мандал	Ma	1 000	1 303	1 302	1 247	1 442	1 493	1 560	2 023	1 973	1 948
Орхон	Or	140	100	116	113	104	110	117	106	104	110
Сант	Sa	164	141	173	159	155	134	159	158	136	128
Цагааннуур	Tsn	327	338	359	333	372	370	413	429	438	402
Баянгол	Bg	274	312	403	358	416	392	434	429	439	442
Сайхан	Sn	821	834	849	836	867	883	882	873	868	838
Орхонтуул	Ot	130	132	155	135	157	152	148	229	201	202
Баруунбүрэн	Bb	167	139	210	201	207	217	215	218	215	206
Шаамар	Shr	272	274	377	342	352	321	361	402	404	400
Хүдэр	Khr	115	140	172	168	177	198	177	200	227	244
Сүхбаатар	Sb	1 598	1 638	2 193	1 629	1 703	1 635	1 678	1 972	1 931	1 952
Жавхлант	Ja	198	181	250	224	203	191	228	214	197	175
Түшиг	Tu	125	125	170	164	167	169	180	185	182	173
Хушаат	Khu	104	107	143	131	151	131	118	119	124	112

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.8. АЛБАН БУС СУРГАЛТАНД ХАМРАГДАЖ БУЙ ХҮҮХДИЙН ТОО
GROSS ENROLLMENT CHILDREN

Сум	Сумын нэр	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	496	449	519	326	312
Алтанбулаг	Ab	14	14	15	8	11
Ерөө	Yer	2	12	6		3
Зүүнбүрэн	Zb	18	14	14	10	11
Мандал	Ma	106	83	101	64	54
Орхон	Or	7	7	4	3	2
Сант	Sa	28	17	17	7	3
Цагааннуур	Tsn	15	13	13	8	4
Баянгол	Bg	27	26	19	9	10
Сайхан	Sn	48	29	92	39	34
Орхонтуул	Ot	8	6	27	3	1
Баруунбүрэн	Bb	19	26	28	16	21
Шаамар	Shr	10	10	2	2	4
Хүдэр	Khr	5	4	5	1	5
Сүхбаатар	Sb	137	142	132	125	121
Жавхлант	Ja	21	20	23	14	9
Түшиг	Tu	22	18	13	10	13
Хушаат	Khu	9	8	8	7	6

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.9. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН 1-Р АНГИД ЭЛСЭГЧИД, сумаар
NEW ENTRANTS TO GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by soum

Сумын нэр	Soum	2010 / 2011		2011 / 2012		2012 / 2013		2013 / 2014		2014 / 2015	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	1 605	766	1 688	805	1 694	805	1 849	876	2 139	1021
Алтанбулаг	Ab	76	37	89	40	71	23	80	33	88	46
Ерөө	Yer	100	41	108	54	102	47	101	53	145	70
Зүүнбүрэн	Zb	23	9	42	21	42	21	32	16	34	16
Мандал	Ma	428	204	469	219	491	236	520	248	566	266
Орхон	Or	26	13	17	7	17	9	28	15	29	13
Сант	Sa	22	8	33	15	20	9	20	5	33	16
Цагааннуур	Tsn	69	36	78	32	85	43	82	39	109	65
Баянгол	Bg	70	32	59	30	78	40	71	30	117	56
Сайхан	Sn	141	67	164	87	173	82	186	83	199	85
Орхонтуул	Ot	64	27	56	24	49	21	55	24	86	38
Баруунбүрэн	Bb	43	18	38	20	36	16	41	18	45	26
Шаамар	Shr	59	30	67	28	56	27	77	38	80	35
Хүдэр	Khr	50	24	26	14	32	16	41	19	57	27
Сүхбаатар	Sb	370	184	361	173	359	167	452	219	456	211
Жавхлант	Ja	15	9	22	6	29	20	23	14	30	14
Түшиг	Tu	19	12	34	21	35	16	21	13	41	23
Хушаат	Khu	30	15	25	14	19	12	19	9	24	14

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.9 үргэлжлэл

Сумын нэр	Soum	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019		2019 / 2020	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	2 236	1 133	2 127	1 043	2 157	1 023	2 192	1 082	2 277	1 131
Алтанбулаг	Ab	73	46	90	46	80	45	87	39	89	38
Ерөө	Yer	122	65	136	62	148	69	132	66	146	82
Зүүнбүрэн	Zb	62	30	49	29	61	29	58	30	58	35
Мандал	Ma	596	277	538	266	564	283	538	269	592	308
Орхон	Or	23	10	24	12	26	11	23	10	27	16
Сант	Sa	32	11	27	10	28	13	36	18	31	15
Цагааннуур	Tsn	100	58	111	55	115	48	103	58	141	66
Баянгол	Bg	101	57	102	49	110	43	99	50	111	51
Сайхан	Sn	249	137	215	109	219	99	195	91	206	99
Орхонтуул	Ot	73	39	54	24	65	33	57	30	57	30
Баруунбүрэн	Bb	66	27	59	28	50	28	50	30	56	29
Шаамар	Shr	78	35	78	41	66	37	82	44	64	26
Хүдэр	Khr	68	35	72	32	55	19	67	27	65	36
Сүхбаатар	Sb	487	258	483	237	460	213	560	274	530	254
Жавхлант	Ja	32	14	24	11	30	15	34	17	21	6
Түшиг	Tu	36	17	35	16	43	21	40	14	44	20
Хушаат	Khu	38	17	30	16	37	17	31	15	39	20

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.10. БҮРЭН БУС БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИГЧИД, сумаар

Сум	Soum	2010 / 2011		2011 / 2012		2012 / 2013		2013 / 2014		2014 / 2015	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	2 233	1 117	1 974	1 005	2 278	1 134	1 880	929	2 027	1 006
Алтанбулаг	Ab	92	46	88	52	78	41	71	34	97	47
Ерөө	Yer	158	76	122	68	132	69	116	54	133	61
Зүүнбүрэн	Zb	38	19	44	28	53	28	48	27	45	24
Мандал	Ma	535	255	522	278	627	312	523	256	505	259
Орхон	Or	41	21	19	10	41	25	32	18	30	18
Сант	Sa	55	18	45	27	41	16	22	11	43	16
Цагааннуур	Tsn	98	45	114	55	104	54	92	54	59	21
Баянгол	Bg	112	62	93	39	118	52	83	42	108	58
Сайхан	Sn	236	120	233	116	262	141	173	78	206	98
Орхонтуул	Ot	61	25	60	23	78	37	54	28	64	30
Баруунбүрэн	Bb	57	22	46	22	67	37	56	26	44	26
Шаамар	Shr	90	50	67	21	63	27	61	31	69	36
Хүдэр	Khr	46	19	40	18	50	22	45	19	47	26
Сүхбаатар	Sb	519	294	403	204	453	221	427	208	495	245
Жавхлант	Ja	33	17	26	13	28	15	21	12	20	11
Түшиг	Tu	33	17	25	13	44	20	27	15	29	12
Хушаат	Khu	29	11	27	18	39	17	29	16	33	18

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.10 үргэлжлэл

Сум	Soum	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019		2019 / 2020	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	1 893	916	484	230	1 262	628	1 564	764	1 395	650
Алтанбулаг	Ab	73	40			60	30	68	31	60	26
Ерөө	Yer	119	53	40	15	52	30	102	51	93	37
Зүүнбүрэн	Zb	44	21			43	28	32	20	31	11
Мандал	Ma	498	242	157	72	296	139	391	197	372	177
Орхон	Or	21	9			29	10	33	15	21	11
Сант	Sa	33	10	1		26	9	20	8	29	11
Цагааннуур	Tsn	93	38	35	21	48	26	77	41	72	36
Баянгол	Bg	94	42	35	13	55	25	79	35	64	27
Сайхан	Sn	212	109	49	26	138	71	144	74	102	46
Орхонтуул	Ot	71	38			45	20	48	24	48	18
Баруунбүрэн	Bb	49	23	23	11	30	22	55	29	42	19
Шаамар	Shr	71	37	15	8	49	22	67	34	40	20
Хүдэр	Khr	53	27			54	31	45	24	46	22
Сүхбаатар	Sb	385	193	95	47	281	139	345	154	320	162
Жавхлант	Ja	19	8			21	13	15	9	19	12
Түшиг	Tu	30	11	19	10	19	10	21	11	16	8
Хушаат	Khu	28	15	15	7	16	3	22	7	20	7

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.11. БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИГЧИД, сумаар

Сум	Soum	2010 / 2011		2011 / 2012		2012 / 2013		2013 / 2014		2014 / 2015	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	1 456	750	1 359	755	1 630	910	1 420	778	1 743	943
Алтанбулаг	Ab	46	27	39	22	48	26	54	32	57	34
Ерөө	Yer	72	42	83	49	128	69	86	57	110	59
Зүүнбүрэн	Zb	16	5	21	11	27	12	27	14	37	20
Мандал	Ma	375	196	343	207	410	222	395	227	482	265
Орхон	Or	21	17	19	10	27	16	16	8	35	23
Сант	Sa	146	70	131	63	26	10	29	22	35	16
Цагааннуур	Tsn	31	12	44	18	54	29	75	39	77	44
Баянгол	Bg	62	33	40	18	79	49	67	32	83	35
Сайхан	Sn	192	92	166	92	212	118	181	98	219	123
Орхонтуул	Ot	26	11	15	12	34	16	41	18	52	27
Баруунбүрэн	Bb	16	9	20	9	28	9	24	11	48	30
Шаамар	Shr	35	23	27	19	47	28	35	15	31	15
Хүдэр	Khr	35	14	33	21	26	12	29	14	42	20
Сүхбаатар	Sb	361	190	362	196	453	273	338	178	400	216
Жавхлант	Ja										
Түшиг	Tu	22	9	16	8	31	21	23	13	35	16
Хушаат	Khu										

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2019 оны жилийн эцсийн эмхэтгэл

2.3.11 үргэлжлэл

Сум	Soum	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019		2019 / 2020	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	722	405	1 356	753	1 451	767	1 413	784	387	212
Алтанбулаг	Ab	30	17	57	31	65	33	47	32		
Ерөө	Yer	52	30	30	40	88	52	93	52	26	14
Зүүнбүрэн	Zb	21	12	34	22	34	17	36	18		
Мандал	Ma	198	119	376	205	363	201	356	202	122	63
Орхон	Or	16	11	32	18	24	12	15	7		
Сант	Sa	20	9	18	7	37	12	26	11		
Цагааннуур	Tsn	22	15	74	48	31	14	63	30	28	18
Баянгол	Bg	24	9	64	35	73	43	63	37	25	13
Сайхан	Sn	85	50	129	61	148	78	155	88	46	28
Орхонтуул	Ot	25	15	38	20	37	19	57	34	2	
Баруунбүрэн	Bb	21	14	45	22	25	11	28	14	12	7
Шаамар	Shr	19	11	39	19	47	24	51	27	13	8
Хүдэр	Khr	23	9	47	21	35	21	41	20		
Сүхбаатар	Sb	150	79	356	193	406	215	337	187	92	50
Жавхлант	Ja					10	4	15	9		
Түшиг	Tu	16	5	17	11	25	11	22	10	15	10
Хушаат	Khu					3		8	6	6	1

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.12. БИЧИГ ҮСЭГ ҮЛ МЭДЭХ ХҮНИЙ ТОО, сумаар
NUMBER OF PERSONS WHO CANNOT READ, by soum

Сум	Soum	Бичиг үсэг үл мэдэх хүний тоо / Number of people who cannot read		
		2017	2018	2019
Дүн	Total	49	74	48
Алтанбулаг	Ab		3	2
Ерөө	Yer	1		
Зүүнбүрэн	Zb	2	3	3
Мандал	Ma	10	9	1
Орхон	Or	10	9	
Сант	Sa	3	10	4
Цагааннуур	Tsn	2		5
Баянгол	Bg	2	4	2
Сайхан	Sn	4	7	4
Орхонтуул	Ot			1
Баруунбүрэн	Bb	3	8	8
Шаамар	Shr	6	8	2
Хүдэр	Khr			
Сүхбаатар	Sb	3	8	11
Жавхлант	Ja	3	3	4
Түшиг	Tu			
Хушаат	Khu		2	1

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.13. ДҮЙЦСЭН ХӨТӨЛБӨРӨӨР СУРАЛЦАГСАД, сумаар
THE NUMBER OF STUDENTS IN GENERAL EDUCATION, by soum

Сум	Soum	Бага /1-5-р анги/ Primary /1-5th grade/		Дунд /6-9-р анги/ Secondary /6-9th grade/		Ахлах /10-12-р анги/ High /10-12th grade/		Бүгд/Total	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
Дүн	Total	68	28	110	28	134	42	312	98
Алтанбулаг	Ab	2	1	9	3			11	4
Ерөө	Yer					3		3	0
Зүүнбүрэн	Zb	2	1	8	3	1	1	11	5
Мандал	Ma	9	2	15	2	30	8	54	12
Орхон	Or			2	1			2	1
Сант	Sa			3	1			3	1
Цагааннуур	Tsn			4				4	0
Баянгол	Bg	3	2	7	1			10	3
Сайхан	Sn	1	1	5	1	28	7	34	9
Орхонтуул	Ot			1	1			1	1
Баруунбүрэн	Bb	5		11		5	2	21	2
Шаамар	Shr	4	2					4	2
Хүдэр	Khr	2	1	1	1	2		5	2
Сүхбаатар	Sb	37	18	30	10	54	22	121	50
Жавхлант	Ja	3		6	2			9	2
Түшиг	Tu			2		11	2	13	2
Хушаат	Khu			6	2			6	2

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.14. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БҮЛЭГ, сумаар
NUMBER OF CLASSES AT GENERAL SCHOOLS, by soum

Сум	Soum	Бүлгийн тоо/Number of classes									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ДҮН	Total	669	655	654	663	687	713	715	722	718	760
Алтанбулаг	Ab	27	26	26	27	27	28	28	29	28	31
Ерөө	Yer	43	41	41	40	43	46	47	47	46	48
Зүүнбүрэн	Zb	13	12	14	14	15	16	16	16	16	18
Мандал	Ma	168	166	168	171	177	183	181	194	195	208
Орхон	Or	11	11	11	11	11	11	11	11	11	12
Сант	Sa	18	13	12	12	12	13	12	11	11	12
Цагааннуур	Tsn	28	28	29	29	31	34	33	32	30	31
Баянгол	Bg	27	28	28	26	27	29	29	30	32	31
Сайхан	Sn	72	70	70	71	71	63	63	61	60	64
Орхонтуул	Ot	22	23	23	23	24	25	25	25	24	26
Баруунбүрэн	Bb	18	16	17	18	18	18	18	20	20	20
Шаамар	Shr	23	23	21	23	25	27	27	26	26	27
Хүдэр	Khr	18	17	17	18	19	21	22	22	22	23
Сүхбаатар	Sb	151	151	148	151	157	163	165	160	160	170
Жавхлант	Ja	8	8	8	8	8	11	12	11	11	12
Түшиг	Tu	12	12	12	12	13	13	13	14	14	15
Хушаат	Khu	10	10	9	9	9	12	13	13	12	12

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар
 Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.15. ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ БУЙ ХҮҮХЭД , сумаар
THE NUMBER OF STUDENTS STAYING AT DORMOTOY, by soum

Сум	Soum	Дотуур байранд амьдарч буй хүүхдийн тоо/The number of students living at dormitory									
		2010 / 2011		2011 / 2012		2012 / 2013		2013 / 2014		2014 / 2015	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	1 434	701	1 296	654	1 230	630	1 131	587	1 165	597
Алтанбулаг	Ab	58	24	55	27	60	31	60	36	63	39
Ерөө	Yer	61	33	52	22	68	36	55	25	49	20
Зүүнбүрэн	Zb	61	37	63	36	90	51	88	50	84	49
Мандал	Ma	118	61	115	61	115	57	109	58	115	62
Орхон	Or	50	24	67	33	59	28	70	36	72	40
Сант	Sa	194	76	36	21	26	12	32	11	40	13
Цагааннуур	Tsn	78	48	72	41	82	45	78	45	82	47
Баянгол	Bg	132	72	132	73	124	64	135	67	137	65
Сайхан	Sn	60	32	70	40	60	35	60	34	61	34
Орхонтуул	Ot	87	33	102	35	95	44	66	30	68	25
Баруунбүрэн	Bb	70	31	70	31	70	33	64	30	59	28
Шаамар	Shr	78	34	84	39	82	42	75	34	80	37
Хүдэр	Khr	36	15	40	16	34	14	21	8	21	9
Сүхбаатар	Sb	211	105	204	111	164	86	120	64	142	76
Жавхлант	Ja	60	33	55	26	42	22	35	21	25	12
Түшиг	Tu	28	13	35	20	30	16	34	23	28	20
Хушаат	Khu	52	30	44	22	29	14	29	15	39	21

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.15 үргэлжлэл

Сум	Soum	Дотуур байранд амьдарч буй хүүхдийн тоо/The number of students living at dormitory									
		2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019		2019 / 2020	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	1 220	638	1 189	628	1 191	606	1 197	609	1 220	638
Алтанбулаг	Ab	65	38	66	41	75	44	70	39	65	38
Ерөө	Yer	52	24	55	22	57	22	53	17	52	24
Зүүнбүрэн	Zb	99	55	106	61	107	61	108	66	99	55
Мандал	Ma	123	64	121	67	92	52	153	80	123	64
Орхон	Or	78	41	66	34	66	32	64	31	78	41
Сант	Sa	30	12	32	13	25	9	34	16	30	12
Цагааннуур	Tsn	87	53	101	55	100	52	106	60	87	53
Баянгол	Bg	140	64	134	65	131	60	109	49	140	64
Сайхан	Sn	60	34	61	33	54	29	48	28	60	34
Орхонтуул	Ot	75	36	68	32	70	30	58	23	75	36
Баруунбүрэн	Bb	70	38	67	41	69	38	62	37	70	38
Шаамар	Shr	79	39	75	33	77	30	77	28	79	39
Хүдэр	Khr	24	12	22	11	23	13	33	16	24	12
Сүхбаатар	Sb	143	78	109	68	126	71	112	63	143	78
Жавхлант	Ja	30	12	34	15	42	24	39	22	30	12
Түшиг	Tu	23	16	28	14	29	13	40	21	23	16
Хушаат	Khu	42	22	44	23	48	26	31	13	42	22

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.16. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН НИЙТ АЖИЛЛАГСАД, сумаар
NUMBER OF WORKERS AT GENERAL SCHOOL, by soum

Сум	Soum	Нийт ажиллагсад/Total number of workers									
		2010 / 2011		2011 / 2012		2012 / 2013		2013 / 2014		2014 / 2015	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	1 594	1 236	1 571	1 228	1 645	1 285	1 671	1 298	1 665	1 299
Алтанбулаг	Ab	54	42	54	42	59	47	59	47	58	48
Ерөө	Yer	106	79	106	81	100	77	109	83	104	80
Зүүнбүрэн	Zb	33	23	38	26	42	30	43	32	44	34
Мандал	Ma	355	275	357	277	369	285	363	276	377	289
Орхон	Or	30	20	28	20	35	23	35	24	35	24
Сант	Sa	71	44	36	27	37	29	36	28	34	25
Цагааннуур	Tsn	67	51	68	53	74	58	74	56	72	58
Баянгол	Bg	69	56	69	57	82	66	82	65	82	66
Сайхан	Sn	155	129	158	133	163	139	163	137	153	125
Орхонтуул	Ot	53	45	56	47	58	49	60	49	62	51
Баруунбүрэн	Bb	40	36	38	34	45	38	46	39	48	40
Шаамар	Shr	66	52	65	50	68	53	71	56	72	58
Хүдэр	Khr	41	33	40	30	45	34	46	37	48	39
Сүхбаатар	Sb	357	274	363	273	369	278	379	285	370	277
Жавхлант	Ja	34	28	29	26	34	27	38	29	35	27
Түшиг	Tu	32	27	34	28	33	27	36	30	37	31
Хушаат	Khu	31	22	32	24	32	25	31	25	34	27

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар
 Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.16 үргэлжлэл

Сум	Soum	Нийт ажиллагсад/Total number of workers									
		2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019		2019 / 2020	
		Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female	Бүгд/ Total	эмэгтэй/ female
ДҮН	Total	1 709	1 332	1 682	1 319	1 688	1 331	1 718	1 360	1 772	1 403
Алтанбулаг	Ab	59	49	58	47	59	48	59	47	60	48
Ерөө	Yer	108	83	109	85	110	90	105	88	104	89
Зүүнбүрэн	Zb	47	35	47	35	46	37	47	39	49	42
Мандал	Ma	387	293	373	284	406	312	433	338	447	346
Орхон	Or	42	29	38	25	37	25	36	25	35	26
Сант	Sa	34	25	35	25	33	24	32	23	34	23
Цагааннуур	Tsn	75	60	74	61	73	57	70	56	76	61
Баянгол	Bg	75	62	72	59	70	57	70	57	69	58
Сайхан	Sn	136	114	134	115	128	105	132	109	133	106
Орхонтуул	Ot	64	51	64	52	62	48	63	51	65	52
Баруунбүрэн	Bb	51	43	49	42	49	41	49	42	49	41
Шаамар	Shr	73	59	72	58	71	58	72	57	74	58
Хүдэр	Khr	52	43	52	43	51	41	50	41	53	43
Сүхбаатар	Sb	385	293	396	301	385	299	388	295	405	314
Жавхлант	Ja	43	34	37	31	36	31	38	33	43	36
Түшиг	Tu	43	33	40	31	41	33	40	32	41	33
Хушаат	Khu	35	26	32	25	31	25	34	27	35	27

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.17. НОМЫН САН, сумаар
PUBLIC LIBRARIES, by soum

Сум	Soum	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ДҮН	Total	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
Алтанбулаг	Ab	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ерөө	Yer	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Зүүнбүрэн	Zb	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Мандал	Ma	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Орхон	Or	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Сант	Sa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Цагааннуур	Tsn	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Баянгол	Bg	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Сайхан	Sn	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Орхонтуул	Ot	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Баруунбүрэн	Bb	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Шаамар	Shr	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Хүдэр	Khr	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Сүхбаатар	Sb	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Жавхлант	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Түшиг	Tu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Хушаат	Khu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар
Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.18. СОЁЛЫН ТӨВ, сумаар CULTURAL CENTERS, by soum

Сум	Soum	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ДҮН	Total	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Алтанбулаг	Ab	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ерөө	Yer	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Зүүнбүрэн	Zb	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Мандал	Ma	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Орхон	Or	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Сант	Sa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Цагааннуур	Tsn	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Баянгол	Bg	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Сайхан	Sn	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Орхонтуул	Ot	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Баруунбүрэн	Bb	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Шаамар	Shr	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Хүдэр	Khr	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Жавхлант	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Түшиг	Tu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Хушаат	Khu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Эх үүсвэр: Боловсрол, соёл урлагийн газар

Source: Culture and arts department of Selenge province

2.3.19. ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Үзүүлэлт	2018	2019
Хүүхэд хамгааллын чиглэлээр		
Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхэд	136	94
Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ авахаар хандсан хохирогч хүүхэд	65	23
Хүүхэд хамгааллын хамтарсан багийн үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхдийн тоо	118	90
Хүүхэд хамгааллын чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт	11	21
Хамрагдсан иргэдийн тоо		28 399
Гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдаж буй насанд хүрээгүй хүмүүсийн эрхийг хамгаалан эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцсон	2 044	17
Хүүхэд харах үйлчилгээний төвийн тоо	37	3
Хүүхэд харах үйлчилгээнд хамрагдаж буй хүүхдийн тоо	1	
Хүүхдийн тусламжийн утас	136	94
Гэр бүлийн чиглэлээр		
Гэр бүлийн чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт	7	9
Хамрагдсан иргэдийн тоо	836	1 147
Сэтгэл зүйн зөвөлгөө үйлчилгээ үзүүлсэн иргэдийн тоо	28	934
Гэр бүлийн хүндэтгэлийн танхимаар үйлчлүүлсэн иргэдийн тоо	64	35
Хүүхдийн хөгжил, оролцооны чиглэлээр		
Хүүхдийн авъяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр төвлөрсөн арга хэмжээний тоо	11	5
Оролцсон хүүхдийн тоо	1 389	174
Медаль авсан нийт хүүхдийн тоо	627	64

Эх үүсвэр: Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын хөгжлийн газар

2.3.20. БИЕИЙН ТАМИР СПОРТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**PHUSICAL EDUCATION AND SPORTS ACTIVITIES**

Үзүүлэлт	Indicator	тоо
Секци сургалтын тоо	Number of sport trainings	171
Секци сургалтанд хамрагчдын тоо	Number of students participated in the sport training	3 190
Спортын зэрэг цолтой тамирчид	Sports athletes who have degree	75
Улс, тив, дэлхий, нэрэмжит тэмцээнээс авсан медаль	Medals received from world, continent and national level tournaments	196
Сорил судалгаанд хамрагдсан хүний тоо	Number of participants in the pilot survey	4 210
Албан ёсны БТС-ын арга хэмжээнд хамрагдсан хүний тоо	Number of people participated in formal PES events	27 501
Улсын уралдаан тэмцээнд оролцсон хүний тоо	Number of people participating in the national level competition	6 288
Улсын аварга шалгаруулах тэмцээнээс авсан медаль.	Medals received from national level competitions	196
алт	Gold	61
мөнгө	Silver	86
хүрэл	Bronze	49
Спортын мастер	Master	1
Спортын дэд мастер, 1-р зэрэгтэй	Sub-Master, 1st degree	75

Эх үүсвэр: Биеийн тамир, спортын газар
Source: Physical education and sport department of Selenge province

2.4. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ**2.4.1. БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, боловсролоор, REGISTERED UNEMPLOYED, by educational level**

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	998	975	687	842	823	798	1 016	824	745	640
Эмэгтэй	Female	479	497	384	466	447	395	493	433	446	294
Дээд	High/Tertiary	118	144	160	184	151	190	291	288	217	154
Тусгай дунд	Specialized secondary	35	42	27	42	40	61	64	62	43	24
Ерөнхий боловсролтой	Secondary	787	737	427	541	535	452	512	360	365	367
Мэргэжилтэй ажилчид	Vocational	58	52	66	71	95	91	143	108	110	90
Боловсролгүй	Uneducated			7	4	2	4	6	6	10	5

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

**2.4.2. БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН, сумаар,
REGISTERED UNEMPLOYED, by soum**

Сумын нэр	Soum	Сарын эхний ажилгүйчүүд	Тухайн сард хасагдсан		Нэмэгдсэн	Сарын эцэс
			Ажилд зуучлагдс ан	Идэвхгүйн улмаас хасагдсан		
ДҮН	Total	653	89	64	140	640
Алтанбулаг	Ab	16	2		1	15
Ерөө	Yer	60	4		4	60
Зүүнбүрэн	Zb	34		32	8	10
Мандал	Ma	136	17	13	24	130
Орхон	Or	7	3		3	7
Сант	Sa	12	1		1	12
Цагааннуур	TSn	50	2	3	1	46
Баянгол	Bg	55		5	4	54
Сайхан	Sn	37	3			34
Орхонтуул	Ot	24	2	8	8	22
Баруунбүрэн	Bb	0				0
Шаамар	Shr	20		1	4	23
Хүдэр	Khr	11	1	2		8
Сүхбаатар	Sb	151	19		50	182
Жавхлант	Ja	1	5		5	1
Түшиг	Tu	37	30		27	34
Хушаат	Khu	2				2

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.3 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙР, NEW JOBS

Сум	Soum	Бүгд	ХАА, ан агнуур, ОАА, загас агнуур	Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Боловсруулах үйлдвэр	Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	Барилга	Худалдаа, гэр ахуйн засвар, үйлчилгээ	Зочид буудал, зоогийн газар	Тээвэр, холбоо	Санхүүгийн үйл ажиллагаа	мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах үйл ажиллагаа	Боловсрол	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	урлаг, үзвэр, үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа
ДҮН	Total	1043	274	138	184	13	97	111	35	7	16	4	61	32	32	15	24
Алтанбулаг	Ab	25	8		8		2	2	2					2		1	
Ерөө	Yer	134	12	11	0	2	1	4						3	1		1
Зүүнбүрэн	Zb	17	8	1	1		3						2			1	1
Мандал	Ma	179	62		61			26		1	12		6	2	4	2	3
Орхон	Or	39	23		1			1	2			4		3	3	1	1
Сант	Sa	30	16		2			2						6	4		
Цагааннуур	TSn	65	15		22		2	21			3			1	1		
Баянгол	Bg	66	35	1	10			10	5	1						2	2
Сайхан	Sn	111	10	1	15		57	14	8				2		2		2
Орхонтуул	Ot	38	8		1		2	6	2		1		5	9	3	1	
Баруунбүрэн	Bb	41	22		10	1			3	2						1	2
Шаамар	Shr	19	4		5			3	2					2	1		2
Хүдэр	Khr	34	4	6	11			5	3						3		2
Сүхбаатар	Sb	156	8		32	11	27	15	8	2			37		6	2	8
Жавхлант	Ja	29	14										9	3	2	1	
Түшиг	Tu	56	25	19	2	1	3			1				1	1	3	
Хушаат	Khu	4			1			2							1		

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.4 ШИНЭЭР НЭМЭГДСЭН АЖЛЫН БАЙР, NEWLY CREATED JOBS

Сумын нэр	Soum	2018	2019				Хувь Percent	2019 2018
			Төлөвлөгөө Plan	Гүйцэтгэл Performance				
				Байнга	Улирал	Түр		
ДҮН	TOTAL	1 203	1300	1043	103	206	104.0	112.4
Алтанбулаг	Ab	50	55	25	14	16	100.0	110.0
Ерөө	Yer	90	90	134	1	4	154.4	154.4
Зүүнбүрэн	Zb	40	40	17			42.5	42.5
Мандал	Ma	271	250	179	11	35	90.0	83.0
Орхон	Or	36	40	39	1	16	140.0	155.6
Сант	Sa	40	40	30	12	5	117.5	117.5
Цагааннуур	TSn	51	65	65		3	104.6	133.3
Баянгол	Bg	60	65	66	9	15	138.5	150.0
Сайхан	Sn	110	125	111	4	27	113.6	129.1
Орхонтуул	Ot	57	65	38	3	23	98.5	112.3
Баруунбүрэн	Bb	47	40	41	2	12	137.5	117.0
Шаамар	Shr	50	65	19	10		44.6	58.0
Хүдэр	Khr	40	40	34	2	6	105.0	105.0
Сүхбаатар	Sb	159	200	156	24	24	102.0	128.3
Жавхлант	Ja	40	40	29	9	2	100.0	100.0
Түшиг	Tu	32	40	56	1	10	167.5	209.4
Хушаат	Khu	30	40	4		8	30.0	40.0

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.5. ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, бүсээр
MINIMUM SUBSISTANSE LEVEL OF POPULATION, by region

Бүс нутаг	Аймаг	Aimag	Амьжиргааны доод түвшин, төгрөг / Minimum subsistence level, togrog									
			2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.Баруун бүс Western region	1.Баян-Өлгий	Bayan-Ulgii										
	2.Говь-Алтай	Govi-Altai										
	3.Завхан	Zavkhan	97 000	10 4300	115 600	132 000	146 600	164 200	164 800	166 500	190 700	203 400
	4.Увс	Uvs										
	5.Ховд	Khovd										
2.Хангайн бүс Khangai region	1.Архангай	Arkhangai										
	2.Баянхонгор	Bayankhongor										
	3.Булган	Bulgan	91 500	105 100	116 800	130 900	149 600	167 200	170 800	173 500	194 300	206 000
	4.Өвөрхангай	Orkhon										
	5.Хөвсгөл	Uvurkhangai										
	6.Орхон	Khuvsgul										
3.Төвийн бүс Central region	1.Говьсүмбэр	Govisumber										
	2.Дорноговь	Dornogovi										
	3.Дундговь	Dundgovi										
	4.Өмнөговь	Umnugovi	91 700	106 600	117 500	132 400	149 700	164 300	163 000	166 200	187 100	198 300
	5.Сэлэнгэ	Selenge										
	6.Төв	Tuv										
	7.Дархан-уул	Darkhan-Uul										
4.Зүүн бүс Eastern region	1.Дорнод	Dornod										
	2.Сүхбаатар	Sukhbaatar	90 900	103 500	113 000	130 500	144 500	160 800	163 700	165 700	187 600	201 700
	3.Хэнтий	Khentii										
5.Улаанбаатар Ulaanbaatar	Ulaanbaatar	101 600	118 100	126 500	149 900	169 000	185 400	183 700	185 300	217 900	230 000	

2.5 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ SOCIAL INSURANCE AND WELFARE

2.5.1 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САН SOCIAL WELFARE FUND

Үзүүлэлт	Indicators	Хүн Person	Мөнгөн дүн, сая.төг Million.mnt
Халамжийн тэтгэвэр	Welfare pensions	2 665	4 843.2
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	Conditional cash benefits	1 920	1 386.8
Онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж		1 792	874.0
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ		388	75.7
Жирэмсэн эхчүүдэд олгосон мөнгөн тэтгэмж	Allowances for pregnant mothers	3 229	423.7
Ахмад дайчин, алдар цолтон ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	Benefits and concessions for honoured elders	91	84.3
Эхийн алдар одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж	Allowances for elders with "Medal of Glorious mother"	8 825	1 153.6
Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт	Benefits and concessions for the elders	7 223	676.1
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тусламж, хөнгөлөлт	Concessions for disabled people	1 450	281.4
Насны хишиг		4 778	719.8
Цалинтай ээж хөтөлбөр		7 006	3 005.3
Өрх толгойлсон эх, эцэг хөтөлбөр	For mother and father having many children	233	261.4
Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ		6 031	842.5
Ахмад настны хөнгөлөлт	Concessions for the elders		
Нийт		45 631	14 627.8

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.5.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ОРЛОГО, АВЛАГА, сумдаар, сая.төг

REVENUES AND RESEIVABLES OF SOCIAL INSURANCE FUND by soum, million.mnt

Сумын нэр	Soum	НДШ-ийн орлогын гүйцэтгэл Revenues of social insurance fund									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	11 372.3	14 076.2	18 351.6	21 404.6	23 788.9	23 732.3	27 637.4	29 982.9	35 633.3	42 804.3
Алтанбулаг	Ab	179.1	207.5	281.3	404.7	422.9	426.5	495	515.2	583.1	670.4
Ерөө	Yer	260.1	341.8	439.9	659	701	688	774.4	792.9	3 677.6	6 280.2
Зүүнбүрэн	Zb	115.8	135.8	207.4	283.1	329.1	322.7	324.2	335.5	369.8	471.3
Мандал	Ma	3 234.4	3 787.7	4 911.8	6 230.5	6 182.3	6 233.2	7 155.5	7 775.2	9 488.4	11 236.3
Орхон	Or	78.3	102.8	133.7	198.6	199	196.8	222.3	218.2	233.1	290.7
Сант	Sa	105.7	126.7	195.1	244.2	262.8	221.5	244.1	268.7	272.1	375.4
Цагааннуур	TSn	356.6	377.1	465.6	641.8	653.1	744.4	935	1 086.2	1 212.6	1 353.8
Баянгол	Bg	563.9	469.3	698.2	994.5	896.1	711.2	720	714.4	705.9	878.5
Сайхан	Sn	1 874.1	2 467.6	3 084.4	2 146.4	2 982.7	3 123.2	4 231.2	4 112.6	5 524.9	4 067.6
Орхонтуул	Ot	136.1	153.5	242.6	327.6	355.4	357.2	403.1	408.6	466.8	576.1
Баруунбүрэн	Bb	130.9	164.9	221	320.9	369.3	354.8	367.6	429.7	450	606.6
Шаамар	Shr	200.3	248.7	346.5	467.2	485.8	484.1	517.1	552.5	617.4	783.1
Хүдэр	Khr	107.3	143.9	208.4	278.4	606	322.8	349.9	394.9	420.8	581.7
Сүхбаатар	Sb	3 329.2	4 444.0	5 857.5	6 748.7	7 946.8	8 270.4	8 361.3	9 240.0	10 567.1	13 454.4
Жавхлант	Ja	82.7	107.3	158.9	213.7	229	220.3	253.6	283	336.8	408.0
Түшиг	Tu	102.6	115.2	300.7	459.1	447.1	356.5	311.2	312.1	300.6	298.6
Хушаат	Khu	106.3	120.5	168.8	241.9	260.1	279.7	314.4	344.1	406.4	471.8
ТИХ		408.9	561.8	429.5	544.2	460.2	419	1 657.5	2 199.1	-	-

Эх үүсвэр: Нийгмийн даатгалын хэлтэс

2.6 ГЭМТ ХЭРЭГ

CRIMES

2.6.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, RECORDED CRIMES

Сумын нэр	Soum	Гэмт хэргийн тоо, Recorded crimes									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ДҮН	Total	797	618	704	679	755	793	669	729	779	767
Алтанбулаг	Ab	35	35	52	28	31	45	47	46	45	63
Ерөө	Yer	36	38	53	36	54	36	49	60	68	64
Зүүнбүрэн	Zb	14	9	9	19	10	19	14	14	15	14
Мандал	Ma	288	186	202	188	183	217	182	219	204	218
Орхон	Or	20	11	10	20	22	24	24	23	16	15
Сант	Sa	16	7	17	16	21	13	20	11	11	10
Цагааннуур	TSn	13	37	31	17	27	40	19	12	23	29
Баянгол	Bg	49	34	12	31	53	56	45	52	42	54
Сайхан	Sn	62	52	84	76	80	68	56	62	52	43
Орхонтуул	Ot	22	13	11	23	21	26	17	15	14	22
Баруунбүрэн	Bb	27	25	16	35	35	30	14	16	23	19
Шаамар	Shr	22	26	23	14	25	16	24	18	23	22
Хүдэр	Khr	4	14	26	22	12	22	11	32	32	22
Сүхбаатар	Sb	160	111	132	111	147	140	114	122	176	135
Жавхлант	Ja	9	7	7	15	10	19	14	9	10	14
Түшиг	Tu	12	12	8	11	7	9	16	11	14	10
Хушаат	Khu	8	1	6	14	17	13	3	7	11	13

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газар

2.6.2 БҮРТГЭГДСЭН ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ, RECORDED ADMINISTRATIVE BREACH

Сумын нэр	Soum	Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг Drunk crimes	Бүртгэгдсэн захиргааны зөрчил бүгд, Recorded administrative breach	Торгуулсан Was fined		Т/Х жолоодох эрх хассан, Driving license removed
				Иргэн, Citizen	ААНБ, Entitie	
ДҮН	Total	170	26 499	24 219	0	891
Алтанбулаг	Ab	9	264	364		45
Ерөө	Yer	7	402	325		38
Зүүнбүрэн	Zb	2	82	58		4
Мандал	Ma	61	4 992	4 020		354
Орхон	Or	1	557	512		23
Сант	Sa		65	43		9
Цагааннуур	TSn	4	201	170		15
Баянгол	Bg	8	6 924	6 788		70
Сайхан	Sn	12	4 534	4 358		76
Орхонтуул	Ot	6	28	17		6
Баруунбүрэн	Bb	4	135	110		4
Шаамар	Shr	6	2 024	1 964		14
Хүдэр	Khr	4	81	62		3
Сүхбаатар	Sb	38	5 357	4 796		220
Жавхлант	Ja	1	453	425		10
Түшиг	Tu	3	16	8		
Хушаат	Khu	4	29	22		
Бусад аймаг	Others		269	177		

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газар

2.6.3 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, сумдаар RECORDED CRIMES, by types, by soum

Сумын нэр	Soum	Хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг г/х, Crime against human life and health	Байгаль хамгаалах журмын эсрэг г/х Crimes against environmental protection rules	Өмчлөх эрхийн эсрэг г/х Crimes against the right of ownership	малын хулгай Livestock theft	Тээврийн хэрэгслийн хөд-ний аюулгүй байдлын эсрэг г/х Crimes against traffic safety and regulation of vehicle use	Бусад Other
Алтанбулаг	Ab	11	13	56	2	3	15
Ерөө	Yer	7	43	5	1	4	5
Зүүнбүрэн	Zb	4	1	7	1		2
Мандал	Ma	89	22	98	15	3	6
Орхон	Or	4	2	7	4	1	1
Сант	Sa	1	4	4	2	1	
Цагааннуур	TSn	8		20	3		1
Баянгол	Bg	12	5	17	7	15	5
Сайхан	Sn	11		24	9	4	4
Орхонтуул	Ot	9	3	8	7		2
Баруунбүрэн	Bb	5		8	4	4	2
Шаамар	Shr	11		5	2		6
Хүдэр	Khr	6	5	11	5		
Сүхбаатар	Sb	48		66	2	2	19
Жавхлант	Ja	2		9	1	1	2
Түшиг	Tu	5	2	1			2
Хушаат	Khu	4	1	5	1	1	2
Бусад аймаг	Other						

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

2.6.4 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧЛИЙН МЭДЭЭ

RECORDED CRIMES, RECORDED ADMINISTRATIVE BREACH

Хэргийн төрөл		2015	2016	2017	2018	2019
Нийт бүртгэгдсэн хэрэг		793	669	729	779	767
илрээгүй		56	41	130	267	270
Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь		78.4%	79.8%	67.3%	55.7%	54.5%
Иргэд, байгууллагад учирсан хохирол /сая.төг/		1912.0	1 465.3	1 698.5	1 649.8	2 700.7
Учирсан хохирлоос нөхөн төлүүлсэн хохирол /сая.төг/		862.9	1 001.9	960.4	860.2	1 122.2
Нөхөн төлүүлэлтийн хувь		45.1%	68.4%	56.5%	52.1%	41.6%
Битүүмжилсэн хөрөнгө /сая.төг/		1775.8	414.3	1 118	343.5	243.8
Нас барсан		55	56	74	48	37
Гэмтсэн хүн		423	371	356	310	247
Хүнийг санаатай алах		16	5	10	10	8
Бусдыг болгоомжгүй алах		3	1	5	6	4
Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах		301	233	216	248	184
Хүчиндэх		16	18	14	18	24
Хулгайлах		208	161	178	149	154
Мал хулгайлах		73	49	42	37	66
Булаах		1	1	1		
Дээрэмдэх		4	4	8	11	13
Эд зүйл хууль бусаар хил нэвтрүүлэх, тээвэрлэх		12	4	5		5
Танхайрах		14	14	12		
Ан агнуурын тухай хууль зөрчих		2		2	1	1
Ойн тухай хууль тогтоомж зөрчих		13	14	19	38	
Хууль бусаар ашигт малтмал олборлох, химийн хорт бодис ашиглах		10	9	29	34	38
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг		76	93	99	68	39
Албан тушаалын		5	1	2	17	
Согтуугаар үйлдэгдсэн		295	250	230	193	170
Мансуурсан үедээ			1	1	1	
Галт зэвсгээр үйлдэгдсэн		1	2	4	1	
гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байдал		48	26	41	30	
Хүүхэд оролцсон		94	87	107	102	
Эмэгтэй хүн оролцсон		55	52	46	51	
Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас		77	49	63	53	
Бүлэглэн үйлдэгдсэн		1		1		
Урьдчилж тохиролцсон бүлэг		135	139	162	171	198
үйлдэгдсэн хугацаа		198	161	187	221	205
14-19 цаг		146	115	104	120	106
19-22 цаг		314	254	276	267	258
22-06 цаг		252	240	229	247	245
Гэр, орон сууцанд		77	73	95	77	61
Гудамж талбайд		68	43	55	75	54
Олон нийтийн газар		73	87	98	68	43
Авто замд						
Нийт гэмт хэрэг үйлдэгсэд		894	701	726	623	558
Эмэгтэй		100	89	98	97	71
нас		28	7	29	30	24
15 хүртэл		40	21	37	29	30
16-17						
Захиргааны зөрчил		22 094	15 791	23 417	23 337	26 499
Хүн		20742	14 679	22 025	22 224	25 143
Албан тушаалтан						
байгууллага		68	65	29	2	
эрх хассан		812	832	843	684	827
баривчлуулсан		472	215	1	427	398
Нийт торгуулийн дүн /сая.төг/		218.1	722.6	1 121.4	1 033.2	200.0
Эрүүлжүүлэгдсэн хүн		2 774	2 501	2 640	2151	1 870
эмэгтэй		147	152	171	131	120
хүүхэд		3	1	2	2	3
гадаадын иргэн		3	3	2	1	2

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газар

2.7. ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД**2.7.1. ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧДЫН ТОО**
INBOUND AND OUTBOUND PASSENGERS

Үзүүлэлт	Indicator	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		Мянган хүн / Thousand people									
Монгол /зорчигч/	Mongolia passenger	273.1	310.0	343.2	156.3	349.7	837.3	1178.7	595.7	596.1	525.3
Гадаад /зорчигч/	Foreign passenger	211.7	131.4	118.7	60.9	106.4	117.8	152.8	120.8	153.6	141.5
Бүгд	Total	484.8	441.4	461.9	217.2	456.1	955.1	1331.6	716.5	749.7	666.8

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар
Source: Customs office in the Selenge aimag

2.7.2. ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ
INBOUND AND OUTBOUND TRANSPORT

Үзүүлэлт	Indicator	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		Тоо / Number									
Суудлын вагон	Sedan train	4 036	4 181	4 038	2 046	3 187	4 248	7 225	3 753	4 651	4 463
Ачааны вагон	Truck train	63 776	60 155	67 668	30 788	87 508	111 424	155 176	194 238	194 238	195 601
Зүтгүүрийн вагон	Locomotive train	4 536	4 012	3 782	1 916	3 257	4 062	7 039	4 294	4 588	5 137
Суудлын автомашин	Sedan Vehicles	48 924	61 251	72 108	46 435	84 035	179 195	156 143	158 645	153 173	139 978
Ачааны автомашин	Truck Vehicles	37 217	46 681	50 810	28 006	41 458	58 067	92 268	57 055	65 452	59 361

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар
Source: Customs office in the Selenge aimag

2.7.3. ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ, ЗОРЧИГЧ

INBOUND AND OUTBOUND TRANSPORT, PASSENGER

Үзүүлэлт	Indicator	Орсон Inbound		Гарсан Outbound		Бүгд Total		2019 I-XII 2018 I-XII
		2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	
Суудлын вагон	Sedan train	2 344	2 483	2 307	1 980	4 651	4 463	96.0
Ачааны вагон	Truck train	95 220	101 587	99 018	94 014	194 238	195 601	100.7
Зүтгүүрийн вагон	Locomotive train	2 283	2 541	2 305	2 596	4 588	5 137	112.0
Суудлын автомашин	Sedan Vehicles	76 279	73 071	76 894	66 907	153 173	139 978	91.4
Ачааны автомашин	Truck Vehicles	32 920	31 485	32 532	27 876	65 452	59 361	90.7
Зорчигч монгол	Passenger Mongolia	296 650	256 709	299 497	268 565	596 147	525 274	88.1
гадаад	Foreign	77 152	72 169	76 434	69 307	153 586	141 476	92.1
Ачаа тээш /мян.тн /	Luggage / thous.t /	5 127.2	4 834.6	766.6	656.6	5 893.8	5 491.2	93.2

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

Source: Customs office in the Selenge aimag

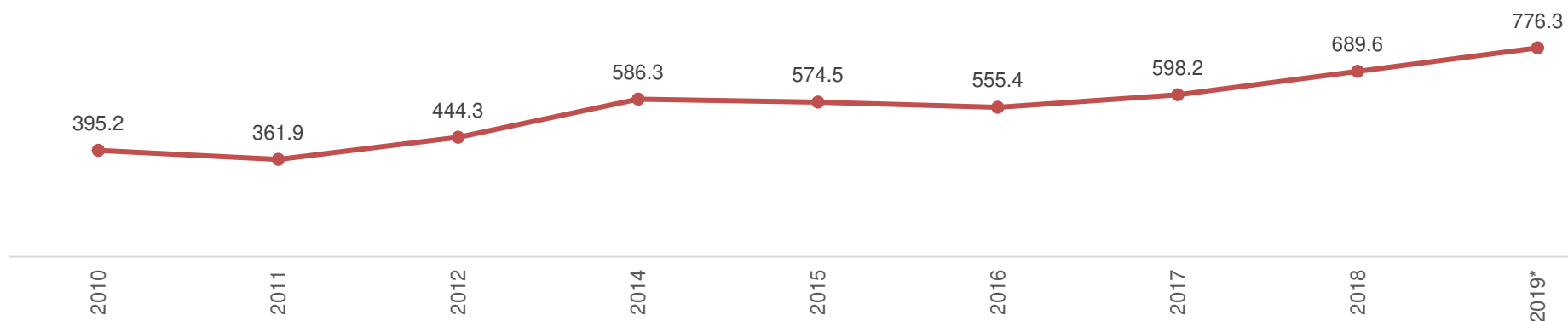

3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, MACRO-ECONOMY

3.1.1. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар GROSS DOMESTIC PRODUCT, by disions

Салбараар	Disions	2010	2011	2012	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
		Тэрбум.төг / Billion togrog								
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн /Сэлэнгэ/	Cross domestic product /Selenge/	395.2	361.9	444.3	586.3	574.5	555.4	598.2	689.6	776.3
1. Хөдөө аж ахуй	Agriculture	92.7	88.6	119.5	151.2	143.9	132.7	125.1	176.9	194.9
2. Аж үйлдвэр, барилга	Industry, Construction	245.7	200.6	228.8	283.3	274.1	267.2	306.4	330.7	376.5
3. Үйлчилгээ	Services	58.1	75	98.3	151.8	156.5	155.5	166.7	182	204.9

Cross domestic product /Selenge/, billion togros

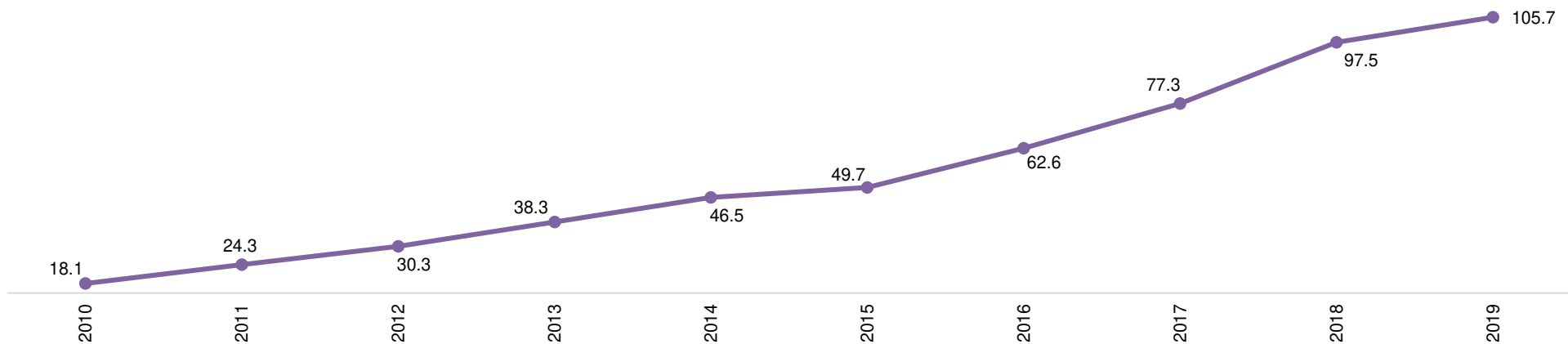

3.2. МӨНГӨ БАНК, MONEY BANK**3.2.1. АРИЛЖААНЫ БАНКУУДЫН МЭДЭЭ**, сая.төг, COMMERCIAL BANK DATA, million mnt

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	Loan outstanding	47 690.4	85 971.2	114 822.4	164 527.8	191 159.1	182 488.2	206 825.4	232 111.5	323 122.7	301 744.8
Чанаргүй зээл	Non-performing loans	330.6	2 074.5	391.7	845.9	1 861.5	3 728.0	5 441.5	6 198.5	5 743.6	7 668.6
Иргэдийн мөнгөн хадгаламж	Citizens' savings	18 121.3	24 304.9	30 319.5	38 323.2	46 465.6	49 663.2	62 582.0	77 314.9	97 454.7	105 667.5
Харилцахын үлдэгдэл	Current account	-	-	-	-	17 229.5	12 319.0	21 428.3	29 448.3	33 739.7	37 537.7

Эх үүсвэр: Дархан-Уул аймаг Монгол банк

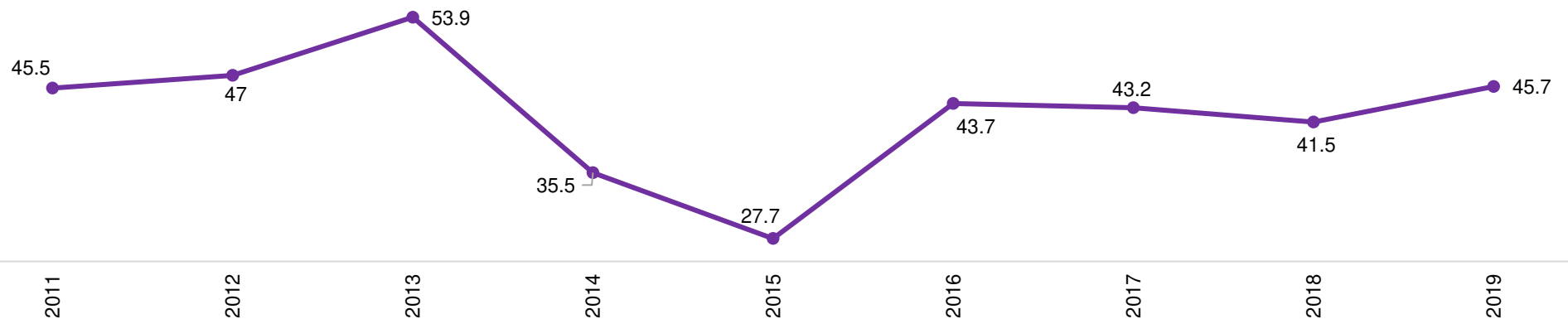
Иргэдийн мөнгөн хадгаламж, /тэрбум.төг/, Citizens' savings, /billion.mnt/

3.2.2. АРИЛЖААНЫ БАНКНЫ ВАЛЮТЫН ХАНШ, EXCHANGE RATES, AT THE END OF PERIOD

Валютын ханш, оны эцэст	Exchange rates, at the end of period	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		Төгрөг/Зарах, To sell, Mnt								
Рубль	RUB	45.5	47	53.9	35.5	27.7	43.7	43.2	41.5	45.7
Доллар	USD	1 420.0	1 402.0	1 745.0	1 934.0	2 001.0	2 505.0	2 438.0	2 670.0	2745.0
Евро	EUR	1 826.0	1 853.0	2 393.0	2 306.0	2 302.0	2 664.0	2 940.0	3 110.0	3086.0
Юань	CNY	225	225.8	289.4	311.2	304.8	368.4	374.5	393.7	397.3
Иен	JPY	18.7	16.3	16.8	16.3	17.1	21.6	22.0	25.0	25.39
Английн фунт	GBP	2 215.0	2 278.0	2 906.0	2 948.0	2 947.0	3 117.0	3 318.0	3 461.0	3632.0
Вон	KRW	1.3	1.4	1.7	1.8	1.7	2.1	2.2	2.4	2.39

Эх үүсвэр: Хаан банк

Рублийн ханш, жил бүрийн 12 сар, зарах, төг, Rate rub, to sell, mnt, 12 months each year

3.3. АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ**3.3.1. АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ, сая.төг, AIMAG BUDGET EXECUTION, million mnt**

Сум	Soum	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		Орон нутгийн төсвийн орлого, /сая төг/, Local budget revenues, /million mnt/									
Алтанбулаг	Ab	156.9	220.9	345.8	605.9	378.5	376.3	411.3	437.9	448.7	381.4
Баруунбүрэн	Bb	135.7	182.9	243.3	483.4	87.1	103.5	110.9	125.1	106.3	124.1
Баянгол	Bg	194.8	235.4	378.9	616.2	107.7	132.2	135.9	356.3	193.9	298.4
Ерөө	Yer	353.5	423.8	1 146.7	836.9	344.5	434.4	770.0	1 096.5	426.9	519.4
Жавхлант	Ja	118.6	164.1	227.8	418.5	36.4	42.4	32.5	113.0	35.7	88.8
Зүүнбүрэн	Zb	144.3	178.6	222.6	475.8	34.2	60.9	75.8	67.1	55.6	42.2
Мандал	Ma	1 368.0	1 018.8	1 017.9	3 177.8	802.6	591.1	1 565.3	2 646.7	1 401.2	1 409.0
Орхон	Or	146.5	163.7	215.7	371.9	48.9	38.8	50.2	74.3	78.1	78.5
Орхонтуул	Ot	206.7	260.9	311.9	575.9	83.1	63.5	74.4	109.8	60.0	76.7
Сайхан	Sn	333.6	408.5	516.2	1 130.2	350.9	299.0	433.6	447.6	613.3	459.9
Сант	Sa	121.7	154.7	224.5	372.1	31.7	38.9	51.7	87.9	26.4	43.3
Сүхбаатар	Sb	297.7	474.7	664.0	2 308.3	362.9	352.0	349.0	694.7	1 091.3	1 359.2
Түшиг	Tu	149.5	253.1	256.3	350.9	84.0	71.7	154.6	95.3	84.9	93.7
Хушаат	Khu	134.8	154.6	233.1	384.1	44.9	44.4	46.5	74.2	49.6	57.0
Хүдэр	Khr	160.9	215.1	356.9	497.1	412.7	761.0	1 304.5	2 740.8	244.2	301.3
Цагааннуур	TSn	184.1	237.5	325.8	663.1	70.3	77.2	111.0	118.3	92.9	165.7
Шаамар	Shr	205.9	239.3	373.3	648.2	37.1	125.8	133.8	123.5	70.3	222.4
Сумын дүн	Total soum	4 413.2	4 986.6	7 060.7	13 916.3	3 317.5	3 613.1	5 811.0	9 409.0	5 079.3	5 721.0
Аймгийн төсөв	Budget aimag	12 289.1	11 790.5	15 483.4	22 082.1	13 441.3	10 978.9	12 798.9	13 894.4	13 747.6	15 638.6
Бүгд	Total	16 702.3	16 777.1	22 544.1	35 998.4	16 758.8	14 592.0	18 609.9	23 303.4	18 826.9	21 359.6

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

3.3.2. ТАТВАРЫН ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, /сая.төг/, TAX REVENUE PLAN /million.mnt/

Сумын нэр	Soum	Орлогын нийт дүн Total revenue								
		2010	2011	2012	2014	2015	2016	2017	2018	2019
TOTAL		11 184.2	15 586.6	20 471.0	37 962.2	18 398.8	21 908.9	27 371.6	23 241.9	25 959.0
Алтанбулаг	Ab	170.4	302.8	419.0	575.4	553.6	618.9	640.3	676.5	619.1
Ерөө	Yer	2 604.6	4 126.7	6 532.3	18 905.2	1 735.9	2 203.8	3 187.8	2 161.7	3 281.9
Зүүнбүрэн	Zb	69.0	114.1	163.9	179.2	248.2	190.4	236.9	229.3	261.9
Мандал	Ma	2 380.6	3 331.5	3 660.3	4 923.6	4 199.9	5 194.4	6 801.7	5 540.6	5 746.5
Орхон	Or	46.1	94.0	118.2	145.1	155.0	335.3	181.7	161.3	162.5
Сант	Sa	38.8	73.6	108.1	130.8	117.9	129.7	167.6	101.8	121.1
Цагааннуур	TSn	236.1	388.9	495.3	498.2	766.5	620.5	569.8	659.0	1 012.2
Баянгол	Bg	3 015.9	1 564.9	1 578.9	1 185.7	997.5	1 477.9	1 211.3	1 240.0	1 243.9
Сайхан	Sn	530.4	1 379.5	1 301.6	2 302.9	1 797.3	2 387.9	2 578.3	2 765.5	2 026.5
Орхонтуул	Ot	171.2	292.0	356.6	324.5	267.7	258.9	314.0	204.8	217.7
Баруунбүрэн	Bb	45.8	126.0	156.9	297.5	270.6	250.1	309.2	263.4	269.9
Шаамар	Shr	76.5	135.1	180.8	250.7	328.0	316.5	355.0	288.2	438.3
Хүдэр	Khr	111.8	217.3	326.3	900.4	394.3	1 623.3	3 052.7	517.7	702.5
Сүхбаатар	Sb	1 463.1	2 880.7	4 277.6	6 186.1	5 324.5	5 549.9	6 801.2	7 487.1	9 170.8
Жавхлант	Ja	57.4	99.9	132.8	139.7	140.1	123.8	228.2	172.0	192.5
Түшиг	Tu	105.6	357.7	501.9	722.0	917.1	463.9	498.2	566.2	263.4
Хушаат	Khu	61.1	101.9	160.6	295.2	184.7	163.7	237.7	207.0	228.1

Эх үүсвэр: Татварын хэлтэс

3.3.3. НӨАТ-ЫН УРАМШУУЛЛЫН СИСТЕМИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, VAT OF BONUS SYSTEM

Сумын нэр	Soum	Цахимд холбогдох боломж Connect to an electronic network	НӨАТ төлөгч VAT payer	Хувь Percent	
Бүгд	TOTAL		1431	559	39.1
Алтанбулаг	Ab		93	13	14
Ерөө	Yer		122	41	33.6
Зүүнбүрэн	Zb		19	6	31.6
Мандал	Ma		292	168	57.5
Орхон	Or		64	12	18.8
Сант	Sa		44	11	25.0
Цагааннуур	TSn		42	19	45.2
Баянгол	Bg		24	21	87.5
Сайхан	Sn		109	54	49.5
Орхонтуул	Ot		30	7	23.3
Баруунбүрэн	Bb		40	6	15.0
Шаамар	Shr		46	14	30.4
Хүдэр	Khr		41	8	19.5
Сүхбаатар	Sb		348	151	43.4
Жавхлант	Ja		62	15	24.2
Түшиг	Tu		22	9	40.9
Хушаат	Khu		33	4	13.3

Эх үүсвэр: Татварын хэлтэс

3.4. ГАДААД ХУДАЛДАА

3.4.1. СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ ГААЛИЙН ГАЗРААР ДАМЖСАН ГАДААД ХУДАЛДАА
FOREIGN TRADE THROUGH CUSTOMS OFFICE IN THE SELENGE AIMAG

Бараа эргэлт	Product turnover	Импорт /мян. \$/ IMPORT / Thous. \$ /		Экспорт /мян.\$/ EXPORTS / Thous. \$ /		Нийт эргэлт /мян.\$/ Total turnover / Thous. \$ /		2019 I-XII 2018 I-XII
		2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	
Сүхбаатар боомт	Sukhbaatar immigration post	96 286.6	96 963.7	2 862.7	3 423.7	99 149.3	100 387.4	101.25
Алтанбулаг боомт	Altanbulag immigration post	192 128.0	1 202.2	3 206.7	2 615.9	195 334.7	3 818.1	1.95
Алтанбулаг / чөлөөт бүс/	Altanbulag / free zone /	485.3	208.8	-	-	485.3	208.8	43.02
Дүн	Total	288 899.9	306 966.0	6 069.4	6 039.6	294 969.3	313 005.6	35.40

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар
Source: Customs office in the Selenge aimag

3.5. ҮНЭ PRICE

3.5.1. АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС CONSUMER PRICE INDEX IN AIMAG

Сэлэнгэ аймгийн хэрэглээний үнийн индекс	Consumer price index in Selenge aimag	<u>2019.XII</u> <u>2018.XII</u>	<u>2019.XII</u> <u>2019.XI</u>
АЙМГИЙН ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	OVERALL INDEX	103.6	100.4
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	Food and non-alcoholic beverages	107.6	100.9
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	Alcoholic beverages and tobacco	100.7	100.1
Хцвцас, бөс бараа, гутал	Clothing footwear and cloth	100.7	100.0
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	Housing, water electricity and fuels	105.2	100.0
Гэр ахуйн тавилган, гар ахуйн бараа	Furnishings, household equipment and tools	101.2	100.3
Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	Health, medical care and services	100.2	100.1
Тээвэр	Transport	99.6	100.4
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	Communicatoin	99.4	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	Recreation and culture	95.2	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	Education	111.5	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	Restaurants and hotels	100.0	100.0
Бусал бараа, үйлчилгээ	Miscellaneous goods & services	107.2	100.1

3.5.2 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ, төгрөг

PRICE OF CONSUMER GOODS, by togrogs

Өргөн хэрэглээний барааны нэр төрөл	Type of consumer goods	2005	2010	2015	2018	2019
1. ХҮНСНИЙ БАРАА	FOODS					
1 Талх, гурил, будаа	Bread, Flour, Rice					
Гурил /савласан, кг/	Flour /packed, kg/	480	750	1 200	1 200	1 200
Талх /орон нутгийн, ш/	Bread /local, unit/	350	700	1 100	1 200	1 200
Нарийн боов /кг/	Bakery products /kg/	1 000	2 000	2 300	2 500	2 500
Будаа /кг/	Rice /kg/	600	1 600	2 200	2 400	2 400
Элсэн чихэр /кг/	Sugar /kg/	800	1 500	1 800	2 200	2 200
2 МАХ МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН	MEAT					
Хонины мах /кг/	Mutton /kg/	2 100	3 500	3 800	6 500	6 500
Үхрийн мах /кг/	Beef /kg/	2 200	3 700	5 000	8 300	7 500
Адууны мах /кг/	Horse meat /kg/	2 000	3 200	4 000	6 800	6 500
Ямааны мах /кг/	Goat meat /kg/	2 000	3 000	3 000	6 000	6 500
Дотор мах, цувдай /цусгүй/		1 100	2 800	3 000	3 000	4 000
Хиам /чанасан, кг/	Sausage	2 300	4 800	9 500	10 000	10 000
3 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНДӨГ	Egg, Milk, dairy products					
Сүү /задгай, л/	Milk /litr/	400	1 200	1 000	1 800	1 200
Сүү / савласан, л/	Tetrapak milk /litr/		1 700	2 500	2 600	2 700
Тараг /задгай, л/	Yogurt	450	1 300	1 200	2 000	1 400
Хорхой ааруул /задгай, чихэртэй, кг/	Curd /kg/		5 000	10 000	13 000	15 000
Айраг /л/	Airag /litr/		1 500	3 500	3 500	3 500
Хуурай сүү	Dry milk		3 800	4 000	4 500	4 500
Өндөг /ш/	Egg		220	280	350	350
4 Бүх төрлийн өөх тос	All kinds of fat					
Ургамлын тос /л/	Vegetable oil /litr/	1 350	2 800	3 400	3 800	3 800
Өөхөн тос /кг/		1 350	1 500	1 500	2 000	2 000
Шар тос /кг/	Ghee /kg/	3 500	6 000	9 000	13 000	13 000
Масло /задгай, кг/	Maslo /kg/	2 000	2 800	5 000	4 500	4 500
5 ХҮНСНИЙ НОГОО	Vegetables					
Төмс /кг/	Potato /kg/	350	600	1 000	1 000	1 000
Лууван /кг/	Carrots /kg/	400	600	1 500	1 200	1 200
Манжин /кг/	Turnip /kg/	500	1 200	2 000	1 200	1 500
Байцаа /кг/	Cabbage /kg/	400	1 200	1 500	1 500	1 200
Сонгино /кг/	Onions /kg/	500	1 000	2 000	1 500	1 800
Өргөст хэмх /шилтэй, дарсан/	Cucumber /packed/	1 300	1 600	3 000	3 500	4 200
Алаг салат /шилтэй, 630гр/	Salad /packed/	1 350	2 500	2 500	2 300	3 000
2. ШАТАХУУН	FUEL					
Бензин А - 80	Petrol AI-80	730*	1 195	1 590	1 835	1 750
Бензин А – 92	Petro AI-92		1 390	1 700	1 975	1 840
Дизелийн түлш	Diesel fuel		1 350	1 830	2 375	2 470

3.5.3 МАЛЫН ҮНЭ, МЯН.ТӨГ, PRICES OF LIVESTOCK

Үзүүлэлт, Indicators	Нас, хүйс, Age and gender	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Малын үнэ, Prices of livestock											
1.Адуу, Horses											
Нас гүйцсэн, Big horses	Эр, male	450.0	500.0	740.0	980.0	840.0	750.0	750.0	720.0	750.0	900.0
	Эм, female	400.0	500.0	720.0	840.0	810.0	730.0	620.0	700.0	750.0	900.0
Өсвөр насны	Эр, male	350.0	400.0	550.0	580.0	580.0	500.0	500.0	500.0	700.0	800.0
	Эм, female	300.0	350.0	500.0	560.0	540.0	500.0	500.0	500.0	700.0	800.0
2.Үхэр, Cattle											
Нас гүйцсэн, Big cows	Эр, male	600.0	800.0	930.0	950.0	940.0	850.0	800.0	760.0	800.0	1 400.0
	Эм, female	600.0	650.0	910.0	930.0	920.0	840.0	800.0	740.0	800.0	1 300.0
Өсвөр насны, Young cows	Эр, male	580.0	550.0	800.0	820.0	850.0	700.0	550.0	500.0	750.0	880.0
	Эм, female	560.0	500.0	750.0	780.0	820.0	690.0	550.0	480.0	750.0	880.0
3.Хонь, Sheep											
Нас гүйцсэн, Big sheep	Эр, male	75.0	120.0	130.0	140.0	170.0	120.0	120.0	100.0	120.0	150.0
	Эм, female	75.0	80.0	120.0	135.0	160.0	120.0	100.0	90.0	120.0	130.0
Төлөг, Adolescent sheep	Эр, male	33.0	60.0	80.0	95.0	120.0	90.0	80.0	80.0	90.0	120.0
	Эм, female	33.0	60.0	80.0	95.0	120.0	80.0	70.0	80.0	90.0	120.0
4.Ямаа, Goat											
Нас гүйцсэн, Big goat	Эр, male	60.0	70.0	100.0	110.0	140.0	110.0	100.0	80.0	100.0	120.0
	Эм, female	60.0	65.0	90.0	90.0	130.0	100.0	90.0	75.0	90.0	120.0
Борлон, Adolescent goats	Эр, male	30.0	50.0	60.0	80.0	100.0	60.0	60.0	50.0	80.0	80.0
	Эм, female	30.0	50.0	60.0	80.0	100.0	50.0	50.0	50.0	80.0	80.0

Тайлбар: Үнийг Сүхбаатар хотын үнээр авсан болно.

4. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТ

4.1. БИЗНЕС РЕГИСТР

BUSINESS REGISTER

4.1.1. БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ТОО, REGISTERED ENTITIES NUMBER

Сумдын нэрс	Soum	ХК	ХХК	ББН	ЗБН	Хоршоо	Хадгаламж зээлийн хоршоо	ОНӨҮГ	Салбар	Нийт татвар төлөгчийн тоо
ДҮН	TOTAL	15	2 086	259	372	171	3	17	358	3 281
Алтанбулаг	Ab		87	15	6	6			6	120
Ерөө	Yer		128	11	193	14		2	42	390
Зүүнбүрэн	Zb		41	9	2	7		1	9	69
Мандал	Ma	2	456	39	58	25	2	2	49	633
Орхон	Or	1	31	23	2	8			13	78
Сант	Sa	1	22	11	2	9			9	54
Цагааннуур	TSn		67	9		10			5	91
Баянгол	Bg	1	91	28	28	16		2	21	187
Сайхан	Sn		209	8	5	10			46	278
Орхонтуул	Ot	3	25	15	10	12		1	22	88
Баруунбүрэн	Bb		34	8		4			13	59
Шаамар	Shr	1	53	19	3	14	1		13	104
Хүдэр	Khr		97	13	19	5		2	23	159
Сүхбаатар	Sb	5	608	42	40	16		7	71	789
Жавхланта	Ja	1	52	1	3	5			9	71
Түшиг	Tu		39	2		4			4	49
Хушаат	Khu		46	6	1	6			3	62

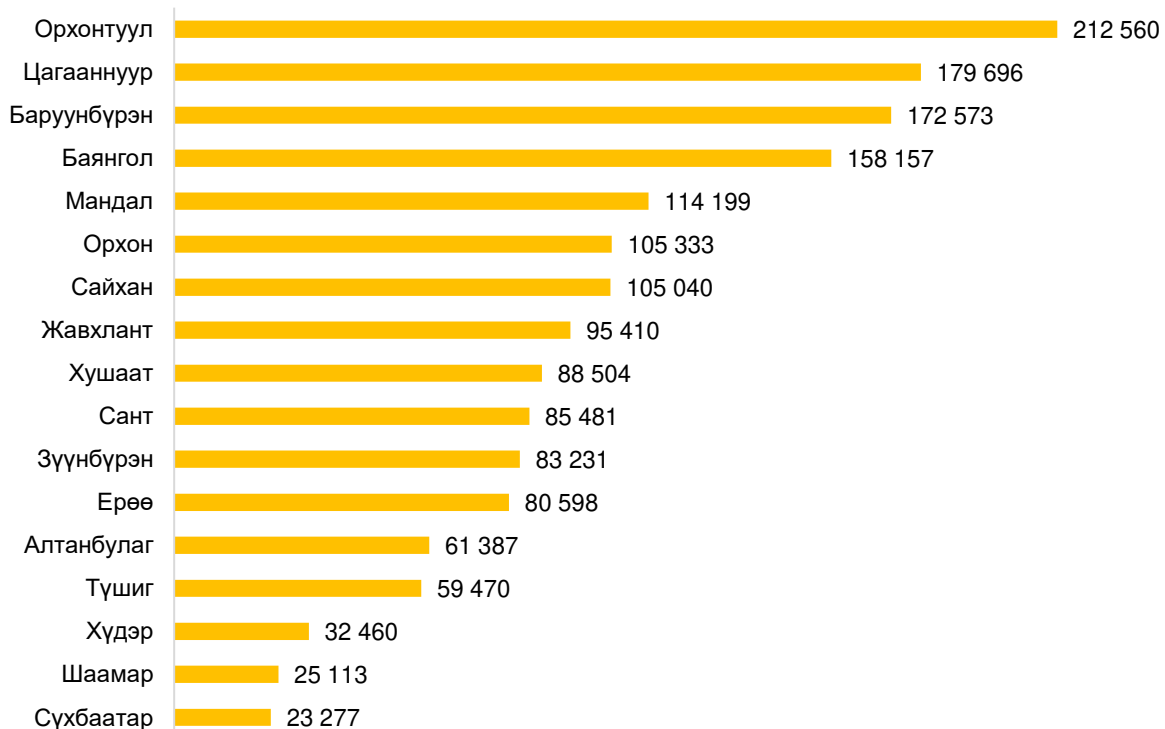
Эх үүсвэр: Татварын хэлтэс

4.1.2. СТАТИСТИКИЙН БР-САНД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, үйл ажиллагаа эрхлэлтийн байдлаар

Сумын нэр	2019						
	Бүгд	Үйл ажиллагаа явуулж байгаа	Үйл ажиллагаа явуулаагүй	Эхлээгүй	Түр зогсоосон	Бүрэн зогсоосон	Бусад (хаяг тодорхой бус, олдохгүй г.м)
Дүн	3 501	2 339	1 162	575	410	81	96
Алтанбулаг	133	72	61	36	17	1	7
Ерөө	383	228	155	124	18	8	5
Зүүнбүрэн	72	41	31	9	17	2	3
Мандал	675	548	127	65	45	8	9
Орхон	74	46	28	2	19	2	5
Сант	59	41	18	2	3	11	2
Цагааннуур	118	76	42	14	14	3	11
Баянгол	192	84	108	65	34	4	5
Сайхан	283	196	87	23	41	15	8
Орхонтуул	79	49	30	14	14	1	1
Баруунбүрэн	56	47	9	1	6	1	1
Шаамар	111	78	33	9	16	3	5
Хүдэр	149	99	50	32	15	1	2
Сүхбаатар	919	586	333	166	124	19	24
Жавхланта	67	43	24	6	10	2	6
Түшиг	62	50	12	2	10		
Хушаат	69	55	14	5	7		2

4.2. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ**4.2.1. НИЙТ МАЛЫН ТОО, сумдаар, NUMBER OF LIVESTOCK, by soum**

Сум	Soum	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	512 483	504 771	654 441	627 492	1 265 584	1 458 740	1 599 750	1 509 925	1 540 036	1 682 489
Алтанбулаг	Ab	20 220	13 244	24 936	25 419	34 321	45 518	46 758	52 148	55 571	61 387
Ерөө	Yer	30 731	24 592	25 988	40 803	62 571	67 727	76 419	63 642	69 322	80 598
Зүүнбүрэн	Zb	28 351	26 015	27 885	23 560	57 733	68 204	72 901	69 775	75 710	83 231
Мандал	Ma	58 156	68 640	87 396	66 033	100 946	113 610	113 820	101 674	94 472	114 199
Орхон	Or	34 394	28 341	33 202	22 669	84 735	93 015	106 038	104 946	98 236	105 333
Сант	Sa	26 928	22 029	23 465	29 774	62 564	69 500	81 219	83 054	83 635	85 481
Цагааннуур	TSn	45 075	40 582	56 743	67 308	121 331	145 811	159 718	162 235	171 053	179 696
Баянгол	Bg	39 435	40 019	58 254	60 531	130 708	138 211	148 862	138 559	138 797	158 157
Сайхан	Sn	28 843	32 572	45 368	37 340	76 687	82 951	97 064	93 147	94 717	105 040
Орхонтуул	Ot	44 615	44 033	77 740	33 989	153 133	186 720	216 060	184 757	182 194	212 560
Баруунбүрэн	Bb	54 488	61 432	73 084	64 623	127 101	165 558	180 486	170 822	166 625	172 573
Шаамар	SHr	22 926	24 893	23 671	16 542	21 253	22 624	23 836	21 663	23 514	25 113
Хүдэр	Khr	15 518	8 521	8 793	14 339	25 024	29 172	34 925	28 432	31 366	32 460
Сүхбаатар	Sb	12 446	24 264	27 426	18 902	13 514	16 602	19 367	21 116	23 043	23 277
Жавхлант	Ja	22 107	20 089	24 669	53 357	81 722	94 161	95 011	82 135	88 185	95 410
Түшиг	Tu	16 977	14 135	17 418	19 305	35 282	43 114	50 423	58 832	60 079	59 470
Хушаат	Khu	11 273	11 370	18 403	32 998	76 959	76 242	76 843	72 988	83 517	88 504

**Малын тоо сумаар /толгой/
Number of livestock, /headrs/**

4.2.2. НИЙТ МАЛЫН ТОО, төрлөөр, NUMBER OF LIVESTOCK, head, by type

Сум	Soum	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
		Total	Horses	Cattles	Camels	Sheeps	Goats
Бүгд	Total	1 682 489	103 417	232 286	472	744 718	601 596
Сүхбаатар	Sb	23 277	2 867	5 524		6 937	7 949
Алтанбулаг	Ab	61 387	3 359	9 789	2	26 906	21 331
Баруунбүрэн	Bb	172 573	10 134	15 420	21	86 450	60 548
Баянгол	Bg	158 157	10 074	17 315		78 434	52 334
Ерөө	Yer	80 598	5 612	14 816		30 172	29 998
Жавхлант	Ja	95 410	4 988	10 903		43 231	36 288
Зүүнбүрэн	Zb	83 231	4 511	13 155		34 814	30 751
Мандал	Ma	114 199	13 402	31 117	51	32 824	36 805
Орхон	Or	105 333	5 837	11 624		44 690	43 182
Орхонтуул	Ot	212 560	14 171	17 282	396	101 313	79 398
Сайхан	Sn	105 040	5 145	12 339		46 814	40 742
Сант	Sa	85 481	5 000	11 107	2	41 301	28 071
Түшиг	Tu	59 470	3 832	8 941		27 255	19 442
Хүдэр	Khr	32 460	3 074	9 062		10 501	9 823
Хушаат	Khu	88 504	3 579	12 919		39 769	32 237
Цагааннуур	Tsn	179 696	5 796	23 627		85 517	64 756
Шаамар	Shr	25 113	2 036	7 346		7 790	7 941

4.2.3. НИЙТ МАЛЫН ТОО, багаар, төрлөөр, NUMBER OF LIVESTOCK, head, by team

Сум, Soum	Баг	Team	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
			Total	Camels	Horses	Cattles	Sheeps	Goats
			1 682 489	472	103 417	232 286	744 718	601 596
Сүхбаатар Sukhbaatar	1-р баг, Хонгорморьт	Khongormorit	9 467		1 299	2 191	2 752	3 225
	2-р баг, Цагаан-Эрэг	Tsagaan-Ereg	29			29		
	3-р баг, Салхит	Salkhit	307		111	110	18	68
	4-р баг, Баянхаан	Bayankhan	1 904		171	313	766	654
	5-р баг, Боргүвээ	Borguvee	5 718		896	1 872	1 360	1 590
	6-р баг, Орхон	Orkhon	58		20	38		
	7-р баг, Ганзам	Ganzam	1 717		93	204	932	488
	8-р баг, Буурхээр	Buurkheer	4 077		277	767	1 109	1 924
Алтанбулаг Altanbulag	1-р баг, Бүргэдтэй	Burgedtei	3 629		475	879	1 084	1 191
	2-р баг, Суварга	Suvarga	2 912		520	824	1 101	467
	3-р баг, Цөх	Tsukh	54 846	2	2 364	8 086	24 721	19 673
Баруунбүрэн Baruuburen	1-р баг, Ивэн	Iven	68 934	1	3 483	5 418	36 757	23 275
	2-р баг, Бургалтай	Burgaltai	84 905	20	5 006	7 639	42 281	29 959
	3-р баг, Цагаан-Овоо	Tsagaan-Ovoo	18 734		1 645	2 363	7 412	7 314
Баянгол Bayangol	1-р баг, Хараа	Kharaa	55 282		3 871	5 394	25 287	20 730
	2-р баг, Баян	Bayan	60 707		3 125	5 676	33 810	18 096
	3-р баг, Гонир	Gonir	42 168		3 078	6 245	19 337	13 508

2019 оны жилийн эцсийн эмхэтгэл

Ерөө Yeguu	1-р баг, Тавин	Tavin	49 942		2 168	5 906	21 807	20 061
	2-р баг, Буурагчин	Buuragchin	20 138		1 767	5 114	5 943	7 314
	3-р баг, Бугант	Bugant	10 518		1 677	3 796	2 422	2 623
Жавхлант Javkhlant	1-р баг, Бумбат	Bumbat	59 058		2 938	6 221	27 425	22 474
	2-р баг, Моностой	Monostoi	36 352		2 050	4 682	15 806	13 814
Зүүнбүрэн Zuunburen	1-р баг, Жаргалант	Jargalant	7 337		759	2 245	2 008	2 325
	2-р баг, Бэлчир	Belchir	32 251		2 608	6 201	12 030	11 412
	3-р баг, Мангирт	Mangirt	43 643		1 144	4 709	20 776	17 014
Мандал Mandal	1-р баг, Төмөр зам	Tumur zam	14 909		1 154	3 036	5 341	5 378
	2-р баг, Ширхэнцэг	Shirkhentseg	9 719		1 047	2 455	2 936	3 281
	3-р баг, Баянсуудал	Bayansuudal	12 741	41	1 481	2 050	4 776	4 393
	4-р баг, Хэрх	Kherkh	24 972	10	2 670	8 539	6 839	6 914
	5-р баг, Түнхэл	Tunkhel	17 223		2 579	5 501	3 956	5 187
	6-р баг, Баянхангай	Bayankhangai	4 714		484	1 364	1 000	1 866
	7-р баг, Минжийн хангай	Minjin khangai	4 050		893	2 044	524	589
	8-р баг, Тарни	Tarni	21 514		2 182	4 109	6 653	8 570
	9-р баг, Баян-Арцат	Bayan-Artsat	4 357		912	2 019	799	627
Орхон Orkhon	1-р баг, Орхон	Orkhon	9 368		1 217	2 598	2 522	3 031
	2-р баг, Бэлэндалай	Belendalai	95 965		4 620	9 026	42 168	40 151
Орхонтуул Orkhontuul	1-р баг, Рашаант	Rashaant	83 480	63	5 866	7 752	40 242	29 557
	2-р баг, Баянцогт	Bayantsogt	71 417	38	4 813	5 343	34 461	26 762
	3-р баг, Хонгор-Овоо	Khongor-ovoo	57 663	295	3 492	4 187	26 610	23 079
Сайхан Saikhan	1-р баг, Хөтөл	Khutul	5 647		582	591	1 883	2 591
	2-р баг, Гавшгай	Gavshgai	5 478		168	750	1 771	2 789
	3-р баг, Номгон	Nomgon	91 985		4 189	10 540	42 620	34 636
	4-р баг, Дөмбөн	Dumbun	1 930		206	458	540	726
Сант Sant	1-р баг, Ивэн	Iven	43 166		2 516	4 976	22 291	13 383
	2-р баг, Хушаат	Khushaat	42 315	2	2 484	6 131	19 010	14 688
Түшиг Tushig	1-р баг, Жаргалмандах	Jargalmandakh	32 403		1 827	4 951	15 713	9 912
	2-р баг, Ар нуга	Ar nuga	27 067		2 005	3 990	11 542	9 530
Хүдэр Khuder	1-р баг, Тарвагатай	Tarvagatai	25 387		2 158	6 311	8 953	7 965
	2-р баг, Баянцагаан	Bayantsagaan	7 073		916	2 751	1 548	1 858
Хушаат Khushaat	1-р баг, Даагат	Daagat	38 881		1 585	5 594	17 022	14 680
	2-р баг, Мөнхтолгой	Munkhtolgoi	49 623		1 994	7 325	22 747	17 557
Цагааннуур Tsagaanuur	1-р баг, Оргих	Orgikh	89 931		2 530	8 006	46 582	32 813
	2-р баг, Хуурч	Khuurch	22 040		1 107	3 238	8 234	9 461
	3-р баг, Тийрэг	Tiireg	67 725		2 159	12 383	30 701	22 482
Шаамар Shaamar	1-р баг, Дэлгэрхаан	Delgerkhan	11 618		1 060	2 970	3 561	4 027
	2-р баг, Охиндий	Okhindii	8 334		524	2 783	2 461	2 566
	3-р баг, Дулаанхаан	Dulankhan	5 161		452	1 593	1 768	1 348

4.2.4. МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, малын төрлөөр, FEMALE BREEDING STOCK GIVING BIRTHS, by type

Төрөл	Type	Төллөсөн эх /толгойгоор/, number of breeding stock /heads/									
		1990	1993	2004	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	199 787	149 971	219 213	222 820	451 304	581 305	599 885	554 569	604 002	614 203
Ингэ	Female camel	45	18	117	90	95	73	94	99	89	141
Гүү	Mare	4 468	5 092	8 817	8 623	10 039	18 791	20 249	19 691	21 819	24 606
Үнээ	Cow	29 865	24 172	22 030	23 141	38 143	68 825	69 707	68 285	69 155	77 372
Эм хонь	Ewe	155 082	107 539	105 375	103 872	238 451	294 329	303 446	281 552	302 137	297 409
Эм ямаа	Female got	10 327	13 150	82 874	87 094	164 576	199 287	206 389	184 942	210 802	214 675

4.2.5. МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумдаар, FEMALE BREEDING STOCK GIVING BIRTHS, by soum

Сум	Soum	Төллөсөн эх /толгойгоор/, number of breeding stock /heads/									
		1990	1993	2004	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	199 787	149 971	219 213	222 820	451 304	581 305	599 885	554 569	604 002	614 203
Алтанбулаг	Ab	7 705	5 184	10 566	9 502	13 776	15 811	18 132	16 742	19 396	23 371
Ерөө	Yer	12 346	9 722	13 029	13 185	18 993	26 031	28 262	23 642	32 818	30 148
Зүүнбүрэн	Zb	13 169	12 552	9 242	10 192	18 757	26 219	27 948	16 948	29 758	28 683
Мандал	Ma	19 588	18 845	25 548	21 987	45 728	46 489	44 070	41 956	35 364	39 078
Орхон	Or	12 069	8 414	7 283	7 967	32 099	34 817	32 928	38 604	40 248	37 748
Сант	Sa	11 111	8 838	8 136	9 328	24 867	28 152	31 545	35 035	37 000	38 678
Цагааннуур	TSn	17 033	12 531	22 539	22 361	39 171	51 043	64 375	48 369	64 210	59 315
Баянгол	Bg	14 162	10 513	21 066	21 777	60 833	56 741	55 942	58 863	47 082	58 535
Сайхан	Sn	10 491	7 810	11 539	13 264	32 520	35 051	30 777	40 514	40 803	40 791
Орхонтуул	Ot	18 700	9 517	13 551	11 729	55 368	87 679	82 944	79 391	69 813	87 692
Баруунбүрэн	Bb	27 455	16 553	20 831	23 130	33 135	57 389	59 671	62 157	63 089	43 603
Шаамар	SHr	8 339	6 185	5 532	6 478	8 161	9 791	9 972	8 843	9 192	10 378
Хүдэр	Khr	5 165	2 652	5 148	4 976	9 247	9 999	11 105	8 448	9 877	12 607
Сүхбаатар	Sb	2 510	4 852	6 250	7 054	6 414	8 038	7 678	8 606	9 177	10 392
Жавхлант	Ja	8 582	6 880	19 493	19 912	27 634	35 046	41 703	29 308	40 611	39 945
Түшиг	Tu	6 961	5 237	6 703	6 974	15 605	16 630	17 748	20 531	24 554	21 840
Хушаат	Khu	4 401	3 686	12 757	13 004	8 996	36 379	35 085	16 612	31 010	31 399

4.2.6. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр, SURVIVALS OF YONG ANIMALS, by type

Төрөл	Type	Бойжуулсан төл /толгой/, Number of survival, heads									
		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	184 833	158 307	190 625	220 554	538 498	569 255	598 953	529 990	595 728	608 511
Ботго	Young camels	38	24	55	84	103	70	89	96	88	140
Унага	Foals	4 210	6 581	6 300	8 126	12 212	18 350	20 059	19 035	21 143	24 060
Тугал	Calves	28 341	29 575	28 281	27 032	42 202	68 062	69 393	66 338	68 029	76 601
Хурга	Lambs	141 271	98 347	105 268	102 708	259 624	288 417	303 344	267 529	298 320	295 031
Ишиг	Kids	10 973	23 780	50 721	82 604	224 357	194 356	206 068	176 992	208 148	212 679

4.2.7. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумдаар, SURVIVALS OF YONG ANIMALS, by soum

Сум	Soum	Бойжуулсан төл /толгой/, Number of survival, heads									
		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	184 833	158 307	190 625	220 554	538 498	569 255	598 953	529 990	595 728	608 511
Алтанбулаг	Ab	7 007	4 696	7 808	9 472	22 140	15 760	18 094	16 507	19 190	22 951
Ерөө	Yer	9 779	6 162	7 495	12 971	27 106	25 725	28 100	21 085	32 998	30 150
Зүүнбүрэн	Zb	12 977	9 584	9 686	10 006	20 550	25 863	27 821	14 980	29 498	28 447
Мандал	Ma	18 810	21 203	25 412	21 314	50 480	45 891	44 205	41 176	34 745	38 418
Орхон	Or	10 852	8 780	10 623	8 099	29 255	33 796	32 840	38 444	38 998	37 213
Сант	Sa	10 441	6 051	6 512	9 493	23 154	28 144	31 545	33 689	35 683	38 633
Цагааннуур	TSn	16 601	10 862	14 761	22 535	58 485	46 555	63 984	46 597	63 986	58 778
Баянгол	Bg	11 307	11 503	14 769	21 066	64 196	56 472	55 866	58 520	46 774	58 448
Сайхан	Sn	9 655	9 165	12 940	13 091	26 754	34 845	30 804	40 503	40 671	41 242
Орхонтуул	Ot	17 851	13 045	21 255	11 496	49 849	87 210	82 723	77 983	69 172	87 351
Баруунбүрэн	Bb	24 673	22 335	21 530	22 755	46 951	56 410	59 262	60 339	59 713	40 345
Шаамар	SHr	8 160	8 159	7 556	6 540	8 522	9 702	9 892	8 749	9 127	10 325
Хүдэр	Khr	5 798	3 050	2 604	4 800	10 856	9 852	11 079	8 156	9 849	12 616
Сүхбаатар	Sb	2 683	8 634	7 852	6 606	7 643	8 249	7 706	8 545	9 260	10 306
Жавхлант	Ja	8 024	7 544	8 397	20 464	44 724	33 621	42 052	21 640	40 613	40 100
Түшиг	Tu	6 653	3 998	5 355	6 930	14 687	16 427	17 657	20 430	24 422	21 840
Хушаат	Khu	3 562	3 536	6 070	12 916	33 146	34 733	35 323	12 647	31 029	31 348

4.2.8. ХОРОГДСОН ТӨЛ, малын төрлөөр

Төрөл	Type	Хорогдсон төл /толгойгоор/, Number of breeding stock, heads									
		1990	1993	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	18 311	22 547	12 696	4 122	73 076	13 095	2 409	25 419	9 697	6 744
Ботго	Young camels	7	1		6	15	3	5	3	1	1
Унага	Foals	258	397	697	645	660	441	190	656	676	546
Тугал	Calves	1 533	1 446	1 244	952	2 213	771	316	1 949	1 130	771
Хурга	Lambs	16 156	20 169	7 681	1 364	36 472	6 416	898	14 346	4 422	2 688
Ишиг	Kids	357	534	3 074	1 155	33 716	5 464	1 000	8 465	3 468	2 738

4.2.9. ХОРОГДСОН ТӨЛ, сумдаар

Сум	Soum	Хорогдсон төл /толгойгоор/, Number of breeding stock, heads									
		1990	1993	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	18 311	22 547	12 696	4 122	73 076	13 095	2 409	25 419	9 697	6 744
Алтанбулаг	Ab	786	559	357	30	696	71	78	250	206	438
Ерөө	Yer	2 661	1 908	445	214	2 797	322	181	2 570	11	
Зүүнбүрэн	Zb	434	127	75	186	2 230	356	165	1 968	261	236
Мандал	Ma	911	2 094	445	740	10 149	933	278	1 059	689	716
Орхон	Or	1 574	3 033	611	175	997	1 021	88	160	1 275	535
Сант	Sa	842	1 305	378	70	2 605	8	0	1 353	1 359	49
Цагааннуур	TSn	1 225	2 244	1 176	144	6 150	4 513	394	1 841	286	565
Баянгол	Bg	2 876	1 789	276	741	18 450	269	76	386	347	141
Сайхан	Sn	912	3 450	73	173	1 672	277	25	116	423	
Орхонтуул	Ot	951	1 253	1 321	233	10 349	577	373	1 489	839	351
Баруунбүрэн	Bb	2 998	1 435	4 835	375	2 897	979	409	1 818	3 376	3 258
Шаамар	SHr	310	20	143	178	343	89	80	94	65	63
Хүдэр	Khr	282	283	426	246	1 568	177	98	327	64	159
Сүхбаатар	Sb	72	163	332	448	1 407	27	33	196	25	98
Жавхлант	Ja	599	2 252	1 112	28	7 126	1 505	1	7 716	19	8
Түшиг	Tu	354	375	432	53	2 172	205	92	101	296	
Хушаат	Khu	524	257	259	88	1 468	1 766	38	3 975	156	127

4.2.10. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, сумдаар, NATURAL LOSSES OF ADULT ANIMALS, by soum

Сум	Soum	Хорогдсон том мал, losses of adult animals									
		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	18 770	25 961	16 186	3 918	102 740	8 235	3 347	69 610	14 608	6 725
Алтанбулаг	Ab	646	1 372	356	88	11 346	159	90	3 324	326	603
Ерөө	Yer	1 707	1 465	654	216	4 755	625	176	17 666	215	65
Зүүнбүрэн	Zb	904	1 094	162	37	3 006	546	32	5 090	309	318
Мандал	Ma	1 608	4 433	2 556	295	15 460	744	733	3 336	1 250	1 331
Орхон	Or	1 542	1 039	1 372	100	1 742	954	65	1 155	576	95
Сант	Sa	1 166	2 007	1 191	187	1 422	62	17	1 131	973	199
Цагааннуур	TSn	1 429	4 575	1 832	306	6 169	1 281	240	5 667	424	1 062
Баянгол	Bg	1 454	1 654	629	500	13 368	399	88	848	800	157
Сайхан	Sn	986	1 254	335	350	6 640	365	198	702	1 627	302
Орхонтуул	Ot	1 707	1 351	1 363	315	2 223	1 376	912	6 296	4 349	276
Баруунбүрэн	Bb	2 532	1 117	2 354	313	4 467	873	262	2 524	3 077	1 008
Шаамар	SHr	411	709	450	225	2 201	70	90	547	65	113
Хүдэр	Khr	745	359	336	266	2 305	164	126	6 917	280	248
Сүхбаатар	Sb	385	359	669	152	7 211	40	111	268	121	247
Жавхлант	Ja	846	372	1 073	137	15 334	318	95	7 168	51	113
Түшиг	Tu	308	1 737	397	244	2 091	51	58	65	81	294
Хушаат	Khu	394	1 064	457	187	3 000	208	54	6 906	84	294

4.2.11. ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, сумдаар, LOSSES OF ANIMALS DUE TO THE DISEASES, by soum

Сум	Soum	Өвчнөөр хорогдсон мал, Losses of animals due to the diseases									
		2000	2002	2003	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	10 449	3 846	6 429	1 022	6 613	855	443	8 257	588	336
Алтанбулаг	Ab	224	175	126	-	0	139	36	2 207	23	67
Ерөө	Yer	450	211	1 724	14	0	18				11
Зүүнбүрэн	Zb	162	106	131	2	51	61		4		
Мандал	Ma	513	496	120	94	0	25	69	1 802	15	60
Орхон	Or	1 132	35	159	50	478		29			
Сант	Sa	587	140	793	63	558	18	3	38	29	18
Цагааннуур	TSn	1 464	730	883	32	236	42		1		106
Баянгол	Bg	471	157	695	21	23		4			
Сайхан	Sn	335	954		199	0		51	1	40	3
Орхонтуул	Ot	1 345	54	74	122	356	369	215	375	340	40
Баруунбүрэн	Bb	1 513	244	431	-	0			16		1
Шаамар	SHr	304	77	137	83	3	11	6	28	18	7
Хүдэр	Khr	130	10	122	207	141	15	20	3 756	80	12
Сүхбаатар	Sb	312	162	218	25	0	4	7	10	39	10
Жавхлант	Ja	880	48	76	46	4 611	93		19	2	1
Түшиг	Tu	267	177	112	32	30				2	
Хушаат	Khu	360	70	628	32	126	60	3			

4.2.12. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ХОРОГДОЛ, сумдаар, LOSS OF FEMALE STOCKS, by soum

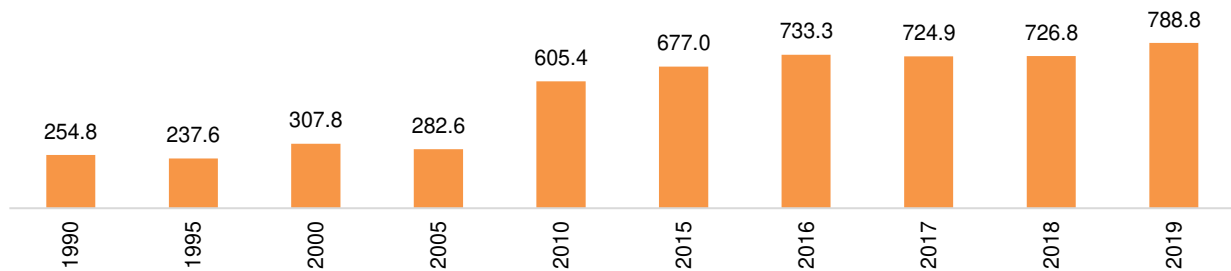
Сум	Soum	Хорогдсон хээлтэгч мал /толгойгоо/									
		2003	2004	2005	2006	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	33 260	1 938	860	442	38 025	2 283	752	21 634	3 616	1 891
Алтанбулаг	Ab	556	43	10	15	4 971	50	22	824	288	252
Ерөө	Yer	832	98	61	8	3 008	64	78	1 895	70	10
Зүүнбүрэн	Zb	152	6	18	12	920	242	15	3 547	-	169
Мандал	Ma	3 379	258	100	20	5 691	354	211	1 657	458	565
Орхон	Or	7 509	5	16	4	519	175		299	215	33
Сант	Sa	1 522	24	35	14	311	17	1	232	232	38
Цагааннуур	TSn	421	373	1	40	2 042	556	49	1 366	23	257
Баянгол	Bg	2 408	132	236	74	5 886	208	17	336	280	20
Сайхан	Sn	6 971	107	73	37	1 665	157	46	149	349	23
Орхонтуул	Ot	4 118	462	39	10	245	205	61	531	512	115
Баруунбүрэн	Bb	210	26	134		879				1 002	190
Шаамар	SHr	1 513	35	26	13	610	42	44	322	32	51
Хүдэр	Khr	2 092	74	47	59	1 672	34	27	2 500	111	16
Сүхбаатар	Sb	174	25	14	52	2 350	1	18	88		27
Жавхлант	Ja	127	181	12	33	5 352		93	4 835		
Түшиг	Tu	781	34	17	51	759	28	16	56	44	53
Хушаат	Khu	495	55	21		1 145	150	54	2 997		72

4.2.13. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, сумдаар, THE NUMBER OF FEMALE LIVESTOCK, by soum

Сум	Soum	Хээлтэгч малын тоо /толгойгоор/									
		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	254 845	237 585	307 873	282 602	605 410	677 004	733 361	724 889	726 820	788 857
Алтанбулаг	Ab	9 514	6 217	11 726	11 938	18 127	21 519	21 842	23 922	25 645	28 109
Ерөө	Yer	14 429	12 740	12 391	18 417	29 831	31 197	35 042	32 591	32 363	37 228
Зүүнбүрэн	Zb	16 431	12 857	13 993	10 920	30 270	33 787	33 652	36 186	35 466	40 087
Мандал	Ma	27 280	30 228	40 263	27 970	51 384	52 598	54 546	48 726	47 195	54 720
Орхон	Or	17 155	13 196	15 740	10 142	39 447	41 664	48 379	50 421	47 727	48 772
Сант	Sa	14 027	11 416	11 192	13 109	29 735	33 030	38 438	41 207	42 840	40 920
Цагааннуур	TSn	20 760	18 486	28 167	30 090	60 032	70 174	72 534	78 135	79 483	86 204
Баянгол	Bg	21 347	18 753	27 046	27 709	65 725	64 783	70 561	66 338	69 150	74 522
Сайхан	Sn	12 962	15 842	20 802	15 928	35 080	37 577	44 596	45 053	44 776	49 825
Орхонтуул	Ot	22 941	20 297	36 226	15 030	68 775	85 027	96 290	85 975	87 051	98 065
Баруунбүрэн	Bb	29 098	28 054	33 691	29 388	61 523	72 573	80 099	75 429	72 567	80 540
Шаамар	SHr	11 308	12 581	11 353	7 598	10 283	10 524	10 699	10 404	10 754	11 247
Хүдэр	Khr	7 888	3 482	4 047	6 430	12 505	12 654	15 333	13 329	13 915	14 602
Сүхбаатар	Sb	4 812	11 732	13 101	8 888	7 077	7 828	8 911	10 021	10 917	10 645
Жавхлант	Ja	11 810	10 008	11 366	24 776	41 228	44 981	44 199	41 398	40 383	43 272
Түшиг	Tu	7 929	6 980	8 191	8 827	16 690	20 591	22 856	27 661	27 109	27 781
Хушаат	Khu	5 154	4 716	8 578	15 442	27 698	36 497	35 384	38 093	39 479	42 318

Хээлтэгч малын тоо /мян.тол/ The number of female livestock /thousand heads/

4.2.14. ЦЭВЭР, ЭРЛИЙЗ МАЛЫН ТОО, сумдаар, CROSSBRED LIVESTOCK, by soum

Сум	Soum	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	241 290	264 982	267 443	303 014	337 942	346 310	365 027	373 178	394 101	392 976
Алтанбулаг	Ab	14 834	13 790	15 662	15 748	16 957	17 508	17 509	18 564	19 939	52 331
Ерөө	Yer	20 524	22 819	17 775	15 962	12 138	11 760	9 494	10 885	16 496	63 538
Зүүнбүрэн	Zb	2 832	15 818	18 331	18 218	22 118	19 879	21 364	20 034	25 880	27 264
Мандал	Ma	2 137	2 904	2 659	2 883	4 012	4 390	5 863	7 836	9 031	9 612
Орхон	Or	9 819	10 231	11 240	12 397	12 691	7 104	10 422	11 355	8 247	40 154
Сант	St	6 571	7 992	6 636	7 140	8 600	9 400	9 740	9 727	9 411	7 991
Цагааннуур	Tsn	38 210	39 493	9 671	15 826	17 214	19 795	22 006	23 874	21 336	10 870
Баянгол	Bg	76 301	69 722	73 128	78 423	82 109	91 303	88 853	87 334	88 286	65 709
Сайхан	Sa	7 674	8 019	8 791	9 669	9 284	6 501	5 215	2 939	1 683	3 895
Орхонтуул	Ot	7 926	14 198	30 617	43 190	60 805	73 726	73 249	65 759	72 253	20 886
Баруунбүрэн	Bb	7 527	12 001	23 573	25 590	24 320	25 156	32 122	36 385	33 020	5 365
Шаамар	Shr	3 180	3 213	3 320	3 246	3 142	2 685	3 511	5 260	4 681	4 073
Хүдэр	Khur	3 052	3 460	2 906	3 100	3 201	3 555	5 070	5 195	5 176	4 356
Сүхбаатар	Sb	1 241	2 634	4 033	2 086	2 945	3 040	3 934	4 003	3 802	3 735
Жавхлант	Ja	10 067	13 063	10 005	12 373	17 200	6 591	17 387	18 031	15 350	20 107
Түшиг	Tu	22 646	19 730	20 934	20 901	23 873	24 436	19 447	23 665	31 759	26 495
Хушаат	Khur	6 749	5 895	8 162	16 262	17 333	19 481	19 841	22 332	27 751	26 595

Эх үүсвэр: Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.15. МАЛТАЙ, МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, сумдаар

NUMBER OF HOUSEHOLDS WITH LIVESTOCK AND HERDER, by soum

Сум	Soum	Малтай өрх 2017 он, Number of households with livestock 2017 year	Малтай өрх 2018 он, Number of households with livestock 2018 year	2019 он		
				Малтай өрх, Number of households with livestock	Мал бүхий өрх тоо, Household with livestock	Малчин өрхийн тоо, Number of herder households
Бүгд	Total	9 541	9 494	9 554	4 698	4 856
Сүхбаатар	Sb	378	366	332	176	156
Алтанбулаг	Alb	358	342	357	131	226
Баруунбүрэн	Bb	580	588	579	138	441
Баянгол	Bg	797	786	834	385	449
Ерөө	Yer	659	653	665	390	275
Жавхлант	Ja	402	399	398	116	282
Зүүнбүрэн	Zb	489	514	513	212	301
Мандал	Mal	1 836	1 778	1 788	1 142	646
Орхон	Or	426	409	396	173	223
Орхонтуул	Ot	673	675	697	287	410
Сайхан	Sn	518	497	498	271	227
Сант	Sa	337	367	372	110	262
Түшиг	Tu	310	305	304	203	101
Хүдэр	Khr	358	352	360	258	102
Хушаат	Khu	311	331	331	83	248
Цагааннуур	Tsn	623	646	653	259	394
Шаамар	Shr	486	486	477	364	113

4.2.16. МАЛЧИД, сумдаар, HERDERS, by soum

Сум	Soum	Малчид, Number of herdsmen			15-34 насны, Aged 15-34			35-54 насны эм, 35-59 насны эр, Female, aged 35-54 Male, aged 35- 59			55 ба түүнээс дээш насны эм, 60 ба түүнээс дээш насны эр, Female, aged 55+ Male, aged 60+		
		2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Сүхбаатар	Sb	199	213	199	38	44	40	149	157	141	12	12	18
Алтанбулаг	Ab	399	404	376	96	100	94	231	239	226	71	65	58
Баруунбүрэн	Bb	894	818	742	313	275	216	448	425	408	133	118	118
Баянгол	Bg	719	686	759	156	149	164	434	409	443	129	128	152
Ерөө	Yer	498	466	413	143	120	100	302	294	265	53	52	48
Жавхлант	Ja	485	385	390	149	119	112	261	212	214	75	54	64
Зүүнбүрэн	Zb	498	527	485	171	174	153	276	303	299	50	50	33
Мандал	Ma	916	1 045	1 042	213	265	251	533	618	654	165	162	137
Орхон	Or	389	325	299	108	83	80	233	197	185	47	45	34
Орхонтуул	Ot	696	677	665	214	211	195	407	408	403	75	58	67
Сайхан	Sa	411	406	345	122	119	87	252	243	227	37	44	31
Сант	Sn	426	388	430	140	116	126	242	225	244	43	47	60
Түшиг	Tu	148	158	160	45	51	42	85	88	95	18	19	23
Хүдэр	KHr	165	185	127	57	63	43	82	90	62	26	32	22
Хушаат	Khu	437	436	416	140	133	110	237	246	251	56	57	55
Цагааннуур	TSn	830	786	708	326	303	251	418	410	397	85	73	61
Шаамар	Shr	168	183	185	32	33	24	114	124	134	22	26	27
Бүгд	Total	8 278	8 088	7 741	2 463	2 358	2 088	4 704	4 688	4 648	1 097	1 042	1 008

4.2.17. МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумдаар, SELECTED INDICATORS OF HERDER HOUSEHOLDS, by soum

Сум	Soum	Цахилгаан үүсгүүртэй өрх, With electricity			Телевизортой өрх, With television			Автомашинтай өрх, With vehicles			Мотоциклтой өрх, With motor cycle			Трактортой өрх, With tractor		
		2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Бүгд	Total	4 540	4 696	4 810	4 017	4 183	4 091	4 009	4 751	4 604	1 771	2 178	2 168	910	1 055	1 029
Сүхбаатар	Sb	139	113	156	134	104	152	179	193	145	27	35	19	19	25	22
Алтанбулаг	Ab	205	212	180	199	176	162	168	202	143	23	38	25	51	72	53
Баруунбүрэн	Bb	457	423	398	453	413	387	310	332	385	202	216	269	42	50	57
Баянгол	Bg	448	425	429	395	376	372	288	325	330	113	124	151	82	109	69
Ерөө	Yer	281	259	241	244	253	193	219	277	272	95	96	92	42	72	39
Жавхлант	Ja	265	249	273	250	215	236	183	138	154	97	109	119	21	17	19
Зүүнбүрэн	Zb	348	300	382	290	255	270	253	303	323	97	124	139	70	78	88
Мандал	Ma	393	628	661	268	533	541	544	900	763	245	329	300	175	251	251
Орхон	Or	216	250	216	197	249	157	217	183	171	110	129	128	33	9	13
Орхонтуул	Ot	346	375	523	329	351	354	224	309	300	159	271	221	14	30	34
Сайхан	Sa	235	246	201	197	214	197	155	243	199	91	119	76	40	57	41
Сант	Sn	246	228	211	201	195	184	181	210	176	139	172	135	53	58	53
Түшиг	Tu	108	106	101	105	103	99	161	160	191	57	65	112	45	15	2
Хүдэр	KHr	93	85	102	87	71	102	170	191	161	49	55	25	34	20	26
Хушаат	Khu	247	279	264	232	240	247	161	162	192	81	77	107	44	53	73
Цагааннуур	TSn	419	412	355	344	353	326	345	374	409	138	170	191	75	59	98
Шаамар	Shr	94	106	117	92	82	112	251	249	290	48	49	59	70	80	91

4.2.18. ХУВИЙН МАЛТАЙ ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тооны бүлгээр
GROUPING OF HOUSEHOLDS WITH LIVESTOCK, by number of livestock

Малын тооны бүлэг, Livestock	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн/ Total	9 345	9 237	8 968	8 987	9 270	9 406	9 565	9 541	9 494	9 554
<10	2 362	2 624	2 464	2 380	2 321	2 264	2 178	2 169	2 063	1 964
11-30	1 510	1 639	1 566	1 616	1 669	1 819	1 820	1 804	1 821	1 751
31-50	1 151	720	713	665	697	746	774	853	832	873
51-100	1 123	988	945	1 078	1 046	1 085	1 104	1 128	1 139	1 176
101-200	1 201	1 203	1 169	1 183	1 242	1 228	1 237	1 217	1 209	1 197
201-500	1 338	1 454	1 442	1 391	1 478	1 464	1 564	1 535	1 551	1 574
501-999	558	527	579	572	676	650	699	685	739	833
1000-1499	91	69	75	84	122	135	160	132	130	162
1500-2000	9	11	12	12	13	11	22	11	7	18
2001 +	2	2	3	6	6	4	7	7	3	6

4.2.19. МАЛ АМЬТНЫ ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ МЭДЭЭ, INFECTIOUS DISEASES OF ANIMALS

Сумын нэр	Soum	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	Total	997	524	60	258	70	1	3 619	3 385	145	504
Алтанбулаг	Ab		58	17	32				86	73	9
Ерөө	Yer					12					7
Зүүнбүрэн	Zb	2		2	80				4	15	
Мандал	Ma								1 571	6	27
Орхон	Or							698			
Сант	Sa	120	10								
Цагааннуур	Tsn							36	25		14
Баянгол	Bg	743	124		2	58					5
Сайхан	Sn	1	325		24				12	29	5
Орхонтуул	Ot	125	6					2 884	7	2	22
Баруунбүрэн	Bb	2	1	41	120		1	1	3	18	3
Шаамар	Shr	3							5		
Хүдэр	Khr								1 657		2
Сүхбаатар	Sb	1							15	2	48
Жавхлант	Ja										8
Түшиг	Tu										354
Хушаат	Khu										

Эх үүсвэр: Мал эмнэлгийн газар

4.2.20. МАЛ АМЬТНЫ ХАЛДВАРГҮЙ ӨВЧИН, NON-COMMUNICABLE DISEASES OF ANIMALS

Өвчний нэр	Name of the disease	2014			2015			2016			2017			2018			2019		
		Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн
Тэжээл боловсруулах эрхтний	Feed processing organs	497	19	475	164	5	159	93	1	92	90	3	87	73	3	70	77	10	67
Амьсгалын замын	Respiratory tract	642	8	934	226	2	224	87	1	86	79	2	77	208	3	505	42	0	42
Зүрх, судас мэдрэлийн	Cardiovascular	55	4	53	31	2	29	3	0	3	3		3	7		7	11	0	11
Шээс бэлэг, үржлийн эрхтэн	Urinary tract and reproductive organs	229	10	219	98	4	94	32	2	30	35		35	42		42	22	4	18
Бодисын солилцооны	Metabolism	587	7	579	176	4	172	156	2	154	152		152	62	1	61	41	1	40
Эндемик	Endemic	184	10	178	54	3	51	29	1	28	31		31	38		38	32	2	30
Хордлого	Poisoning	462	54	403	121	7	112	86	8	78	78	5	73	68	12	56	109	25	84
Гэмтэл бэртэл	Injuries	331	41	796	95	4	91	63	6	57	55	1	54	64	3	540	54	0	54
Дүн	Total	2 987	153	3 637	965	31	932	549	21	528	523	11	512	562	22	1 319	388	42	346

Эх үүсвэр: Мал эмнэлгийн газар

4.2.21. МАЛ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, сумаар, PRODUCTION OF LIVESTOCK PRODUCTS, by soum

Сум	Soum	Хонины ноос тн, Sheep wool tn	Ноолуур тн, Cashmere tn	Адууны шир ширхэг, Horses skin, unit	Үхрийн шир ширхэг, Cow skin, unit	Хонины арьс ширхэг, Sheepskin, unit	Ямааны арьс ширхэг, Goat skin, unit
Бүгд	Total	847.0	118.6	8 931	39 099	155 087	113 794
Алтанбулаг	Ab	30.5	3.0	321	1 410	2 451	1 450
Зүүнбүрэн	Zb	38.8	4.6	212	3 754	20 100	11 450
Орхон	Or	51.2	6.6	214	3 120	8 954	5 120
Сант	Sa	48.9	4.7	456	2 347	2 654	1 542
Түшиг	Tu	33.5	3.1	212	312	4 789	1 989
Баянгол	Bg	86.3	7.5	512	2 111	11 645	8 124
Сайхан	Sn	54.4	5.6	712	1 214	5 950	2 980
Жавхлант	Ja	49.5	9.7	597	1 980	7 800	8 500
Орхонтуул	Ot	107.6	21.3	986	3 027	17 200	15 900
Баруунбүрэн	Bb	102.2	9.8	798	2 198	23 540	17 100
Ерөө	Yer	31.9	8.9	659	2 012	6 985	4 950
Мандал	Ma	34.0	12.1	1012	7 892	20 121	20 120
Цагааннуур	Tsn	101.8	10.1	653	3 215	11 547	6 500
Хушаат	Khu	46.8	5.1	795	1 421	6 540	4 254
Шаамар	Shr	8.8	2.9	280	1 100	2 011	1 715
Хүдэр	Khr	12.8	2.3	300	965	1 450	980
Сүхбаатар	Sb	8.0	1.3	212	1 021	1 350	1 120

Эх үүсвэр: Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.22. ГАХАЙ, ШУВУУ, ЗӨГИЙН ТОО, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, сумдаар, PIG, BIRD, BEE, product production, by soum

Сум	Soum	Шувуу-бүгд, All birds	Гахай бүгд, All the pig	Зөгийн бүлийн тоо, All the bees	Өндөг /шир/, Eggs unit	Гахайн мах /кг/, Pork meat kg	Зөгийн бал /кг/, Honey kg
Дүн	Total	12 300	3 084	5 482	453 534	47 864	114 392
Сүхбаатар	Sb	1 539	242	719	52 528	3 800	11 770
Алтанбулаг	Ab	262	47	20	13 700	840	200
Баруунбүрэн	Bb	226	104	10	20 670	1 670	20
Баянгол	Bg	1 330	125	102	91 190	2 515	400
Ерөө	Yer	977	137	237	65 780	1 010	1 150
Жавхлант	Ja	104	2		18 350		
Зүүнбүрэн	Zb	1 036	212	213	54 000	5 330	7 618
Мандал	Ma	3 673	1 075	268	30 660	13 524	800
Орхон	Or	173	78	20	350	1 200	55
Орхонтуул	Ot	86	68		2 075	445	
Сайхан	Sn	343	68	3	22 251	370	
Сант	Sa	335	54	15	6 720	3 780	380
Түшиг	Tu	188	58	25	11 800	2 770	370
Хүдэр	Khr	128	100		350	400	
Хушаат	Khu	239		40	8 980		
Цагааннуур	Tsn	1 025	662	153	32 880	8 830	2 084
Шаамар	Shr	636	52	3 657	21 250	1 380	89 545

4.2.23. ТАРИАЛАЛТЫН МЭДЭЭ, сумдаар,га, SOWN AREA, by soum, hectares

Сум	Soum	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Үр тариа, Grain											
Бүгд	Total	172 425.0	127 241.0	92 186.0	80 915.0	129 551.1	153 567.6	147 366.0	157 798.1	150 071.1	153 414.7
Алтанбулаг	Ab	6 841.0	3 703.0	2 028.0	2 181.0	5 233.0	5 260.0	6 264.0	5 378.0	5 817.0	6 091.0
Ерөө	Yer	13 448.0	11 298.0	5 246.0	6 690.0	10 671.0	12 067.0	11 179.0	13 617.2	14 169.4	12 925.3
Зүүнбүрэн	Zb	11 809.0	6 743.0	2 401.0	2 155.0	6 288.0	8 016.0	8 488.0	9 608.0	11 151.0	9 116.5
Мандал	Ma	7 739.0	7 767.0	3 925.0	3 115.0	5 621.0	7 337.0	6 633.0	7 912.9	6 952.8	6 365.0
Орхон	Or	15 257.0	12 313.0	8 034.0	4 295.0	10 029.0	9 375.0	8 215.0	8 282.0	8 386.0	8 793.0
Сант	Sa	4 139.0	3 195.0	1 500.0	112.0	3 199.0	4 995.2	3 058.0	3 554.0	3 958.0	2 760.0
Цагааннуур	TSn	25 824.0	26 605.0	26 389.0	25 328.0	23 183.0	28 669.0	22 954.0	30 225.0	28 113.0	29 617.0
Баянгол	Bg	5 442.0	6 611.0	2 863.0	2 732.0	5 529.0	6 804.0	5 090.0	7 499.0	6 321.0	6 186.0
Сайхан	Sn	14 381.0	8 145.0	10 056.0	7 116.0	11 917.0	10 595.0	15 866.0	13 386.0	9 699.4	12 029.0
Орхонтуул	Ot	15 123.0	12 283.0	6 500.0	6 696.0	11 330.0	13 520.0	12 275.0	13 095.0	10 854.0	12 902.0
Баруунбүрэн	Bb	13 719.0	7 646.0	2 845.0	4 601.0	10 346.0	11 506.0	9 907.0	11 050.0	9 316.0	9 364.0
Шаамар	SHr	1 934.0	1 005.0	1 500.0	930.0	504.0	1 405.4	1 200.0	1 971.0	2 256.5	2 035.9
Хүдэр	Khr	5 204.0	3 000.0	1 806.0	2 822.0	5 110.0	5 298.0	7 828.0	5 182.0	6 643.0	6 768.0
Жавхлант	Ja	10 826.0	4 307.0	3 153.0	3 993.0	6 113.0	7 109.0	5 870.0	8 005.0	8 287.0	8 611.0
Түшиг	Tu	7 098.0	3 400.0	7 522.0	4 111.0	5 175.1	8 828.0	7 963.0	6 657.0	8 612.0	8 680.0
Хушаат	Khu	13 641.0	9 220.0	6 418.0	4 038.0	9 303.0	12 783.0	14 576.0	12 376.0	9 535.0	11 171.0
Төмс, Potatoes											
Бүгд	Total	3 507.9	1 000.0	900.1	1 398.8	2 904.0	2 895.3	3 269.1	2 572.3	2 409.7	2 481.4
Алтанбулаг	Ab	507.0	101.0	90.0	72.1	173.0	90.5	96.5	56.0	56.0	55.0
Ерөө	Yer	10.0	2.0	22.0	76.4	120.0	71.0	73.6	89.0	68.2	91.0
Зүүнбүрэн	Zb	20.0	3.0	8.6	50.0	157.0	59.3	105.0	35.6	36.2	35.9
Мандал	Ma	1 357.9	409.3	379.5	464.0	653.0	641.8	602.1	600.0	532.3	520.1
Орхон	Or	17.0	14.5	54.0	132.0	186.0	340.0	340.0	305.0	300.0	301.0
Сант	Sa	198.0	15.0	12.0	106.5	190.0	186.0	261.0	210.0	260.0	260.0
Цагааннуур	TSn	15.0	4.0	14.0	27.5	140.0	339.0	523.4	221.6	261.3	228.3
Баянгол	Bg	676.0	123.2	52.4	54.7	161.0	147.0	132.1	94.7	54.0	102.0
Сайхан	Sn	10.0	10.0	13.0	41.9	179.0	420.0	385.0	256.0	210.1	250.0
Орхонтуул	Ot	14.0	20.8	22.0	46.0	90.0	20.3	34.2	32.0	7.8	42.6
Баруунбүрэн	Bb	10.0	51.5	44.0	57.1	160.0	95.0	95.0	95.0	90.0	80.0
Шаамар	SHr	280.0	85.5	25.0	72.8	135.0	64.0	98.6	90.4	81.5	76.4
Хүдэр	Khr	8.0	15.0	16.0	37.0	121.0	100.0	80.0	80.0	70.0	61.0
Сүхбаатар	Sb	67.0	83.6	123.0	52.0	92.0	77.0	78.0	75.0	71.8	70.0
Жавхлант	Ja	258.0	43.1	5.5	45.2	107.0	30.4	64.0	61.0	53.0	38.0
Түшиг	Tu	50.0	6.5	6.0	17.0	50.0	28.0	25.0	25.0	24.0	25.0
Хушаат	Khu	10.0	12.0	13.1	46.6	190.0	186.0	275.6	246.0	233.5	245.1

Хүснэгт 4.2.23-ын үргэлжлэл

Сум	Soum	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Хүнсний ногоо, Vegetables											
Бүгд	Total	469.0	532.6	570.8	1 062.8	1 789.0	2 282.3	2 596.2	2 542.8	2 721.3	2 511.9
Алтанбулаг	Ab	50.0	75	97.6	47.2	52.8	40.5	57.6	39.3	37.0	36.5
Ерөө	Yer	7.0	1	16.0	62.3	98.0	168.4	70.0	75.3	70.6	107.5
Зүүнбүрэн	Zb	5.6	4	25.5	50.0	107.0	173.0	298.1	274.4	303.7	337.5
Мандал	Ma	186.5	241	133.3	250.0	318.8	455.6	429.7	389.5	461.1	421.6
Орхон	Or	7.2	3.5	27.0	35.6	64.0	120.0	121.0	195.0	166.0	140.8
Сант	Sa	80.0	14	27.0	27.5	84.3	171.5	259.3	138.1	140.1	109.7
Цагааннуур	TSn	5.9	6	8.5	61.9	86.7	139.8	199.3	344.4	341.1	224.4
Баянгол	Bg	31.0	66.6	50.0	69.5	123.6	117.0	89.5	88.9	97.9	92.3
Сайхан	Sn	8.0	5	23.9	41.0	96.9	275.0	277.0	243.6	287.9	238.0
Орхонтуул	Ot	4.0	12.1	19.0	36.0	44.5	41.5	62.9	49.0	48.9	39.6
Баруунбүрэн	Bb	7.0	14.2	16.0	30.3	85.0	45.0	60.0	77.0	78.9	76.1
Шаамар	SHr	25.0	30	50.0	130.1	261.0	187.4	255.7	230.9	229.0	225.3
Хүдэр	Khr	8.2	9.2	4.5	20.0	40.0	51.0	38.0	48.0	38.0	41.0
Сүхбаатар	Sb	33.6	0	42.5	39.9	38.6	54.9	52.0	57.8	60.4	45.3
Жавхлант	Ja	4.0	6.7	12.0	107.3	180.8	99.8	141.0	87.0	116.0	112.1
Түшиг	Tu	3.1	3	5.0	8.0	17.0	25.0	24.0	22.0	26.2	26.1
Хушаат	Khu	2.9	41.3	13.0	46.2	90.0	117.0	161.2	182.6	218.5	238.2

4.2.24. БЭЛТГЭСЭН УРИНШИЙН МЭДЭЭ, FARMLAND PREPARED

Сум	Soum	Бэлтгэсэн уринш, га 2016 он, Farmland prepared, hectares	Бэлтгэсэн уринш, га 2017 он, Farmland prepared, hectares	Бэлтгэсэн уринш, га 2018 он, Farmland prepared, hectares	Бэлтгэсэн уринш, га 2019 он, Farmland prepared, hectares
Дүн	Total	134 039	128 274	128 635	116 437
Алтанбулаг	Ab	4 114	3 898	2 117	4 605
Ерөө	Yer	11 563	9 784	10 101	8 975
Мандал	Ma	6 465	7 352	7 940	7 652
Зүүнбүрэн	Zb	4 383	5 673	9 501	3 462
Орхон	Or	13 528	18 685	12 970	12 041
Сант	St	2 735	3 678	1 440	3 083
Түшиг	Tu	2 314	1 260	2 014	1 565
Баянгол	Bg	8 034	6 710	8 751	9 333
Сайхан	Sn	13 072	11 738	13 331	10 201
Жавхлант	Ja	7 217	6 541	8 309	6 273
Орхонтуул	Ot	15 221	14 347	10 080	13 222
Баруунбүрэн	Bb	11 066	11 842	12 188	11 177
Цагааннуур	Tsn	24 261	16 089	14 716	10 682
Хушаат	Khu	6 474	4 461	9 804	8 999
Шаамар	Shr	1 231	171	764	400
Хүдэр	Khu	2 362	6 045	4 610	4 767

Эх үүсвэр: Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.25. УРГАЦ ХУРААЛТЫН МЭДЭЭ, сумдаар, тонноор, HARVESTING, by soum

Сум	Soum	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Үр тариа, Grain											
Бүгд	Total	191 998.9	108 046.2	77 007.5	30 878.2	177 658.4	86 201.0	244 594.5	151 944.4	190 875.6	159 269.4
Алтанбулаг	Ab	6 669.0	1 390.0	3 053.2	1 009.0	6 500.0	3 497.2	6 121.5	4 619.9	5 632.4	4 899.0
Ерөө	Yer	16 202.0	10 216.0	7 075.0	2 401.2	14 458.8	8 691.9	18 961.0	16 972.0	17 314.3	16 143.7
Зүүнбүрэн	Zb	12 471.0	4 116.0	2 573.9	705.0	9 214.0	2 429.0	14 500.0	10 789.9	17 785.0	12 477.4
Мандал	Ma	10 259.3	6 228.0	3 981.0	2 024.0	8 333.0	4 521.5	8 241.5	1 817.0	8 333.6	5 719.4
Орхон	Or	21 333.0	9 672.0	4 041.0	614.1	13 590.0	4 820.0	12 174.0	4 211.0	7 970.0	6 674.3
Сант	Sa	4 024.3	3 413.2	1 087.0	64.0	4 159.2	1 562.0	6 081.5	1 723.9	2 067.8	1 486.0
Цагааннуур	TSn	28 947.0	22 228.0	20 544.0	13 775.0	34 558.0	15 626.0	36 364.0	36 450.4	49 072.0	28 731.8
Баянгол	Bg	7 076.0	6 623.0	1 725.0	615.1	7 344.3	3 359.0	8 230.0	3 523.9	8 433.6	5 425.0
Сайхан	Sn	15 843.0	7 791.0	8 479.0	2 811.6	18 898.4	4 645.0	30 145.0	15 106.2	10 954.0	14 048.4
Орхонтуул	Ot	21 301.0	14 535.0	4 286.1	1 275.0	16 307.9	7 336.8	20 710.0	3 512.4	8 649.6	10 161.3
Баруунбүрэн	Bb	13 535.0	6 327.0	1 265.9	608.0	9 202.0	6 052.0	14 688.7	9 199.0	8 805.0	9 956.0
Шаамар	SHr	2 238.0	376.0	1 336.0	360.0	453.9	719.3	1 606.3	1 773.4	1 470.4	2 329.0
Хүдэр	Khr	4 862.9	2 682.0	2 419.8	578.0	5 962.0	3 095.0	12 739.0	3 577.0	7 712.0	7 464.0
Жавхлант	Ja	10 227.0	3 230.0	2 638.0	686.7	6 294.8	3 438.0	9 296.0	7 384.0	8 306.0	10 639.0
Түшиг	Tu	9 304.4	2 138.0	7 422.6	1 509.5	8 868.1	9 411.4	9 727.0	13 027.4	10 186.9	9 252.2
Хушаат	Khu	7 706.0	7 081.0	5 080.0	1 842.0	13 514.0	6 997.0	35 009.0	18 257.0	18 183.0	13 863.0
Төмс, Potatoes											
Бүгд	Total	1 515.2	8 543.2	8 929.8	16 636.0	42 749.9	37 991.1	42 487.6	28 557.8	34 096.1	34 104.9
Алтанбулаг	Ab	80.0	590.0	904.1	1 000.0	1 730.0	766.0	1 557.4	635.8	617.7	660.0
Ерөө	Yer	19.0	22.4	226.0	1 001.0	1 440.0	710.8	867.5	1 068.0	750.6	1 000.9
Зүүнбүрэн	Zb	2.5	15.0	76.5	560.0	2 652.0	630.1	1 120.0	307.0	361.6	242.9
Мандал	Ma	762.0	3 915.4	3 896.0	6 398.0	10 026.0	7 041.0	6 728.8	4 108.0	6 086.0	5 859.9
Орхон	Or	59.0	160.0	348.0	527.0	2 735.0	5 100.0	4 430.2	4 270.0	5 400.0	5 922.0
Сант	Sa	35.0	44.8	148.0	1 384.0	3 040.0	2 950.0	3 592.0	3 100.0	3 735.0	3 255.0
Цагааннуур	TSn	20.1	30.0	110.3	304.8	2 017.0	6 206.6	6 373.4	2 985.1	4 858.2	4 575.7
Баянгол	Bg	13.3	968.2	310.0	750.0	2 102.0	1 696.0	1 742.0	626.2	388.4	1 000.0
Сайхан	Sn	9.0	20.0	120.5	444.1	2 879.0	5 460.0	5 775.0	3 214.1	2 635.5	3 150.0
Орхонтуул	Ot	2.6	271.4	300.0	414.0	950.0	150.0	424.4	316.0	121.9	255.6
Баруунбүрэн	Bb	8.2	341.2	462.5	628.1	2 300.0	950.0	1 045.0	760.0	855.0	645.0
Шаамар	SHr	81.2	748.4	250.0	840.0	2 350.0	784.0	1 277.7	1 012.0	1 020.0	918.9
Хүдэр	Khr	10.0	163.8	160.0	450.0	2 420.0	1 020.0	810.0	800.0	700.0	1 260.0
Сүхбаатар	Sb	355.3	965.2	1 415.0	720.8	1 336.0	1 350.0	1 202.2	1 400.0	1 511.3	834.5
Жавхлант	Ja	36.0	149.4	39.0	484.2	1 799.9	397.6	815.0	565.0	584.1	671.8
Түшиг	Tu	4.0	54.0	72.2	135.0	693.0	224.0	484.9	251.6	300.8	278.2
Хушаат	Khu	18.0	84.0	91.7	595.0	2 280.0	2 555.0	4 242.0	3 139.0	4 170.0	3 574.5

Сум	Soum	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Хүнсний ногоо, Vegetables											
Бүгд	Total	7 554.4	6 576.7	8 924.5	15 575.0	30 253.0	26 633.7	32 706.1	30 803.0	34 651.4	32 556.5
Алтанбулаг	Ab	889	880	2 359.7	1 409.0	795.0	417.8	804.8	456.5	429.1	414.4
Ерөө	Yer	60.4	10	333.4	580.0	1 536.0	763.3	1 016.3	1 051.2	990.8	1 079.7
Зүүнбүрэн	Zb	59.8	107.9	349.8	575.0	1 977.7	1 626.8	2 658.6	3 177.6	3 321.6	2 869.3
Мандал	Ma	3725.9	2724.3	2 465.4	4 134.2	6 771.5	7 884.7	6 677.8	6 348.7	7 468.1	8 796.7
Орхон	Or	86.7	35.5	342.1	423.0	1 319.0	1 383.2	1 694.8	2 412.5	2 529.7	2 030.3
Сант	Sa	1280	240.2	304.9	456.6	1 445.0	2 297.0	2 481.3	1 727.3	1 641.4	1 112.3
Цагааннуур	TSn	61.9	50	76.0	621.0	872.1	810.6	1 958.9	2 988.1	2 644.5	3 200.2
Баянгол	Bg	540.4	1213.1	668.4	1 530.0	2 083.2	1 394.4	832.8	657.5	1 125.0	763.7
Сайхан	Sn	219.8	176.9	272.0	451.0	1 608.2	3 599.5	4 061.5	2 987.0	4 030.3	3 088.2
Орхонтуул	Ot	8.9	82.9	300.0	410.0	458.0	410.3	1 166.2	496.3	230.7	233.1
Баруунбүрэн	Bb	77.7	103	109.0	333.3	1 190.0	441.5	610.0	593.4	729.9	624.1
Шаамар	SHr	307.6	276.8	540.0	1 756.4	4 110.0	2 559.6	3 741.8	2 523.8	3 251.3	2 933.9
Хүдэр	Khr	14.6	0	85.0	220.0	491.6	348.0	327.0	406.0	396.0	481.0
Сүхбаатар	Sb	134.6	489.3	470.0	356.6	337.3	691.6	768.9	1 099.4	1 242.9	493.7
Жавхлант	Ja	56	45.7	70.8	1 511.9	3 937.5	602.2	1 784.0	1 108.0	1 262.4	1 715.1
Түшиг	Tu	19.6	43.6	84.4	178.0	230.0	234.3	258.2	212.7	239.9	222.3
Хушаат	Khu	11.5	97.5	93.6	629.0	1 090.9	1 169.0	1 863.2	2 557.0	3 118.0	2 498.6
Бэлтгэсэн өвс, хадлан, Gross hay harvest											
Бүгд	Total	88 630	94 047	105 654	124 360	203 068	143 274	169 450	123 810	159 856	161 461
Алтанбулаг	Ab	6 000	6 000	6 010	6 850	6 800	5 515	5 505	4 100	5 100	5 450.0
Ерөө	Yer	6 428	6 000	8 298	10 200	21 000	19 000	19 418	19 204	22 139	16 203.0
Зүүнбүрэн	Zb	3 264	3 500	5 500	6 500	23 478	8 000	8 095	8 374	10 503	8 848.1
Мандал	Ma	14 850	15 200	13 700	15 500	18 155	13 499	20 000	11 337	15 486	24 208.6
Орхон	Or	3 166	3 500	4 418	6 000	7 500	4 500	8 003	800	9 049	5 447.9
Сант	Sa	2 000	3 000	3 300	3 000	4 000	4 500	6 629	5 610	6 948	7 800.0
Цагааннуур	TSn	2 183	4 043	6 220	8 730	14 135	12 711	10 473	12 445	13 935	15 920.0
Баянгол	Bg	6 332	6 305	5 258	6 500	16 320	7 290	12 657	4 086	9 287	11 201.2
Сайхан	Sn	2 085	2 015	3 500	3 600	8 000	7 200	8 500	4 500	8 471	8 646.1
Орхонтуул	Ot	3 800	3 500	3 500	8 000	32 000	15 185	25 100	5 310	10 936	6 902.3
Баруунбүрэн	Bb	3 800	4 100	4 930	6 000	11 500	13 540	13 500	10 920	11 286	13 278.5
Шаамар	SHr	12 000	12 000	13 000	10 200	5 500	4 500	5 350	5 100	5 626	4 827.4
Хүдэр	Khr	6 900	7 000	7 200	9 000	4 480	5 850	5 800	9 370	5 111	8 369.0
Сүхбаатар	Sb	5 652	6 174	6 200	7 200	7 500	3 743	3 171	3 801	4 240	4 141.3
Жавхлант	Ja	2 770	2 960	4 600	7 360	10 000	6 242	7 800	6 473	7 588	7 595.9
Түшиг	Tu	4 050	4 200	4 000	3 600	4 200	6 000	3 950	4 080	5 290	6 073.0
Хушаат	Khu	3 350	4 550	6 020	6 120	8 500	6 000	5 500	8 300	8 860	6 549.0

4.3. АЖ ҮЙЛДВЭР

4.3.1. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, БОРЛУУЛАЛТ GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, SALES

Үзүүлэлт	Indicator	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019
		сая.төг / million togrogs									
Нийт үйлдвэрлэлт	Gross output	235.2	10 984.1	24 866.1	42 749.6	342 155.2	385 336.5	303 898.15	305 803.4	377 024.8	462 154.1
Нийт борлуулалт	Gross sales	391.9	10 460.1	15 153.2	48 383.2	214 072.7	287 648.0	299 224.6	394 086.1	390 714.5	515 090.5

4.3.1. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, оны үнээр, эдийн засгийн салбарын ангиллаар PRODUCT INDUSTRIAL OUTPUT, at current prices, by international standart industrial classification

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		сая.төг / million togrogs									
Бүгд	Total	342 155.2	483 982.1	557 429.9	468 117.1	681 519.8	385 336.5	303 898.2	305 803.4	377 024.8	462 154.1
Уул, уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	290 831.9	425 238.5	487 312.4	401 550.4	565 644.4	264 110.9	180 211.2	166 706.1	221 998.0	289 588.9
Чулуун нүүрс үйлдвэрлэл	Mining of coal and lignite			3 817.8	1 543.9						1 694.8
Металлын үйлдвэрлэл	Mining of metal	290 831.9	425 238.5	483 494.6	400 006.5	565 644.4	264 110.9	180 211.2	166 706.1	221 998.0	287 894.1
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	47 165.4	54582.7	65 654.6	61 927.7	110 682.4	115 760.0	117454.7	132 089.5	146 548.5	162 554.7
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of food product	20 814.2	16 062.7	23 620.7	28 792.7	61 318.3	72 938.6	68 737.4	78 943.0	99 541.4	102 896.6
Мод, мод эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and of product wood and cork	386.5	305.0	1 132.3	842.2	753.1	549.7	640.1	1 040.9	1 718.9	1 581.8
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл	Manufacture of other non-metallic mineral product	22 329.2	35 404.1	39 544.9	25 874.8	36 940.6	38 549.3	44 668.4	51 721.2	44 709.9	57 092.8
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	Manufacture electricity, thermal energy and water supply	4 157.9	4160.9	4 462.9	4 639.0	5 193.0	5 465.6	6232.3	7 007.8	8 478.3	10 010.5

4.3.2. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОРЛУУЛАЛТ, оны үнээр, эдийн засгийн салбарын ангиллаар
PRODUCT INDUSTRIAL SALES, at current prices, by international standart industrial classification

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		сая.төг / million togrogs									
Бүгд	Total	214 072.7	366 766.5	345 762.7	265 061.1	341 344.4	287 648.0	299 224.6	394 086.1	390 714.5	515 090.5
Уул,уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	166 535.1	225 755.7	278 124.7	206 991.5	244 537.7	188 779.8	182 405.8	239 832.5	222 539.0	327 700.8
Чулуун нүүрс үйлдвэрлэл	Mining of coal and lignite			2 571.3	5 209.8	6 595.8	1 715.7	100.9	711.9	5 647.5	2 398.6
Металлын үйлдвэрлэл	Mining of metal	166 535.1	225 755.7	275 553.4	201 781.7	237 941.9	187 064.1	182 304.9	239 120.6	222 533.3	325 302.2
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	43 512.5	137 015.9	63 038.8	53 510.6	91 528.2	93 196.5	110 586.5	147 117.2	160 303.3	177 374.0
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of food product	14 377.9	13 133.0	19 920.5	16 104.8	34 774.6	40 357.6	55 258.4	93 684.7	105 194.1	108 040.5
Мод,мод эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden product	364.7	286.7	1 157.0	831.1	753.1	500.8	283.7	1 544.9	2 233.5	1 806.4
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл	Manufacture of other non-metallic mineral product	22 589.2	122 538.4	39 747.8	28 175.9	55 995.1	40 774.0	54 305.7	5 140.7	52 077.9	66 651.7
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	Manufacture electricity, thermal energy and water supply	4 025.1	3 994.9	4 599.2	4 559.0	5 278.5	5 671.7	6 232.3	7 136.4	7 872.2	10 015.7

4.3.3. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ
PRODUCTION OF MAJOR COMMODITIES

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Төмрийн хүдэр	Iron ore	мян.тн	thous.t	1842.9	3857	3855.8	2038.3	3191.2	3 350.5	3 350.5	3 309.6	2 997.0	3 612.5
Алт	Gold	кг	kg	3504.6	1908.1	2234.3	2809	1653	480.2	307.1	60.4	10.3	0.9
Цемент	Cement	мян.тн	thous.t	182.7	279.9	224.7	138.9	302.3	370	373.4	368.3	303	386.7
Шохой	Lime	тн	t	38870.5	31075	50437.5	40917.1	46160.1	41 071.0	42 814.6	49 303.3	46 867.5	53 299.0
Дулааны эрчим хүч	Thermal energy	мян.кВт.ц	thous.kwt.h	160.1	144.8	143.4	168.4	145.8	119.7	145	202.6	158.8	147.4
Зүсмэл материал	Sawn wood	м3	m3	2675	699.2	9350.6	5576.8	7029.8	6 886.4	4 220.9	6 419.0	8 448.1	8 388.8
Архи	Alcohol	мян.л	thous.l	2464.9	2409.6	2957.3	3031.2	6260.7	6 617.3	7 243.5	7 293.0	8 747.7	9 274.9
Спирт	Spirit	мян.л	thous.l	2253.5	1269.2	1739.6	1111.4	2403.9	2 891.7	3 216.5	2 093.4	3 540.3	3 462.3
Нарийн боов	Bakery products	тн	t	132.9	119.7	224.4	188.6	106.6	136.1	190.9	174.3	105	75.3
Талх	Bread	тн	t	492	588.4	612.2	613.4	847.2	780.8	780.8	296.4	225.7	173.5
Хэрчсэн гурил	Cut flour	мян.ш	thous.pcs	136.3	164.9	225.8	189.5	363.6	297.9	225	27.9	23.1	33.9

4.3.4. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, сумдаар
PRODUCT INDUSTRIAL OUTPUT, by soum

Сум	Soum	2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019 он
		сая.төг / million togrogs									
Нийт	Total	342 155.2	483 982.1	557 429.9	468 117.1	681 519.8	385 336.5	303 898.2	305 803.4	377 024.8	462 154.1
Алтанбулаг	Ab	75.1	29.4	48.8	28.5	4.7			6.0	85.3	129.9
Ерөө	Yer	124 115.8	310 579.6	334 876.3	224 024.7	454 644.0	233 745.3	180 440.2	166 451.2	222 302.2	288 657.3
Зүүнбүрэн	Zb	104.7	20.9	14.0	42.0	38.3	11.8			3.7	7.3
Мандал	Ma	22 149.8	18 708.6	26 702.3	32 428.3	62 693.7	74 504.8	72 338.6	74 147.7	98 641.7	103 290.1
Орхон	Or	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сант	Sa	2.8	3.5	5.9	5.3	9.6	4.2	2.9	30.2	40.3	40.3
Цагааннуур	TSn	4 671.3	4 172.5	106.3	105.4	108.3	50.1	190.8	221.3	127.8	20.8
Баянгол	Bg	164 614.7	110 767.9	149 106.0	179 045.1	109 477.9	31 030.3	684.7	5 068.5	2 471.8	788.7
Сайхан	Sn	22 714.8	36 072.2	40 416.2	26 510.1	47 617.8	40 634.0	46 056.7	54 041.3	45 553.0	60 355.1
Орхонтуул	Ot	-	-	-	-	6.6	21.8	5.6	41.2	23.8	30.9
Баруунбүрэн	Bb	10.3	1.1	1.2	0.5	30.0	15.6		42.7	9.2	6.7
Шаамар	Shr	10.8	-	-	-	281.5	331.6	-	4.5	164.6	126.5
Хүдэр	Khr	115.8	125.6	134.8	128.4	120.8	180.7	167.7	277.9	409.9	283.4
Сүхбаатар	Sb	3 564.6	3 500.7	2 200.3	4 254.9	4 410.6	4 783.1	4 007.6	5 459.3	7 120.0	6 690.6
Жавхлант	Ja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Түшиг	Tu	0.7	0.1	3 817.8	1 543.9	2 055.0	13.6	2.9	-	47.8	1 694.8
Хушаат	Khu	4.0	-	-	-	21.0	9.6	0.5	11.6	23.7	31.7

4.4. БАРИЛГА**4.4.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ**, барилгын төрлөөр, сая.төг
CONSTRUCTION, CAPITAL REPAIRS AND MAINTENANCES, by type of construction, million.tugrug

Барилгын төрөл	2015	2016	2017	2018	2019
Бүгд	35 807.3	10 333.4	91 591.2	13 216.6	41 790.3
Орон сууцны барилга	10 024.5		1 525.2	2 449.4	2 143.0
Орон сууцны бус барилга	22 270.7	8 851.4	6 279.3	3 738.9	8 479.4
Инженерийн барилга, байгууламж	1 611.5	618.9	81 301.9	1 912.0	28 135.1
Их засварын ажил	1 900.6	863.1	2 484.8	5 116.3	3 032.8

4.5. АВТО ТЭЭВЭР**4.5.1 ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ ОНОШИЛГООНД ОРСОН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ**
VEHICLES PASSED THE TECHNICAL INSPECTION

Тээврийн хэрэгслийн төрөл	Types	2018	2019
ДҮН	TOTAL	9 941	17 578
Суудал	Sedan	102	9 941
Ачаа	Truck	436	5 847
Автобус	Bus	139	293
Тусгай	Special	1 956	234
Механизм	Mechanism	163	381
Чиргүүл	Trailer	106	222
Мотоцикль	Motorcycles	81	660

Эх үүсвэр: Авто тээврийн үндэсний төв

4.5.2 ХОТ ХООРОНДЫН ТАКСИНЫ ҮНЭ, төгрөгөөр
TAXI PRICE OF BETWEEN COUNTRY, by togrog

Чиглэл	Direction	1 зорчигч /мян.төг/
Сүхбаатар - Алтанбулаг	Sukhbaatar-Altanbulag	3 000
Сүхбаатар - Дархан / микроавтобус /	Sukhbaatar-Darkhan /microbus/	8 000
Сүхбаатар - Дархан / такси /	Sukhbaatar-Darkhan /sedan/	10 000
Сүхбаатар - Шаамар	Sukhbaatar-Shaamar	3 000
Сүхбаатар - Зүүнбүрэн / микроавтобус /	Sukhbaatar-Zuunburen /microbus/	6 000
Сүхбаатар - Цагааннуур / микроавтобус /	Sukhbaatar-Tsagaannuur /microbus/	7 000
Сүхбаатар - Түшиг	Sukhbaatar-Tushig	10 000
Сүхбаатар сум дотор / корпус, хороолол /	Taxi within Sukhbaatar sum /korpus, khoroolol/	500-1 000
Сүхбаатар сум дотор / такси /	Taxi within Sukhbaatar sum /taxi/	1 000-2 500

Эх үүсвэр: Авто тээврийн үндэсний төв

4.5.3 ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ LICENSED VEHICLES OF ENTITIES

Сумын нэр	Soum	Аж ахуй нэгжийн нэрс	Тээврийн хэрэгсэл	
			Суудлын	Микро автобус
Сүхбаатар	Sb	"Тогоон чулуу" ХХК	20	
Хүдэр	Khr	"Хүдэр нумт" ХХК		6
Ерөө	Yer	"Ерөө-буургачин" ХХК	1	2
Бугант	Bug	"Бугант-Өгөөмөр" ХХК	7	
Жавхлант	Ja	"Цэста" ХХК	1	1
Баянгол	Bg	"Цахарын зам" ХХК		3
Сант	Sa	"Бошгийн булаг" ХХК		1
Хушаат	Khu	"Хөшөө чулуут" ХХК	2	3
Баруунбүрэн	Bb	"Бүрэн тоонч" ХХК		1
Алтанбулаг	Ab	"Их овооны зам" ХХК	28	
Түшиг	Tu	"Зэлтэрийн-Өгөөж" ХХК	6	
Цагааннуур	TSn	"Орги тариа" ХХК		2
Зүүнбүрэн	Zb	"Ганц-Өндөр" нөхөрлөл		3
Шаамар	Shr	"БЛТЦ" нөхөрлөл	14	
Сайхан	Sn	"Хаш хүлэг" ХХК	18	
Сүхбаатар	Sb	"Зэлтэрийн зам" ХХК		1
Сүхбаатар	Sb	Дотор	128	

Эх үүсвэр: Авто тээврийн үндэсний төв

4.5.4 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨН, VEHICLE TRAFFIC

CAP Month	Тээврийн хэрэгсэл эзэмшигчийн шилжилт хөдөлгөөн Vehicle owner movement	Тээврийн хэрэгсэл Vehicle					Мотоцикль	Нийт гэрчилгээний тоо Total number of certificates
		Эзэмшигч өөрчлөгдсөн Owner changed	Улсын дугаар солилт Country number change	Гэрчилгээ солилт Change of certificate	Нөхөлт Breeding	Өнгө Color		
1	361	331	95	17	2		4	361
2	198	183	35	14		1		198
3	245	222	47	11	1	7	10	245
4	327	268	82	13		17	35	327
5	344	314	90	10	3	45	8	344
6	194	170	53	7		22	8	194
7	182	162	52	4		10		182
8	268	216	71	8		10		268
9	204	180	59	11		6		204
10	230	208	70	10		3	10	230
11	218	201	95	9		2	23	218
12	67	62	22	1			1	67
Нийт дүн	2 838	2 517	771	115	6	123	114	2 838

Эх үүсвэр: Авто тээврийн үндэсний төв

5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТ

5.1.1 УУЛ УURХАЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙСЭН АЖ АХУЙ НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН МЭДЭЭ
THE ENTITY THAT HAS REHABILITATED THE MINING SECTOR

Сумын нэр Soum	Аж ахуйн нэгжийн нэр Name	Техникийн нөхөн сэргээлт Technical rehabilitate,by hectare	Биологийн нөхөн сэргээлт Biological rehabilitate, by hectare	Тайлбар Note
Баянгол	“Соноор трейд” ХХК	-	-	Нөхөн сэргээлт БОМТ-нд тусгагдаагүй.
	“Пентатера” ХХК	4.2	-	Сумдаас ирүүлсэн мэдээ
	“Тайхаржин майнинг” ХХК	17.4	12.93	БОМТ-ний тайлангийн дүн акт үйлдээгүй.
	“Баян талын Өв” ХХК	20		Сумдаас ирүүлсэн мэдээгээр 2018 оны дутуу нөхөн сэргээлт хийж дуусгасан. 2019 оны БОМТ байхгүй үйл ажиллагаа явуулаагүй.
	“Бороо гоулд” ХХК	21.8	14.15	Актаар хүлээн авсан
	“Тод ундрага” ХХК	15.1	14.2	Актаар хүлээн авсан
Ерөө	“Капитал авто сервис” ХХК	-	-	Лицензийн тайлбайн гадна олборлолт явуулсан.
	“Болдтөмөр Ерөө Гол” ХХК	3.7	-	Актаар хүлээн авсан. 10 га талбайд дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд техникийн нөхөн сэргээлтийн “Толгойтын гол” гэх газарт хийсэн.
	“Ди Зэт энд Ай” ХХК	4	4	Актаар хүлээн авсан.
	“Инфинити Спейс” ХХК	-	1.1	2017 оны техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайдаа биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн.
	“Монтай- Эрдэнэ” ХХК	-	-	Тэсрэх бодисын үйлдвэр нөхөн сэргээлт хийхгүй.
	“Бугант нандин” ХХК	4.4	-	Техник акт үйлдээгүй.
Сайхан	Хөтөлийн “Цемент шохой” ХК	-	-	Нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийгээгүй.
Хүдэр	“Хүчин бүрэн” ХХК	-	-	Нөхөн сэргээлт хийхгүй Олборлох бус баяжуулах үйлдвэр
	“Эрдэс групп” ХХК	-	5	Актаар хүлээн авсан.
	“Бейсик металл майнинг” ХХК	2.3	1.8	Актаар хүлээн авсан.
	“Дархан төмөрлөгийн үйлдвэр” ХК	-	-	Нөхөн сэргээлт БОМТ-нд тусгагдаагүй 4 га-д чацаргана тарьсан. Хүдэр сумын 15 га тайлбайн хогийн цэгийг тэгшилсэн.
Орхонтуул	“Олз газар” ХХК	-	-	Нөхөн сэргээлт БОМТ-нд тусгагдаагүй
Түшиг	“Шар нарст” ХХК	8.8	6.9	БОМТ тайлан ирүүлсэн. Булган аймгийн нутагт нөхөн сэргээлт хийгдсэн.
Нийт		101.7	60.2	

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар

5.1.2 ОЙЖУУЛАЛТЫН МЭДЭЭ, REFORESTATION

Он Year	Улсын төсөв /га/ Budget, hectare	БОХНСАХэмжээний зардал /га/ Cost	Өөрийн хөрөнгө /га/ Own	Гадаадын хөрөнгө /га/ Foreign	Иргэн /га/ Citizen	ТББ-ын хөрөнгөөр NGO	Уул уурхайн ААНБ-ын дүйцүүлэн хамгаалал
2013		800	1 142	98			
2014		500	1 771	281			
2015		220	1 588.6	59			
2016		47	1 010.7	35			
2017	10	200	599.4	27		20.5	10
2018		365	867.3			25	
2019		242	848.7	25			5

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар

5.1.3 УСНЫ БОХИРДОЛ 2018 ОНЫ 4-Р УЛИРЛЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН**RESULT OF 4TH QUARTER ANALYSIS OF WATER POLLUTION**

Усны объект- харуул Station	Элементүүд	Дундаж агууламж мг/л Average	Стандарт хэмжээ мг/л Standard
Орхон-Шаамар Orkhon-Shaamar	Нитрит	0.016	0.02
	Нитрат	0.23	9.0
	Аммоны азот	0,27	0.5
Орхон- Сүхбаатар Orkhon-Sukhbaatar	Нитрит	0.013	0.02
	Нитрат	0.15	9.0
	Аммоны азот	0,46	0.5
Сэлэнгэ- 12зөрлөг Selenge-12 crossroad	Нитрит	0.011	0.02
	Нитрат	0.18	9.0
	Аммоны азот	0.31	0.5

Эх үүсвэр: Ус цаг уур, орчны шинжилгээний алба

5.1.4 АГААРЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН, AIR TEST RESULTS

Агаарын харуулын нэр Air station	Элементүүд Elements	хэмжээ мг\м3			MNS 4586; 2016
		Дундаж Average	Их Max	Бага Min	
Сүхбаатар- харуул нэг Sukhbaatar station	Азотын давхар исэл Nitrogen dioxide	0.024	0.046	0.010	0.200
	Хүхэрлэг хий Sulfur dioxide	0.004	0.023	0.001	0.450
	Нийт тоос Total Dust	0.114	0.729	0.035	0.500
	PM 10 тоосонцор PM Dust	0.078	0.156	0.033	0.100

Эх үүсвэр: Ус цаг уур, орчны шинжилгээний алба

6. БУСАД

А. МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН ГАЗРААС ХИЙСЭН ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

INSPECTION BY THE STATE SPECIALIZED INSPECTION AGENCY

Үзүүлэлт	Шалгалт		Хяналт		Зөрчил		Нөхөн төлбөр		Торгууль шийтгэвэр	
	Шалгалтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Шалгалтанд хамрагдсан иргэн	Хяналтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Хяналтанд хамрагдсан иргэн	илрүүлсэн зөрчил	арилгуулсан зөрчил	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/
Нийт	827	76	702	234	3 481	1 751	4 656	1 348	24 550	10 950
Хүнсний чанар, стандартын хяналт	252	16	156	38	534	288			1 900	1 600
Мал үржлийн хяналт										
Мал эмнэлгийн хяналт	51	15	67	36	247	132			4 000	
Ургамал хамгаалал, хорио цээрийн хяналт	46	2	75	32	269	102				
Таримал ургамлын үрийн хяналт	24		18	2	69	51				
Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналт	35	3	17		65	20	1 348	1 348	1 500	1 500
Эм, биобэлдмэлийн хяналт			9	4						
Хөдөлмөрийн хяналт										
Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналт										
Нийгмийн хамгааллын хяналт	188	33	127	74	983	832			3 600	1 200
Барилга техникийн хяналт	78	2	23		425	170	300		4 200	300
Авто замын хяналт	4		22		34	5	3 456		3 000	
Эрчим хүчний хяналт	15		25	6	42	10				
Тээвэр (авто, усан) -ийн хяналт /Өргөх механизм, Хот байгуулалт/	4		8		18				400	400
Харилцаа, холбооны хяналт	12		13	4	174	6			5 000	5 000
Хэмжилзүйн хяналт	16	5	35	8	117	16			750	750
Боловсролын хяналт	19		46	20	52	8			200	200
Соёлын хяналт	9		4		95	8				
Цөмийн болон цацрагийн хяналт	8		8		59					

Эх үүсвэр: Мэргэжлийн хяналтын газар

В. ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР, AUDIT OFFICE

Төрөл, Type	Үзүүлэлт, Indicator	Дүн, Total
Гүйцэтгэлийн аудит	Хамрагдсан байгууллагын тоо	48
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	108
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	4 040.5
	Тавьсан акт/мян.төг/	21,7
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	4 018.8
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	70
Нийцлийн аудит	Хамрагдсан байгууллагын тоо	445
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	34
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	2 272
	Тавьсан акт/мян.төг/	
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	2 272
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	37
Санхүүгийн аудит	Хамрагдсан байгууллагын тоо	294
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	213
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	4 589.3
	Тавьсан акт/мян.төг/	161.8
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	4 427.5
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	201
Дүн	Хамрагдсан байгууллагын тоо	787
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	355
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	10 901.8
	Тавьсан акт/мян.төг/	183.5
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	10 718.3
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	308

Эх үүсвэр: Төрийн аудитын газар

С. САНХҮҮ ХЯНАЛТ, АУДИТЫН АЛБА- FINANCIAL INSPECTION AND AUDIT OFFICE

Үзүүлэлт, Indicator	Дүн-Total	
Хяналт шалгалтанд хамрагдсан байгууллагын тоо	73	
Илрүүлсэн төлбөр зөрчлийн дүн /мянган төгрөгөөр/	8 990.1	
Өгөгдсөн зөвлөмжийн тоо	282	
	Шилэн дансанд 2019 онд мэдээлэл байршуулах байгууллагын тоо	346
Сэлэнгэ аймгийн Төсвийн ерөнхий захирагч харьяа байгууллагууд Орон нутгийн өмчит аж ахуй нэгж төсвөөс татаас авдаг хувийн сургууль цэцэрлэг мал эмнэлэг холбоодын шилэн дансанд мэдээллэх мэдээлэл	Шилэн дансанд 2019 онд мэдээлэл байршуулсан байгууллагын тоо	340
	Хувь	98.0
	Шилэн дансанд 2019 онд байршуулах мэдээллийн тоо	39 875
Санхүү төсвийн чиглэлээр явуулсан сургалт	Шилэн дансанд 2019 онд байршуулсан мэдээллийн тоо	38 600
	Хувь	97.0
	Явуулсан тоо	8
	Хамрагдсан хүний тоо	245

Эх үүсвэр: Санхүү хяналт, аудитын алба

D. ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗАР
EMERGENCY MANAGEMENT AGENCY

Үзүүлэлт Indicator	Хэмжих нэгж Unit	2018	2019
Үзлэг шалгалт:			
Объект	тоо	887	613
Айл өрх	тоо	472	2 175
Илрүүлсэн зөрчил	тоо	2054	3234
Арилгуулсан зөрчил	тоо	622	800
Гарсан гал:			
Объектод	тоо	106	132
Ой, хээр	тоо	2	16
Учирсан хохирол	сая.төг	414.98	471.9
Торгууль	сая.төг		
Аварсан:			
Эд хөрөнгө	сая.төг	2133.5	1051.8
Барилга, байшин	тоо	50	58
Машин, техник	тоо	2	4
Захиргааны арга хэмжээ			
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	тоо	3	20
Албан тушаалтан	тоо	1	1
Иргэн	тоо	27	27
Сурталчилгаа			
Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр	тоо	181	52
Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад лекц яриа	тоо	246	57
Усны осол:			
Аварсан хүн	тоо	1	2
Нуранга:			
Аварсан хүн	тоо		-
Заавал биелүүлэх албан шаардлага	тоо	439	318
Мэдэгдэл	тоо	595	224
Гал унтраах анги дуудлагаар гарсан	тоо	83	109
Гал дээр ажиллаж унтраасан	тоо	29	99
Гал түймэр гарсан тухай акт	тоо	48	44
Танилцуулга, дүгнэлт	тоо	26	85
Ажиллагаа зогсоох тогтоол	тоо		
Өөрөө унтраасан	тоо		11
Зөрчлийн тэмдэглэл	тоо	12	23
Мэдээллээр ирсэн	тоо	22	23

Эх үүсвэр: Онцгой байдлын газар

Е. ШҮҮХИЙН ШҮҮН ТАСЛАХ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Дүн/total	Бүгд	Шийдвэрлэсэн хэргийн тоо		
		Эрүүгийн хэрэг / Criminal case compensation	Иргэний хэрэг / Civil case compensation	Захиргааны арга хэмжээ / Administrative case compensation
Аймгийн дүн	947	202	701	44

Дүн/total	Хянан шийдвэрлэсэн бүх хэрэг	Давж заалдах шатны шүүх		
		Эрүүгийн хэрэг / Criminal case compensation	Иргэний хэрэг / Civil case compensation	Захиргааны арга хэмжээ / Administrative case compensation
Аймгийн дүн	157	97	60	

Дүн/total	Ял шийтгүүлсэн хүн	Хорих ял шийтгүүлсэн хүн	Хязгаарлалт тогтоох таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан	Хянан шийдвэрлэсэн зөрчлийн хэргийн тоо

Эх үүсвэр: Шүүхийн газар

Ф. ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭХ АЛБАНЫ МЭДЭЭ

гүйцэтгэх бичиг баримт	оны эхний үлдэгдэл	нэмэгдсэн	хасагдсан	үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	395	561	94	862
Мөнгөн дүн /сая төг/	4 145.4	3 982.6	1 495.5	6 632.5

гүйцэтгэх бичиг баримт	биелүүлбэл зохих	бодитой биелүүлсэн	хувь	үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	862	487	56.5	375
Мөнгөн дүн /сая төг/	6 632.5	2 886.3	43.5	3 746.2

Эх үүсвэр: Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар

Г. ШША-НЫ КРИМИНАЛИСТИКИЙН ШИНЖЭЭЧ НАРЫН АЖЛЫН ТАЙЛАН

	Нийт шинжилгээ				
	Бүгд	Гарын мөр	Мөр судлал	Бичиг баримт	Бусад
Аймгийн дүн	98	68	17	12	1

	Хэргийн газрын үзлэгт оролцсон тоо				
	Бүгд	Хүний амь нас хохирсон	Хулгайлах	Зам тээврийн осол	Бусад
Аймгийн дүн	493	152	119	111	111

Эх үүсвэр: Шүүхийн шинжилгээний алба

Н. ШҮҮХИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЭМНЭЛГИЙН МЭДЭЭ

	Нийт шинжилгээ				
	Бүгд	Хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох	Хүний биед хийсэн бусад үзлэг	Цогцост хийсэн шинжилгээ	Эксгумаци, хавтаст хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээ
Аймгийн дүн	753	528	47	173	5

Эх үүсвэр: Шүүхийн шинжилгээний алба

I. СТАНДАРТ ХЭМЖИЛЗҮЙН ХЭЛТЭС-STANDARD METROLOGY DIVISION

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Хэмжих нэгж	2018	2019
1. Хэмжүүр баталгаажуулалт			
Баталгаажуулсан ажлын эталон	ширхэг	-	-
Баталгаажуулсан хэмжих хэрэгслийн тоо	тоо	12 241	4 486
Үүнээс: Механик	тоо	904	770
Цахилгаан	тоо	10 667	2 918
Эзэлхүүн багтаамж	тоо	492	588
Дулаан даралт	тоо	178	210
2. Стандартчилал тохирлын үнэлгээ			
Дотоодын бүтээгдэхүүний баталгаажуулалт			
Сум	тоо	6	2
Аж ахуйн нэгжийн тоо	тоо	6	4
Нэр төрөл	тоо	6	4
Бүтээгдэхүүн	тоо		7
Үйлчилгээний баталгаажуулалт			
Сум	тоо	17	17
Нэр төрөл	тоо	21	229
Аж ахуйн нэгж	тоо	318	19
Стандартын салбар сангаар үйлчлүүлсэн			
Иргэд, аж ахуйн нэгж	тоо	94	221
Стандартын тоо	тоо	227	378
Тохирлын гэрчилгээ олгосон			
Бүтээгдэхүүн	тоо	6	7
Үйлчилгээний	тоо	292	280
Тохирлын тэмдэгтэй			
Хүнсний бүтээгдхүүн	тоо	5	5
Итгэмжлэгдсэн лаборатори / аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа /			
Зохион байгуулсан сургалт	тоо		
Иргэд	тоо	5	6
Хамрагдсан ААНэгж	тоо	257	196

Эх үүсвэр: Стандарт хэмжилзүйн хэлтэс

Ж. ИРГЭНИЙ ҮНЭМЛЭХ ОЛГОЛТ, сумаар
ALLOCATION PASSPORT, by soums

Сум	Soum	2009	2010	2011	2012	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	7 168	12 849	7 883	71 089	5 608	6 884	8 237	7 224	7 017	5 173
Алтанбулаг	Ab	446	628	401	3 359	289	318	419	284	304	215
Ерөө	Yer	474	697	473	4 230	349	418	506	418	428	288
Зүүнбүрэн	Zb	180	353	160	1 832	116	164	238	160	180	116
Мандал	Ma	1 544	3 097	1 991	17 370	1 242	1 665	1 960	1 746	1 671	1 327
Орхон	Or	116	261	157	1 589	116	142	197	160	144	32
Сант	Sa	132	305	147	1 444	115	142	160	160	121	109
Цагааннуур	TSn	261	556	315	2 928	228	297	380	293	346	233
Баянгол	Bg	269	612	468	3 691	329	337	362	420	369	281
Сайхан	Sn	568	1 308	645	6 158	490	665	625	646	620	417
Орхонтуул	Ot	209	380	237	2 419	215	239	326	233	230	77
Баруунбүрэн	Bb	161	276	149	1 804	143	164	237	184	171	134
Шаамар	Shr	287	529	241	2 851	230	257	358	283	258	99
Хүдэр	Khr	154	218	159	1 531	107	177	193	168	186	96
Сүхбаатар	Sb	1 999	3 002	1 934	16 302	1 339	1 589	1 812	1 674	1 621	1 351
Жавхлант	Ja	124	187	159	1 285	87	121	154	140	120	96
Түшиг	Tu	95	204	101	1 114	82	89	171	104	104	52
Хушаат	Khu	149	236	146	1 182	131	100	139	151	144	80

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

К. ҮРЧЛҮҮЛСЭН ХҮҮХЭД , сумаар
CHILD ADOPTIONS, by soums

Сумын нэр	Soum	Үрчлэлт / Adoption									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Дүн	Total	94	80	79	117	46	46	61	57	54	54
Алтанбулаг	Ab	4	1	3	7	1	4	5	1	2	0
Ерөө	Yer	18	8	6	7	6	3	5	2	3	1
Зүүнбүрэн	Zb	9	3	3	3	2	2	4	3	13	9
Мандал	Ma	9	21	10	22	12	16	12	10	3	3
Орхон	Or	1	5	4	7	3	1	1		3	3
Сант	Sa	4		2	5	2	3	3	1	1	2
Цагааннуур	TSn	6	3	6	5	2	1	4	3	6	4
Баянгол	Bg	5	4	2	6	2	2	2	4	1	3
Сайхан	Sn	5	7	13	13	1	5	6	10	3	4
Орхонтуул	Ot		2	1	9	2	2	3	4	2	2
Баруунбүрэн	Bb		2	3	2	1	1	3	3	2	2
Шаамар	Shr	7	7	6	1	2			2	2	1
Хүдэр	Khr	3	1	2	7	1		1	2	3	1
Сүхбаатар	Sb	16	11	15	21	8	4	7	9	10	20
Жавхлант	Ja	2	1		2	0		2	2	2	1
Түшиг	Tu	2	1	2	0	0	1	2	0		
Хушаат	Khu	3	3	1	0	1	1	1	1		

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

L. ГАЗРААС БУСАД ҮЛ ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ THE STATE REGISTRATION OF LAND OWNERSHIP RIGHTS

Үзүүлэлт-Indicator	Тоо хэмжээ-Quantity
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	8 866
Төрөөс хувьчилсан орон сууц өмчлөх эрхийг баталгаажуулах	19
ҮХЭХӨЭ-н анхны бүртгэл, баталгаажуулалт	439
Нийт бүртгэсэн гэрээ	7 329
Эрхийн улсын бүртгэлд өөрчлөлт залруулга хийх	146
Өмчлөгчийн хүсэлтээр болон гэрээ хэлцлээр бүртгэл салгаснаар шинэ бүртгэл үүсгэх	8
Гэмтээсэн гэрчилгээ шинээр олгох	3
Үрэгдүүлсэн гэрчилгээ шинээр олгох	17
Шүүхийн шийдвэрээр өмчлөгч өөрчлөгдөх	6
Өмчлөгчийн хүсэлтээр бүртгэлд өөрчлөлт оруулах	146
Лавлагаа, хуулбар	411
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ	1 522
Үйлчилгээний хураамжийн Нийт дүн /мян.төг/	138 079.7
Тэмдэгтийн хураамжийн Нийт дүн /мян.төг/	6 239.8
ҮХЭХӨЭ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого /мян.төг/	144 435.0

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

M. ГАЗАР ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ

Үзүүлэлт-Indicator	Тоо хэмжээ-Quantity
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	7 161
Төрөөс үнэгүй хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийн анхны бүртгэл баталгаажуулалт	1 805
Төрөөс худалдаж авсан газрын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт	
Нийт анхны бүртгэл	1 867
Нийт бүртгэсэн гэрээ	4 610
Эрхийн улсын бүртгэлд өөрчлөлт залруулга хийх	111
Үрэгдүүлсэн гэрчилгээ шинээр олгох	23
Гэмтээсэн гэрчилгээ шинээр олгох	3
Шүүхийн шийдвэрээр өмчлөгч өөрчлөгдөх	1
Өмчлөгчийн хүсэлтээр болон гэрээ хэлцлээр бүртгэл салгаснаар шинэ бүртгэл үүсгэх	62
Лавлагаа, хуулбар	137
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ бүгд	2 838
Үйлчилгээний хураамжийн Нийт дүн /мян.төг/	35 373.4
ГӨЭ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого /мян.төг/	15 506.4

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

N. ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХ БАРЬЦААЛСАН, ЧӨЛӨӨЛСӨН БАЙДАЛ
PLEDGING AND EXEMPTION OF LAND POSSESSION RIGHTS

Сумын нэр	Soum	Иргэний газар эзэмших эрх		Аж ахуйн нэгжийн газар эзэмших эрх	
		Барьцаалсан	Чөлөөлсөн	Барьцаалсан	Чөлөөлсөн
Алтанбулаг	Ab	31	22	5	3
Баруунбүрэн	Bb	35	35	0	0
Баянгол	Bg	39	16	36	9
Ерөө	Yer	37	3	26	5
Жавхлант	Ja	40	26	26	10
Зүүнбүрэн	Zb	16	3	3	1
Мандал	Ma	399	21	57	2
Орхон	Or	49	12	26	20
Орхонтуул	Ot	0	0	0	0
Сайхан	Sn	23	0	50	0
Сант	Sa	31	13	0	0
Сүхбаатар	Sb	163	92	91	0
Түшиг	Tu	2	0	2	0
Хушаат	Khu	36	1	14	0
Хүдэр	Khur	20	6	6	2
Цагааннуур	Tsn	51	1	0	
Шаамар	Shr	38	2	7	0
Бүгд	Total	1 010	253	349	52

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

О. СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ГАЗАР ӨМЧЛӨГЧ ИРГЭДИЙН МЭДЭЭ- CITIZEN OF THE LAND

Сумын нэр	Засгийн газрын 119 дугаар тогтоолын өмчлүүлэх газрын хэмжээ /га/	Газар өмчлөх өргөдөл гаргасан	Өмчлүүлсэн иргэдийн тоо				Өмчлүүлсэн газрын нийт хэмжээ /га/	Газар өмчлөлийн хувь		
			ГБХ үнэгүй өмчлүүлсэн нийт иргэдийн тоо	Одоо эзэмшиж байгаа газраа өмчлүүлсэн	Үүнээс			Бүртгэгдсэн өрхийн тоо /урьдчилсан дүнгээр/	Хүн амын тоо	Газар өмчлөлийн хувь /иргэнээр/
					шинээр газар өмчлүүлсэн	Улсын чанартай авто замын дагуу өмчлүүлсэн				
Алтанбулаг	401.8	11	519	5	4	510	37.5	1 368	5 008	100.0
Баруунбүрэн	9.3	9	9		9		1.0	920	3 184	22.2
Баянгол	38.2	257	275	2	199	74	20.1	4 140	5 608	75.8
Ерөө	181.2	302	120	1	119		24.5	1 923	6 752	37.2
Жавхлант	4.3	12	12		12		1.8	712	2 164	18.8
Зүүнбүрэн	16.8	150	2	0	2	0	0.7	840	2 872	40.3
Мандал	46.1	186	227	15	212	0	45.4	7 298	27 241	33.9
Орхон	25.6	27	25	5	20		8.5	848	2 376	87.4
Орхонтуул	10.6	54	22		22		4.4	1 032	3 778	25.6
Сайхан	28.7	625	595	2	491	102	50.6	2 656	9 494	38.4
Сант	6.8	31	26	0	23	3	3.4	605	2 148	28.0
Сүхбаатар	21.8	0	15	15			2.2	573	22 911	10.8
Түшиг	46.3	0	0				0.0	547	2 004	49.6
Хушаат	42.3	73	71	0	71	0	10.0	600	2 092	66.3
Хүдэр	75.6	142	45	0	45	0	12.7	681	2 547	60.4
Цагааннуур	22.9	13	25		25		5.6		5 011	17.1
Шаамар	43.8	324	102	0	16	86	8.2	1 064	4 062	100.0
НИЙТ	1 022.3	2 216	2 090	45	1 270	775	236.5	25 807	109 252	

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

P. ТҮҮВЭР СУДАЛГАА, SAMPLE SURVEY

Сар/Month	Өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгаа / Household income and expenditure survey		Ажиллах хүчний судалгаа / Labour Force Survey		Дүн/Total	
	Хамрагдсан өрхийн тоо / number of covered household	Олгосон судалгааны урамшуулал/incentives	Хамрагдсан өрхийн тоо / number of covered household	Олгосон судалгааны урамшуулал/incentives	Хамрагдсан өрхийн тоо / number of covered household	Олгосон судалгааны урамшуулал /incentives
Дүн/Total	408	2 040 000	660	1 980 000	1 068	4 020 000
1	34	170 000	50	150 000	84	320 000
2	34	170 000	50	150 000	84	320 000
3	34	170 000	60	180 000	94	350 000
4	34	170 000	50	150 000	84	320 000
5	34	170 000	50	150 000	84	320 000
6	34	170 000	60	180 000	94	350 000
7	34	170 000	50	150 000	84	320 000
8	34	170 000	50	150 000	84	320 000
9	34	170 000	60	180 000	94	350 000
10	34	170 000	60	180 000	94	350 000
11	34	170 000	60	180 000	94	350 000
12	34	170 000	60	180 000	94	350 000